

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

THE OPERATION ON INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN
POLYTECHNIC COLLEGE, DEPARTMENT OF
VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

จพ.
๕๗/๕๓
๒๕๔๗

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. ๒๕๔๗

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 52446
วัน,เดือน,ปี. 4... ๐. ๘... ๒๕๔๗

ISBN 974-9700-74-0

สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

114025๑๗
i.....

COPYRIGHT 2004

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาและวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย สารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
นักศึกษา	นางศุภรา จันทรักษ์
รหัสประจำตัว	44064112
ปริญญา	ครุศาสตรบัณฑิตสาขารวมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2547
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ในปี พ.ศ.2546 จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเชื่อมั่น .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Independent Samples

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะ ของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผลและด้านพัฒนาปรับปรุง อยู่ในระดับปานกลาง
2. การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
3. การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2540 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	The Operation on internal Quality Assurance in Polytechnic College, Department of Vocational Education Commission
Student	Mrs. Supara Chantarug
Student ID	44064112
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2004
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Punnee Leekitchwatana
Thesis Co-advisor	Dr. Prachyanun Nilsook

ABSTRACT

This research was to study and the comparison the carried on Internal Quality Assurance in Polytechnic Colleges under the Vocational Education Commission based on the opinions of the administrators and the internal quality committees in the colleges. The samples were 394 administrators and internal quality assurance committees in the polytechnic colleges in academic year 2003. Questionnaires with 5 rating scales were used for data collection : highest , high, moderate, low, and lowest. The accuracy of the data was within 0.97 which was checked by an expert in this field. The return rate was sufficient for data analysis; including mean, standard deviation and t-test

The results findings were as follows;

1. The carried on internal quality assurance in the polytechnic colleges on the opinions of the administrators and the internal committees in 4 aspects; planning, carrying on the plan, evaluation and development was moderate.

2. The comparison of the carried on internal quality assurance in the polytechnic colleges on the opinions of the administrators and the internal quality assurance committees in each and all aspects had no significant differences at .05 level .

3. The comparison of the carried on internal quality assurance in the polytechnic colleges mat set up before 1992 to the ores which set up in 1992 to 1997 in each and aspects found that there was not different at the significant .05.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข พร้อมทั้งเป็นกำลังใจและติดตามผลการดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาดังกล่าว จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง และข้อคิดเห็นในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ดร.ฉันทนา โหมดมณี คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่เมตตาให้ความรู้ ประสบการณ์ และกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา กรรมการประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกและเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการให้ข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้สามารถดำเนินการต่อไปได้สำเร็จ

ขอขอบคุณ ผช.ขจรพงษ์ เยี่ยมสวัสดิ์ พันเอกสันติพันธ์ จันทรักษ์ นายศุภกร จันทรักษ์ นายเดชาธร จันทรักษ์ และเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่ไม่สามารถเอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อทดแทนพระคุณแก่บิดา (นายแห เขมโกษา) ครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

ศุภรา จันทรักษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 ประวัติวิทยาลัยสารพัดช่าง	10
2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา	21
2.3 การประกันคุณภาพภายใน	25
2.4 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	35
2.5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและนโยบายกรมอาชีวศึกษา	57
2.6 มาตรฐานการอาชีวศึกษา.....	62
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	78
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	81
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	83

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	122
5.1 สรุปผลการวิจัย	122
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	125
5.3 ข้อเสนอแนะ	129
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	136
ภาคผนวก ก.....	136
ภาคผนวก ข.....	157
ประวัติผู้เขียน.....	165

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการจัดทำแผนการสอน.....	41
2.2 การกำหนดกรอบการประเมิน.....	46
2.3 ตัวอย่างประเด็นการพิจารณาเรียงความหรือรายงานของผู้เรียนเรื่อง การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า.....	49
2.4 ตัวอย่างแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
2.5 ตัวอย่างกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน.....	52
2.6 ตัวอย่างการสรุปข้อมูลของผู้เรียนโดยครูผู้สอน.....	52
3.1 แสดงจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการประกันคุณภาพภายในที่เป็น ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	79
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม.....	86
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการ และลำดับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตาม ทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง.....	89
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการ และลำดับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาด้านวางแผน.....	90
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการ และลำดับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านดำเนินงานตามแผน.....	92
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการ และลำดับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านตรวจสอบประเมินผล.....	94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการ และลำดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านพัฒนาปรับปรุง.....	96
4.7 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน.....	98
4.8 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านวางแผน.....	99
4.9 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านดำเนินงานตามแผน.....	102
4.10 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านตรวจสอบประเมินผล.....	105
4.11 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านพัฒนาปรับปรุง.....	109
4.12 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน ทั้ง 4 ด้าน.....	110
4.13 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน ด้านวางแผน.....	111

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539 ตามทัศนะของผู้บริหาร และกรรมการประกันคุณภาพภายใน ด้านดำเนินงานตามแผน.....	114
4.15 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539 ตามทัศนะของผู้บริหาร และกรรมการประกันคุณภาพภายใน ด้านตรวจสอบประเมินผล.....	117
4.16 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539 ตามทัศนะของผู้บริหาร และกรรมการประกันคุณภาพภายใน ด้านพัฒนาปรับปรุง.....	120

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	30
2.2 แผนภูมิความสัมพันธ์เชื่อมโยงของแผนต่างๆ ที่สถานศึกษาควรจัด.....	36
2.3 แผนภูมิขั้นตอนการวางแผน.....	37
2.4 แผนภูมิการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา.....	38
2.5 แผนภูมิตัวอย่างแนวทางคิดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและเชื่อมโยงหรือหลอมรวมกับเป้าหมายอื่น.....	41
2.6 แผนภูมิกิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายใน.....	46
2.7 แผนภูมิการจักหา/จัดทำเครื่องมือ.....	47
2.8 แผนภูมิขั้นตอนการแปลความหมาย.....	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 24) ได้ระบุไว้ในมาตรา 48 ว่า

“ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก”

การประกันคุณภาพภายในมียุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ ความร่วมมือและช่วยเหลือทางวิชาการของหน่วยงาน การใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และการผนึกกำลังของทุกหน่วยงานร่วมมือกันพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (ประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ์. 2545 : 1) ถ้าจะพัฒนาการศึกษาไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ต้องนำระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานมาใช้ เพื่อประเมินว่าการศึกษาที่จัดอยู่นั้นดีหรือไม่ดี ถ้าไม่ดีจะได้ปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยถือว่าการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เป็นการประเมิน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาไม่ใช่ประเมินเพื่อจับผิด การนำระบบประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาภายในมาใช้นั้น นอกจากจะเป็นการปฏิรูปวิธีการบริหารการศึกษาแล้ว ยังเป็นการปฏิรูปวัฒนธรรมความคิดและเจตคติของคนไทยที่มีต่อการประเมินผลด้วย (รุ่ง แก้วแดง. 2545 : 5)

กรมอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาสายวิชาชีพ ได้จัดทำแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) โดยกำหนดพันธกิจหรือนโยบายที่จะต้องปฏิบัติทั้งหมด 9 ข้อ ซึ่งนโยบายข้อที่ 7 ระบุให้มีระบบมาตรฐานวิชาชีพ ระบบการควบคุมคุณภาพมาตรฐานอาชีวศึกษา นโยบายของกรมอาชีวศึกษาได้มีการจัดทำมาตรฐานสถานศึกษาและได้กำหนดให้สถานศึกษา ทำการประเมินคุณภาพภายในทุกปีและทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการสภาสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งขึ้น เมื่อมีการปรับเปลี่ยนการบริหารเป็นแบบสถาบัน ทั้งนี้ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของคนทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาควรจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี (พยุงค์ดี จันทรสุนทร. 2544 : 10) โดยกรมอาชีวศึกษาได้ให้ความสำคัญของการประเมินคุณภาพโดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายใน ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจการประกันคุณภาพภายในและกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน มีการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน จำแนกเป็น มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษาและผู้เรียน 3 มาตรฐาน มาตรฐานด้านกระบวนการ 5 มาตรฐาน และ มาตรฐานด้านปัจจัย 4 มาตรฐาน แต่ในการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรีของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดให้มีเพียง 8 มาตรฐานเท่านั้นในการประเมิน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2545 : 1) ทำให้ผู้ปฏิบัติในสถานศึกษาเกิดความสับสนและขาดความชัดเจนในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ดังนั้นกรมอาชีวศึกษาจึงกำหนดให้ทุกสถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการเตรียมการ ขั้นตอนการดำเนินการ และขั้นตอนการรายงานผล โดยในขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอนคือ การวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมินผลและการพัฒนาปรับปรุง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 13) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนของการประกันคุณภาพ ในขั้นการเตรียมการในทุกสถานศึกษาจะตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้งหมด 12 มาตรฐาน ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่ง ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสถานศึกษาทุกแห่ง โดยได้มีการแบ่งภารกิจและความรับผิดชอบไปยังคณะกรรมการแต่ละมาตรฐาน ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเองส่งให้กับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในขั้นตอนการดำเนินการก็คือ ผู้บริหารและคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน

ผู้วิจัยในฐานะกรรมการดำเนินการเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม เห็นความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ขณะเดียวกันก็ได้เห็นความแตกต่างของสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 มีบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์และงบประมาณพร้อม ขณะที่วิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 บุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และงบประมาณ ยังไม่มีความพร้อม ดังนั้นการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผลและด้านพัฒนาปรับปรุง ย่อมมีความแตกต่างกัน จึงเห็นสมควรศึกษาวิจัยการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อนำเสนอผลการดำเนินการให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้พิจารณาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายใน
3. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะแตกต่างกัน
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ.2535 กับวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน จะแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 13) ซึ่งมี 4 ด้านคือ

1. ด้านวางแผน (Plan)
2. ด้านดำเนินงานตามแผน (Do)
3. ด้านตรวจสอบประเมินผล (Check)
4. ด้านพัฒนาปรับปรุง (Action)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 878 คน แบ่งได้เป็น

- ผู้บริหารสถานศึกษา 54 สถานศึกษา จำนวน 230 คน
- กรรมการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สถานศึกษาแต่งตั้งตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 12 มาตรฐาน เฉพาะตำแหน่งประธาน 54 สถานศึกษา จำนวน 648 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบของ Yamane ที่ความคลาดเคลื่อน .05 และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากจากทุกวิทยาลัยตามสัดส่วน จำนวน 427 คน แบ่งได้เป็น

- ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 157 คน
- กรรมการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 270 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

1. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.2 กรรมการประกันคุณภาพภายใน
2. ระยะเวลาการจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่าง
  - 2.1 จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535
  - 2.2 จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539

ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง 4 ด้านคือ

1. ด้านวางแผน
2. ด้านดำเนินงานตามแผน
3. ด้านตรวจสอบประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ด้านพัฒนาปรับปรุง

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและปรับปรุงสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ นั้นจะให้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

2. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการโดยผู้บริหารและคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งในการดำเนินการ

3. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามขั้นตอน 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผลและด้านพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้แก่

3.1 ด้านวางแผน หมายถึง การเตรียมการเอาไว้ล่วงหน้า มีเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินงาน มีผู้รับผิดชอบในการทำงาน กำหนดระยะเวลา งบประมาณ และขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านดำเนินงานตามแผน หมายถึง การลงมือกระทำตามขั้นตอนที่วางแผนเอาไว้ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

3.3 ด้านตรวจสอบประเมินผล หมายถึง การพิจารณาผลการลงมือปฏิบัติว่าเป็นไปตามแผนและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่ เป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาและได้ข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุง

3.4 ด้านพัฒนาปรับปรุง หมายถึง การนำผลจากการตรวจสอบมาทำการประเมินผลในแต่ละขั้นตอนเพื่อปรับปรุงการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ

4. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการในวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.2 กรรมการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ครู อาจารย์ที่เป็นข้าราชการ และครูจ้างสอน เจ้าหน้าที่ ในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่วิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ประธานกรรมการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. วิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง วิทยาลัยที่จัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น เป็นการศึกษาที่ช่วยให้ประชากรในท้องถิ่นต่างๆ มีอาชีพทำมาหากิน ใช้แรงงานให้เป็นประโยชน์ ช่วยประเทศในด้านพัฒนาเศรษฐกิจ แก้ปัญหาสังคมอันเกิดจากการไร้อาชีพและว่างงานของประชากร ตลอดจนสร้างสรรค์ส่งเสริมประชากร ที่ประสงค์เปลี่ยนอาชีพใหม่ตามความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการในปัจจุบัน

6. วิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 หมายถึง สถานศึกษาที่ก่อตั้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 จากการปรับปรุงโรงเรียนช่างไม้เป็นโรงเรียนการช่าง และเปลี่ยนเป็นวิทยาลัยสารพัดช่างมีการจัดตั้งจนถึง พ.ศ. 2535 มีจำนวน 28 สถานศึกษา ดังนี้

1. วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยสารพัดช่างกาฬสินธุ์
3. วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี
4. วิทยาลัยสารพัดช่างชัยภูมิ
5. วิทยาลัยสารพัดช่างชุมพร
6. วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่
7. วิทยาลัยสารพัดช่างตรัง
8. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
9. วิทยาลัยสารพัดช่างนครพนม
10. วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา
11. วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช
12. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
13. วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส
14. วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหาร-แจ่มใส
15. วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์
16. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
17. วิทยาลัยสารพัดช่างพัทลุง
18. วิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร
19. วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์
20. วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
21. วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี
22. วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
23. วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

24. วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา
25. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
26. วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
27. วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี
28. วิทยาลัยสารพัดช่างอุบลราชธานี

7. วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535ถึงปี พ.ศ.2539 หมายถึง วิทยาลัยที่จัดตั้งในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7(พ.ศ. 2535 – 2539) ตามมติคณะรัฐมนตรี มีจำนวน 26 สถานศึกษา คือ

1. วิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่
2. วิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร
3. วิทยาลัยสารพัดช่างขอนแก่น
4. วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี
5. วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา
6. วิทยาลัยสารพัดช่างตราด
7. วิทยาลัยสารพัดช่างตาก
8. วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม
9. วิทยาลัยสารพัดช่างน่าน
10. วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี
11. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา
12. วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก
13. วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี
14. วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่
15. วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต
16. วิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม
17. วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา
18. วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง
19. วิทยาลัยสารพัดช่างสกลนคร
20. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม
21. วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี
22. วิทยาลัยสารพัดช่างสุโขทัย
23. วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

24. วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์
25. วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์
26. วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ประวัติวิทยาลัยสารพัดช่าง
  - 2.1.1 ตำนานวิทยาลัยสารพัดช่าง
  - 2.1.2 วิทยาลัยสารพัดช่าง
- 2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.2.2 ประเภทของการประกันคุณภาพทางการศึกษา
  - 2.2.3 กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 การประกันคุณภาพภายใน
  - 2.3.1 ความจำเป็นของการประกันคุณภาพภายใน
  - 2.3.2 หลักการสำคัญของ การประกันคุณภาพภายใน
  - 2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
- 2.4 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
  - 2.4.1 การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
  - 2.4.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
  - 2.4.3 การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี
- 2.5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายกรมอาชีวศึกษา
- 2.6 มาตรฐานการศึกษา
  - 2.5.1 มาตรฐานด้านผู้สำเร็จการศึกษาและผู้เรียน
  - 2.5.2 มาตรฐานด้านกระบวนการ
  - 2.5.3 มาตรฐานด้านปัจจัย
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ประวัติวิทยาลัยสารพัดช่าง

โดยอำนาจหน้าที่กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ

กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเป็น 2 ลักษณะ คือ การจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียน หลักสูตรที่ดำเนินการในระบบโรงเรียน มีหลักสูตร ปวช. ปวส. ปวท. และ ปทส. ส่วนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นและหลักสูตร ปฐม. จัดการเรียนการสอนแบบนอกระบบโรงเรียน

2.1.1 ตำนานวิทยาลัยสารพัดช่าง

ในปี พ.ศ. 2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ ส.ป.อ. หรือ SEATO ปรับปรุงโรงเรียนช่างไม้เป็นโรงเรียนการช่าง รวม 18 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยฮาวายเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ และอบรมครูที่สอนวิชา 6 สาขาวิชา คือ ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ ช่างเชื่อม และช่างกลโรงงาน ส่วนโรงเรียนช่างไม้แห่งอื่นก็คงดำเนินการเหมือนเดิม

ต่อมาในปี 2502 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเปลี่ยนชื่อโรงเรียนช่างไม้เป็นโรงเรียนการช่างหมดทุกแห่ง และในคราวเดียวกันนั้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศเปลี่ยนโรงเรียนช่างไม้วัดทองธรรมชาติ ถนนเชียงใหม่ อำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี เป็นโรงเรียนสารพัดช่างธนบุรี เพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น โดยใช้หลักสูตร 300 ชั่วโมง นับเป็นโรงเรียนสารพัดช่างแห่งแรกในประเทศไทย ภายใต้การควบคุมดูแลของกองส่งเสริมอาชีพ การเปิดโรงเรียนสารพัดช่างเป็นความคิดของอาจารย์ ดร.แนม บุญสิทธิ ซึ่งขณะนั้นท่านดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา และในปี พ.ศ. 2503 ท่านได้จัดตั้งหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ภาคใต้ขึ้นเป็นแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ ฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น (300 ชั่วโมง) ให้กับประชาชนโดยทั่วไป โดยยึดหลักเคลื่อนโรงเรียนไปหาประชาชน ซึ่งออกดำเนินการครั้งแรกที่อำเภอศรี จังหวัดชุมพร ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 ได้จัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างพระนคร มีอาจารย์วิเวก ปางพุมพิงษ์ เป็นอาจารย์ใหญ่ โดยเปลี่ยนมาจากโรงเรียนช่างไม้วัดสระเกศ

จากการดำเนินการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นบังเกิดผลดีแก่ประชาชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษามีโอกาสได้ฝึกอบรมวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2506 จึงได้จัดตั้งหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ดำเนินการครั้งแรกที่อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ต่อมารัฐบาลไทยได้รับการช่วยเหลือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากองค์การ USOM แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อพัฒนาประเทศ องค์การ USOM เห็นว่า หน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ทั้ง 2 แห่งที่กรมอาชีวศึกษาดำเนินการอยู่มีประโยชน์มากในการพัฒนา ประชากรให้มีอาชีพ สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ จึงให้ความช่วยเหลือกรมอาชีวศึกษา เปิดหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ขึ้นอีก 45 แห่ง ภายในระยะเวลา 5 ปี โดยเริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 เป็นต้นไป การดำเนินการเปิดหน่วยเคลื่อนที่ดำเนินการไปด้วยดีใน 4 ปีแรกเปิดได้ 36 แห่ง เหลืออีกเพียง 9 แห่งสุดท้ายก็จะครบตามโครงการ ในปี พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 217 ข้อ 55 และข้อ 56 ให้โอนหน่วยฝึกฝนอาชีพทั้งหมด 38 แห่ง ไปให้ กรมสามัญศึกษาดำเนินการ ส่วนโรงเรียนสารพัดช่างให้คงอยู่กับกรมอาชีวศึกษาต่อไป

โรงเรียนสารพัดช่างที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2512 คือ โรงเรียนสารพัดช่างอุดรธานี ปี พ.ศ. 2514 ประกาศเปลี่ยนโรงเรียนการช่างพระนคร ซึ่งดำเนินการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เป็น โรงเรียนสารพัดช่างสีพระยา ปี พ.ศ. 2515 จัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างอุบลราชธานี โรงเรียน สารพัดช่างชลบุรี โรงเรียนสารพัดช่างเชียงใหม่ โรงเรียนสารพัดช่างสงขลา โรงเรียนสารพัดช่าง นครหลวง รวม 5 แห่ง โดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ USOM ในปีต่อ ๆ มา กรมอาชีว ศึกษาได้จัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างเพิ่มขึ้น โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินในการจัดตั้ง จนถึง ปัจจุบัน รวม 54 แห่ง

ในปี พ.ศ. 2534 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกฐานะโรงเรียนสารพัดช่างเป็น "วิทยาลัยสารพัดช่าง" เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้แก่ประชาชนได้หลาย รูปแบบ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

ในระยะเริ่มต้นที่จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสารพัดช่าง และหน่วยฝึกฝนอาชีพ เคลื่อนที่ กรมอาชีวศึกษาไม่มีระเบียบในการบริหารโรงเรียนสารพัดช่าง และหน่วยฝึกฝนอาชีพ เคลื่อนที่ เพียงแต่มีตำแหน่งในการบริหาร คือ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วย อาจารย์ใหญ่ สถานศึกษาละ 2 คนเท่านั้น การบริหารงานของโรงเรียนอาศัยระเบียบแบบแผน ของราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการเงินของกระทรวงการคลัง ระเบียบพัสดุของสำนักงาน กฤษฎมนตรี ระเบียบบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ระเบียบ งานสารบรรณของสำนักงานกฤษฎมนตรี ต่อมาในปี พ.ศ.2518 กรมอาชีวศึกษาได้มีระเบียบกรม อาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารโรงเรียนสารพัดช่าง พ.ศ. 2518 ออกมาใช้กับโรงเรียนสารพัดช่าง

ตั้งแต่เริ่มต้นจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.2502 จนถึงปี พ.ศ. 2522 โดยใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น (300 ชั่วโมง) มาตลอด ไม่ได้มีการปรับปรุงและ เปลี่ยนแปลงมากนัก เพียงแต่เพิ่มเติมรายวิชาเข้าไปเท่านั้น ในปี พ.ศ.2523 ได้มีการปรับปรุง หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นใหม่หมดทุกรายวิชา โดยใช้เวลาเพียง 225 ชั่วโมง เรียกหลักสูตรนี้ว่า หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น (225 ชั่วโมง) และได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรวิชาสี่พระยะสั้น พ.ศ. 2523 ออกมาใช้กับหลักสูตรวิชาสี่พระยะสั้น (225 ชั่วโมง) ด้วย ทำให้การเรียนการสอนมีมาตรฐานเดียวกันหมดทุกแห่ง นับว่าเป็นการเริ่มพัฒนาด้านวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาสี่พระยะสั้น ตั้งแต่นั้นมาตามลำดับ

ในปี พ.ศ. 2529 กรมอาชีวศึกษาได้มีระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ออกมาบังคับใช้กับสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาทุกแห่ง ระเบียบเก่าจึงถูกยกเลิกไปโดยระเบียบนี้แทน

การจัดการศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างนั้นมีหลักการโดยทั่วไป คือ

1. เป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาสี่พระยะสั้น ในประเภทวิชาต่าง ๆ คือ

- 1.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
- 1.2 ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม
- 1.3 ประเภทวิชาคหกรรม
- 1.4 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
- 1.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม

โดยเปิดโอกาสให้บุคคลทั้ง ชาย หญิงที่มีพื้นฐานความรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น หรือเพียงอ่านออกเขียนได้ โดยอยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาและไม่จำกัดวัย เพื่อให้ได้เข้าฝึกอบรมหาความรู้และทักษะวิชาชีพ ในระดับกึ่งช่างฝีมือ

2. วิชาชีพที่สอนเป็นวิชาสี่พระยะสั้น ๆ พร้อมกันในหลาย ๆ ประเภท และสาขาวิชา โดยมีความยืดหยุ่นตามความต้องการของบุคคลและสังคม

3. ในการสอนวิชาสี่พระยะสั้นคำนึงถึงความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

4. การสอนจะเน้นให้แต่ละบุคคลสามารถออกไปประกอบอาชีพด้วยตนเองหรือสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ ตามความถนัดและความสามารถ

5. เนื้อหาของหลักสูตรจะเน้นการฝึกทักษะเป็นสำคัญ เท่า ๆ กับการสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตนเอง

6. เนื้อหาของหลักสูตรที่สอนนั้นไม่อาจบรรจุความรู้ และทักษะให้ครบถ้วน ให้ถือว่าความรู้และทักษะนั้น ๆ เป็นแกนนำ และจำเป็นในหลักสูตรนั้น ๆ

7. การวัดผลการศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างวัดผลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรนั้น ๆ แต่ให้เน้นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพเป็นสำคัญ การให้คะแนนต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติที่ดี ในวิชาชีพที่ศึกษาอยู่ และจะต้องวัดผลอยู่ตลอดเวลาในการเรียนเป็นคะแนนสะสม ไม่ควรถือเกณฑ์คะแนนเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียนในกลุ่มเป็นสำคัญ

ภาระหน้าที่ ที่กรมอาชีวศึกษาได้มอบหมายให้วิทยาลัยสารพัดช่างดำเนินการแต่เดิมนั้น คือ ให้จัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นของกรมอาชีวศึกษา เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในอันที่จะแก้ปัญหาการศึกษาวิชาชีพระยะสั้นของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงได้มอบให้กรมอาชีวศึกษาจัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) (1,350 ชั่วโมง) ใช้เวลาเรียน 1 ปี วันละ 6 ชั่วโมง ต่อจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โดยให้เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้มีโอกาสเข้าศึกษาและออกไปประกอบอาชีพได้

ในปี พ.ศ. 2537 กรมอาชีวศึกษาได้มีคำสั่งให้วิทยาลัยสารพัดช่างทั่วประเทศในขณะนั้น ที่มีความพร้อมทั้งมวล เปิดสอนหลักสูตร ปวช. พ.ศ. 2533 โดยจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนด้วยเหตุผลมีนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นจำนวนมาก สถานศึกษาที่มีอยู่เดิม คือ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม และวิทยาลัยการอาชีพ ไม่สามารถรองรับจำนวนนักเรียนที่จบชั้นมัธยมเพิ่มขึ้นได้ จึงมีความจำเป็นต้องให้วิทยาลัยสารพัดช่างช่วยจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. อีกภารกิจหนึ่งแต่ก็ยังคงจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นเป็นภารกิจหลักอยู่

ในปี พ.ศ. 2540 กองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษาได้จัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 ใหม่ โดยจัดในระบบนอกโรงเรียน เรียกว่า "ปวช. สะสมหน่วยกิต" เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าศึกษาหาความรู้ได้และในขณะที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่าง ประชาชนเหล่านั้นสามารถประกอบอาชีพเดิมอยู่ได้ตลอดไป โดยใช้เวลาว่างจากการประกอบอาชีพมาลงทะเบียนเรียนที่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในระบบ ปวช. สะสมหน่วยกิต ก็สามารถศึกษาจนจบหลักสูตรได้ การใช้เวลาในการศึกษาอาจจะใช้เวลามากกว่าการเรียนในระบบโรงเรียนชนิดหน่วย แต่เขาก็ไม่เสียโอกาสในการประกอบอาชีพยังมีประชาชนอีกจำนวนมากที่ขาดโอกาสที่จะศึกษาต่อ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนระบบสะสมหน่วยกิต จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับบุคคลเหล่านั้น วิทยาลัยสารพัดช่างจึงเป็นวิทยาลัยของปวงชนอย่างแท้จริงและเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศที่กำลังพัฒนาและยากจน

ฉะนั้น ภารกิจของวิทยาลัยสารพัดช่างในปัจจุบัน พอสรุปได้ดังนี้

1. จัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น
2. จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.)
3. จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
4. จัดการฝึกอบรมวิชาชีพตามโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี

5. จัดการฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ประชาชนตามหมู่บ้านชายแดน หมู่บ้านยากจน และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมู่บ้าน อพป.

นอกจากนี้ กรมอาชีวศึกษาได้อนุมัติเป็นหลักการ ให้วิทยาลัยสารพัดช่างเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันนอกสถานศึกษาตามชุมชนต่าง ๆ ที่ร้องขอมา เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาชนบท และออกไปเปิดสาขาของวิทยาลัยในชุมชนหนาแน่น เพื่อเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันตามความต้องการของชุมชน การเปิดสาขาจะเป็นสาขาถาวรหรือชั่วคราวก็ได้

2.1.2 วิทยาลัยสารพัดช่าง

กรมอาชีวศึกษาในประเทศไทย ระยะเวลาเริ่มขึ้นเป็นรูปแบบอย่างเป็นทางการในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ในสมัยนั้น เจ้าพระยาอรรคมศักรวิมลตรี ซึ่งเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการปัจจุบัน) ได้พิจารณาเห็นว่า การเรียนวิชาสามัญเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เป็นการเพียงพอสำหรับประชาชนที่กำลังได้รับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง ซึ่งความเปลี่ยนแปลงนั้น ประเทศไทยเริ่มรับอารยธรรมจากทางตะวันตก เช่น การศึกษา การสื่อสาร การทหาร เป็นต้น รัฐบาลจึงได้เสนอโครงการการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนดังข้อความตอนหนึ่งว่า “ชนิดของการเล่าเรียนพิเศษเป็นการเล่าเรียนนอกเหนือจากวิชาสามัญ การเล่าเรียนควรเรียนให้ชำนาญเฉพาะสิ่งดีกว่า เช่น ผู้รังวัดแผนที่ ศิลปศึกษา กฎหมาย แพทย์ และทางด้านอาชีพข้างอื่น ๆ”

จากคำกล่าวนี้จะเห็นได้ว่า การเรียนวิชาชีพได้เริ่มขึ้นแล้ว ดังนั้นในปี พ.ศ. 2455 โครงการแนะแนวทางด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชน จึงเริ่มขึ้นโดยมีการจัดกิจกรรมชักจูงใจให้ประชาชนสนใจวิชาชีพ รัฐบาลได้จัดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนขึ้นเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ซึ่งส่วนมากเป็นงานที่แสดงฝีมือของนักเรียนที่เกี่ยวกับวิชาชีพ และเป็นการแนะนำประชาชนให้มาสนใจวิชาชีพสาขาต่าง ๆ

กรมอาชีวศึกษา จัดตั้งเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484 มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยจัดการศึกษาวิชาชีพในปัจจุบัน 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และเกษตรกรรม แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ก. ลักษณะในระบบโรงเรียน เปิดดำเนินการสอนหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่

1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
4. ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ลักษณะการศึกษาวชิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เปิดดำเนินการจัดการศึกษาในด้านการให้บริการฝึกอบรมวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นแก่ประชาชน ได้แก่

1. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.)
3. หลักสูตรวิชาชีพสำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการฝึกอบรมวิชาชีพ
4. เป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านวิชาชีพแก่ชุมชน ท้องถิ่น
5. หลักสูตรประกาศนียบัตรต่าง ๆ เฉพาะที่กรมอาชีวศึกษากำหนดหรือมอบหมายให้ดำเนินการเป็นหน้าที่รอง

2.1.2.1 ความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง

รัฐบาลได้จัดบริการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การจัดการศึกษาวชิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นมุ่งให้บุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน หรือบุคคลทั่วไปมีโอกาสศึกษาวชิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ๆ โดยไม่จำกัดความรู้ อายุ เพศ และสถานภาพทางการสมรส ให้สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพได้ หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันตลอดจนปรับปรุงงานที่ทำอยู่เดิมให้ดีขึ้น การศึกษาวชิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นปัจจุบันได้รับความนิยมจากประชาชนโดยทั่วไป จึงมีหน่วยงานของรัฐบาลและหน่วยงานของเอกชนเป็นจำนวนมากที่จัดการศึกษาวชิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นมากขึ้น

ปรัชญาและนโยบายการอาชีวศึกษาวชิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ระบุว่า " มีวิชาชีพเป็นจำนวนไม่น้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนนานเป็นปี แต่อาจสอนได้ระยะเวลาสั้นๆ และเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย ถ้าได้ศตวิชาสามัญ รวมทั้งส่วนที่ไม่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพ ออกไปผู้เรียนก็ไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้สูง เพียงแต่อ่านออกเขียนได้ ก็สามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงในอาชีพนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี " และมีนโยบายว่า " การศึกษาแบบโรงเรียนสารพัดช่าง (อาชีวศึกษาระยะสั้น) เป็นการจัดการศึกษานอกระบบประเภทการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไป ได้พัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และช่วยคนว่างงานให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ในระยะเวลาสั้นๆ ตามความประสงค์และความสามารถของแต่ละบุคคลโดยเสียเวลาน้อยและค่าใช้จ่ายต่ำ เพื่อบุคคลจะได้ นำเอาทักษะ ความรู้ความเข้าใจและเจตคติเหล่านั้นไปประกอบอาชีพหรือปรับตัวให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในงานอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งไปยังผู้ที่ไม่เคยศึกษาวชิชาชีพมาก่อน ได้มีโอกาสศึกษา และฝึกฝนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความสนใจของตน ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วก็จะได้ศึกษาและฝึกฝนหาความชำนาญเพิ่มเติม เป็นการยกระดับมาตรฐานฝีมือให้สูงขึ้น เพื่อปฏิบัติงานอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว ถึงแม้ผู้เรียนจะเป็นบุคคลพิการแต่ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนในแต่ละวิชาชีพที่สมัครเรียนและรวมถึงกำหนดเวลาไม่เป็นเงื่อนไขที่สำคัญอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในด้านวิชาชีพได้ตามความประสงค์ เน้นความสามารถการนำความรู้และทักษะในอาชีพที่ได้รับไปประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการจัดการศึกษานี้จะมีลักษณะพิเศษเน้นความสามารถหรือทักษะเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า และมีคุณภาพชีวิตในสังคมได้อย่างดีและมีความสุข จะแตกต่างจากหน่วยงานอื่นที่เน้นการศึกษาเพื่อให้มีความรู้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม เท่านั้น

ประวัติโรงเรียนสารพัดช่าง " งานการอาชีพศึกษาหลักสูตรระยะสั้น เป็นการศึกษาคือช่วยให้ประชากรในท้องถิ่นต่าง ๆ มีอาชีพทำมาหากิน ใช้แรงงานให้เป็นประโยชน์ ช่วยประเทศในด้านพัฒนาเศรษฐกิจ แก้ปัญหาสังคมอันเกิดจากการไร้อาชีพและว่างงานของประชากร ตลอดจนสร้างสรรคส่งเสริมประชากรที่ประสงค์จะเปลี่ยนอาชีพใหม่ตามความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการในปัจจุบัน ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินงานทางด้านนี้ขึ้นในปี พ.ศ. 2502 " : เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2502 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนช่างวัดทองธรรมชาติขึ้นที่ถนนเชียงใหม่ อำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี เป็นโรงเรียนสารพัดช่าง ดำเนินการสอนการอาชีวศึกษา หลักสูตรระยะสั้น สังกัดกองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา เป็นแห่งแรก เปิดสอนการอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้นมาตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2502 โดยกำหนดหลักสูตร 6 เดือน (ใช้เวลา เรียน 180 หรือ 300 ชั่วโมง) และในปี พ.ศ. 2503 และ พ.ศ. 2504 ได้ประกาศตั้งโรงเรียนสารพัดช่างสีพระยาและพระนคร ตามลำดับ ต่อมาในปี พ.ศ.2504 มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรระยะเวลา 5 เดือน และมีการสอนภาคฤดูร้อนระหว่างเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน แต่ภายหลังได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาใช้หลักสูตร 225 ชั่วโมง (ระยะเวลาเรียนประมาณ 3 1/2 เดือน) โดยรับสมัครนักศึกษาประเภทไม่จำกัดความรู้พื้นฐานมาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522

ในปี พ.ศ. 2503 รัฐบาลได้วางโครงการขยายการผลิตช่างฝีมือระดับปานกลาง โดยรับนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไปแต่ไม่มีโอกาสได้เข้าเรียนต่อในสถานศึกษา โดยมอบให้กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการด้วยการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างขึ้นในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี ส่วนในต่างจังหวัดได้จัดตั้งหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่เพื่อดำเนินทางไปฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ประชาชนตามท้องถิ่นต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น ในเดือนกรกฎาคม 2503 ได้จัดตั้งหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่หน่วยแรกขึ้นทางภาคใต้ที่จังหวัดชุมพร เพื่อปฏิบัติการในท้องที่ต่างๆ 16 แห่งในเขต 5 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ปัตตานี นราธิวาส และยะลา

ในเดือนกันยายน 2506 ได้เปิดหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ หน่วย 2 ขึ้น ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเขตจังหวัดขอนแก่น และอุดรธานี

ในปี พ.ศ. 2509 กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟ แห่งสหรัฐอเมริกาในการจัดตั้งหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ตามโครงการศึกษาชนบท เพื่อผลิตช่างฝีมือระดับปานกลางโดยองค์การยูนิเซฟ แห่งสหรัฐอเมริกาจะเป็นผู้จัดยานพาหนะ วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา พร้อมทั้งให้ทุนการศึกษาและงานแก่ครูภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้ให้ที่ปรึกษาในด้านหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ร่วมปฏิบัติงานตามโครงการ 1 คน ต่อมาในปี พ.ศ. 2512 มีหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 15 หน่วย ภาคเหนือ 5 หน่วย ภาคใต้ 6 หน่วย ภาคกลาง 1 หน่วย รวม 27 หน่วย และในปี พ.ศ. 2513 2514 และ 2515 จะเปิดเพิ่มปีละ 9 หน่วย รวม 54 หน่วย ในปี พ.ศ. 2515 เนื่องจากการปฏิบัติงานของหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2503 ได้รับความสนใจจากประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างมาก และสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายในการผลิตช่างฝีมือระดับปานกลางอย่างดียิ่ง รัฐบาลสหรัฐอเมริกาประจักษ์ต่อผลสำเร็จดังกล่าว จึงได้ร่วมกับกองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วางโครงการขยายจำนวนหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ จัดส่งครูพร้อมทั้งอุปกรณ์การศึกษา เดินทางไปให้การฝึกอบรมวิชาชีพสาขาต่าง ๆ แก่เด็กและผู้ใหญ่ที่ออกจากโรงเรียนแล้ว ให้สามารถทำงานประกอบอาชีพได้ วิชาที่เปิดสอนย่อมขึ้นอยู่กับการต้องการของผู้เข้าฝึกอบรม ที่จะเลือกประกอบอาชีพประเภทต่างๆ ดังนี้ คือ ช่างโลหะ ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างโทรทัศน์และวิทยุ ช่างเชื่อม ช่างไม้ อาหาร ช่างตัดเสื้อ ช่างตัดผมเสริมสวย เป็นต้น เมื่อวิชาชีพที่เปิดอบรมเป็นที่เพียงพอแก่ความต้องการในท้องถิ่นนั้นๆ แล้ว หน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ก็จะย้ายไปเปิดอบรมวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องที่แห่งอื่นต่อไป

การศึกษาวินิจฉัยนั้น ได้มีการขยายตัวอย่างมากมาย และรวดเร็วตามภาวะความต้องการของประชาชนและสังคม ซึ่งกระทรวงศึกษาได้ตระหนักดีเรื่องนี้ จึงได้มีโครงการต่างๆ เพื่อที่ขยายการศึกษาด้านวิชาชีพแต่ละสาขาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้พิจารณาเห็นว่าการศึกษาวินิจฉัยจำนวนไม่น้อยไม่จำเป็นจะต้องใช้เวลาเรียนนานเป็นปี แต่อาจจะทำการเรียนการสอนกันได้ในระยะเวลานั้น ๆ และเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย โดยที่ผู้เรียนไม่ต้องเรียนวิชาสามัญหรือวิชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพนั้น ๆ และผู้เรียนไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้สูงนัก เพียงอ่านออกเขียนได้ก็สามารถจะเรียนวิชาชีพและนำเอาความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหล่านั้นออกไปประกอบอาชีพหรือปรับตัวเอง ให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงในสาขาอาชีพนั้นได้เป็นอย่างดี

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษาจึงได้จัดทำหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล โดยเน้นให้เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญ หรือผู้ชำนาญงานตามความประสงค์ และความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ได้มุ่งให้บุคคลเหล่านั้นสามารถนำเอาวิชาชีฟไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษา ได้มอบเป็นนโยบายให้ “ โรงเรียนสารพัดช่าง ” เป็นผู้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย และนโยบายดังกล่าว โดยมีการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่าง หลังปี พ.ศ. 2504 ตามลำดับดังนี้

พ.ศ. 2512 โรงเรียนสารพัดช่างอุดรธานี

พ.ศ. 2513 โรงเรียนสารพัดช่างเชียงใหม่

พ.ศ. 2514 ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 217 ให้โอนหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ไปสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษาทั้งหมด ส่วนโรงเรียนสารพัดช่างยังคงอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

พ.ศ. 2515 ได้มีการปรับปรุงส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษาใหม่ (ไม่มีกองส่งเสริมอาชีพ) โดยให้โรงเรียนสารพัดช่างไปสังกัด“กองโรงเรียน” จัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างนครหลวง โรงเรียนสารพัดช่างสงขลา โรงเรียนสารพัดช่างอุบลราชธานี และโรงเรียนสารพัดช่างชลบุรี

พ.ศ. 2520 โรงเรียนสารพัดช่างสมุทรปราการ

พ.ศ. 2522 โรงเรียนสารพัดช่างกาญจนบุรี

พ.ศ. 2523 ได้มีพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา เป็นผลทำให้โรงเรียนสารพัดช่างไปสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา และได้จัดตั้ง โรงเรียนสารพัดช่าง นครราชสีมา

พ.ศ. 2524 โรงเรียนสารพัดช่างกาฬสินธุ์ โรงเรียนสารพัดช่างนครพนม โรงเรียนสารพัดช่างลำปาง โรงเรียนสารพัดช่างศรีสะเกษ และโรงเรียนสารพัดช่างนราธิวาส

พ.ศ. 2525 โรงเรียนสารพัดช่างพิจิตร

พ.ศ. 2527 โรงเรียนสารพัดช่างตรัง โรงเรียนสารพัดช่างราชบุรี โรงเรียนสารพัดช่างบุรีรัมย์ และโรงเรียนสารพัดช่างเพชรบูรณ์

พ.ศ. 2528 โรงเรียนสารพัดช่างวังไกลกังวล ภายหลังปรับปรุงเป็น “วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล” เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ. 2529 โรงเรียนสารพัดช่างชัยภูมิ และโรงเรียนสารพัดช่างบรรหาร – แจ่มใส
จังหวัดสุพรรณบุรี

พ.ศ. 2530 โรงเรียนสารพัดช่างพัทลุง

พ.ศ. 2531 โรงเรียนสารพัดช่างนครศรีธรรมราช

ในวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง "กองการศึกษาอาชีพ" สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาและควบคุมดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนสารพัดช่าง ศูนย์ฝึกวิชาชีพ และวิทยาลัยการอาชีพ

พ.ศ. 2534 โรงเรียนสารพัดช่างลพบุรี

พ.ศ. 2534 โรงเรียนสารพัดช่างชุมพร

ในวันที่ 7 มิถุนายน 2534 กระทรวงศึกษาธิการประกาศปรับปรุงโรงเรียนสารพัดช่างทั้งหมด มีสถานภาพเป็นสถานศึกษา ประเภท "วิทยาลัย" สังกัดส่วนกลาง

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแผนการจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 25 แห่ง ดังนี้

พ.ศ. 2535 วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี สุราษฎร์ธานี ยะลา ตาก และน่าน

พ.ศ. 2536 วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต ปรังจันบุรี พิษณุโลก และนครปฐม

พ.ศ. 2537 วิทยาลัยสารพัดช่างสกลนคร กำแพงเพชร สุรินทร์ สุโขทัย และพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง (ยกฐานะจากวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี สาขา ระยอง)

พ.ศ. 2538 วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา แพร่ และอุดรดิตถ์

พ.ศ. 2539 วิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่ ขอนแก่น สมุทรสงคราม มหาสารคาม เพชรบุรี ตราด สระบุรี และอุทัยธานี

พ.ศ. 2533 กรมอาชีวศึกษาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มเติมจาก 225 ชั่วโมง ได้แก่ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2533 เป็นหลักสูตรประเภทที่มีเวลาเรียนหลากหลายแตกต่างไปจากเดิมที่ทุกวิชาจะต้องใช้เวลาเรียน 225 ชั่วโมง (เท่ากัน) คือ มีตั้งแต่ 6 ชั่วโมง จนถึง 225 ชั่วโมง เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาพการณ์ปัจจุบันอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนเลือกเรียน ได้สะดวกใช้เวลาไม่นานนัก เพราะได้เรียนเฉพาะเจาะจงกับเรื่องที่ต้องการทำที่จำเป็นจริงๆ

พ.ศ. 2540 กรมอาชีวศึกษา ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2523 และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ.2533 ให้ทันสมัยตามลักษณะการทำงานจริงของอาชีพนั้น ๆ เป็นหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ.2540 ซึ่งหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่สามารถนำไปเทียบโอนหน่วยกิตในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2.2 จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง

1. เพื่อให้บุคคลที่ไม่มีความรู้ในอาชีพได้มีความรู้ด้านอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจของตน
2. เพื่อให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วได้มี ความรู้ ความสามารถ ในอาชีพนั้น ๆ ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่ตนเองและครอบครัว
3. เพื่อให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ประสงค์จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ตามความถนัดและมีรายได้สูงตามความประสงค์ของตน
4. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาที่จะต้องเรียนวิชาชีพ สามารถเข้าเรียนตามหลักสูตรนี้ได้ และเมื่อจบหลักสูตร ก็สามารถโอนหน่วยกิตไปสมทบกับหน่วยกิตของระบบโรงเรียนที่ตนเองศึกษาอยู่ได้
5. เพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็น

2.1.2.3 บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยสารพัดช่าง

หน้าที่หลัก

1. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นมีระยะเวลาเรียนตั้งแต่ 6 – 225 ชั่วโมง (หรือมากกว่านี้) รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นหรืออยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา (กำหนดไว้ว่า " อ่านออกเขียนได้ ") เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงานรวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น
2. จัดการเรียนการสอนต่อเนื่องเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในรูปแบบสะสมหน่วยกิตนักเรียน นักศึกษาและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ให้มีรูปแบบการจัดการที่เอื้อต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพโดยรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และเป็นผู้ที่มีอาชีพ หรือทำงานในสถานประกอบการ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตตลอดจนเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสืบไป
3. จัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา สำหรับสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการฝึกอบรมวิชาชีพ
4. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) มีระยะเวลาเรียนของหลักสูตร 3 ระยะ คือ 1,2 และ 3 ปี ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีของหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรช่างฝีมือจากกรมอาชีวศึกษา หลักสูตรนี้จะรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า สำหรับ ปชม. ปีที่ 1 ส่วน ปชม. ปีที่ 2 และ 3 จะรับต่อจากชั้น ปชม. ปีที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพต่อยอดในสาขาวิชาที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ต่อเนื่องจากหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ขั้นสูง
หน้าที่รอง

1. ให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น
2. เป็นศูนย์กลางวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่น
3. จัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ให้แก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพจาก

สถาบันการศึกษา ผู้มีประสบการณ์ และหรือผู้ชำนาญงาน (8 ปี กองการศึกษาอาชีพ. 2541 : 44 – 56)

2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ได้กำหนดให้มีตัวบ่งชี้สำคัญในการประเมินศักยภาพ โดยกำหนดให้มีการตรวจสอบสถานศึกษาที่มีการประเมินภายในอย่างมีมาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 4) ปัญหาการบริหารในอดีตไม่เฉพาะการบริหารการจัดการในด้านการศึกษาเท่านั้น หากแต่การบริหารด้านอื่นๆ จะพบว่าในเกือบทุกด้าน ขาดการตรวจสอบ ติดตาม และการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานตามนโยบาย ทั้งๆ ที่ระบบราชการไทยมีระบบการตรวจราชการ และมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะอยู่แล้ว แต่ปรากฏว่าระบบการตรวจราชการในปัจจุบันยังคงมีลักษณะการดำเนินงานในแบบประเพณีนิยม กล่าวคือในอดีตเคยทำมาอย่างไรในปัจจุบันก็ทำอย่างนั้น การทำงานมีลักษณะเป็นเอกเทศ ขาดความเชื่อมโยงกับระบบการตรวจสอบ และประเมินผลขาดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและนำผลการตรวจราชการไปใช้ร่วมกัน ในส่วนที่เป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจราชการ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ก็พบว่า ขาดศักยภาพในการดำเนินงานทั้งด้านบุคลากร วิชาการ และงบประมาณ ส่งผลให้ไม่สามารถนำผลการตรวจ ติดตาม และประเมินผลมากำหนดเป็นนโยบาย และแก้ไขปัญหาทางการบริหารได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งขาดการนิเทศให้คำแนะนำปรึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารและการดำเนินงาน ซึ่งจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของงาน นอกจากนี้การตรวจสอบติดตามยังผูกติดกับโครงสร้างการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง และมีทั้งต่างกรม ต่างหน่วยงาน โดยหน่วยงานเหล่านี้ต่างทำหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลของตนเอง ทำให้ขาดการเชื่อมโยง แทนที่จะทำอย่างเป็นระบบให้ครบวงจรในการบริหาร (สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. 2544 : 5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2542 : 2) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 7) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารงานตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ทบวงมหาวิทยาลัย (2542 : 1) การประกันคุณภาพหมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพของการศึกษาได้รับการรักษาไว้และส่งเสริมเพิ่มพูน

การประกันคุณภาพการศึกษา จึงรวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ตั้งไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่คุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

อุทุมพร จามรมาน (2543 : 2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพภายใน และจากภายนอก แล้วตัดสินตามเกณฑ์

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2544 : 15) กล่าวว่า การควบคุมคุณภาพการศึกษาคือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

1. การกำหนดมาตรฐาน ด้านผลผลิต บัณฑิตและกระบวนการ
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานหมายถึง การพัฒนาบัณฑิตทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนา ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารทางการศึกษา และการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ชินภัทร ภูมิรัตน (2544 : 1.1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการทางการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม การดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดการประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกัน ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2544 : 3.2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นการสร้างความเชื่อมั่นและหลักประกันต่อสังคมว่า สถานศึกษาสามารถผลิตผู้จบการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคม

2.2.2 ประเภทของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2540 : 3.2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาทุกประเภท และระดับที่ หมายถึงรวมถึง การอาชีวศึกษาเทคนิคศึกษาและการอุดมศึกษา (Quality Assurance in Vocational Technical and Higher Education) คือ ระบบการกำหนดมาตรฐานและการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งระดับการประกันคุณภาพออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) คือ ระบบการประเมินตนเอง (Self Evaluation) ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาขั้นตอนการดำเนินงานและผลผลิตให้ดีขึ้นตลอดเวลา นับตั้งแต่ระบบการคัดเลือกนักศึกษา คัดเลือกและพัฒนาอาจารย์ ตรวจสอบระบบการเรียนการสอนและการประเมินผล วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน การแนะแนว การบริหารงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา และรับฟังข้อมูลป้อนกลับจากตลาดแรงงาน และนายจ้าง

2. การประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance) คือระบบการรับรองมาตรฐานการดำเนินงาน และหลักสูตรของสถานศึกษา โดยหน่วยงานมาตรฐานภายนอก ในลักษณะของการรับรองหลักสูตรและสถานศึกษา (Accreditation)

ระบบประกันคุณภาพภายนอกของงานอาชีวะและเทคนิคศึกษาจะต้องมีระบบการรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน (Trade Standard) ของผู้สำเร็จการศึกษาเสริมเข้ามาอีกระบบหนึ่ง ระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกดังกล่าวมักจะกระทำขนานกันและต่อเนื่องกันเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ความเป็นอิสระในการกำหนดกระบวนการแบบแผนและเทคนิควิธี ในการประเมินคุณภาพ (Autonomy and Independent of Procedures and Methods Concerning Quality Evaluation)

2. การประเมินตนเอง (Self Evaluation)

3. การประเมินโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา (External Assessment by a Peer Review and a Site – Visit)

4. การจัดทำรายงาน (Publication of Report)

ในการจัดการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษานั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้จบการศึกษา คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. คุณภาพการสอนของครู (Quality of Teaching)
2. คุณภาพของรายวิชา (Quality of Courses)
3. คุณภาพของกระบวนการสอน (Quality of the Examining Process)
4. คุณภาพของโปรแกรมการพัฒนาอาจารย์ (Quality of the Staff Development Program)

2.2.3 กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

เห็น แก้วยศ (อ้างใน พัชรี สว่างทรัพย์, 2544 : 2.2) การประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นกระบวนการบริหารและการจัดการซึ่งประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐาน ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และจัดทำข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพ

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน สถานศึกษาต้องจัดทำแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยเน้นระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผนติดตาม กำกับ การดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา เพื่อยืนยันการจัดการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดมุ่งไปสู่มาตรฐานที่ต้องการดังนี้

2.1 ตรวจสอบทบทวนการดำเนินงานทั้งระบบด้วยตนเองของสถานศึกษา และรายงานผลต่อผู้เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา

2.2 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

2.3 ตรวจสอบติดตาม และการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาเองและหน่วยงานต้นสังกัด

3/การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักรับรองมาตรฐาน เพื่อประเมินและรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษา

สรุปผู้วิจัยมีความเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ใช้ในการควบคุมการดำเนินการกิจกรรมด้านการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และเป็นที่ยอมรับของสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาทุกแห่งต้องเร่งดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษา โดยบุคลากรในสถานศึกษาช่วยกันดูแลสถานศึกษาของตนให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา มีหน่วยงานต้นสังกัดคอยช่วยเหลือ และเป็นผู้กำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาพร้อมที่จะรับการประเมินคุณภาพภายนอก

หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 11) การประกันคุณภาพภายในคือการที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู - อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2542 : 4) การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กิจกรรมควบคุมภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพ กระบวนการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย

1. การควบคุมคุณภาพ
2. การตรวจสอบคุณภาพ
3. การประเมินคุณภาพ

กรมอาชีวศึกษา (2453 : 5) การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

อุทุมพร จามรมาน (2543 : 4) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นการควบคุมและตรวจสอบโดยตนเองเพื่อให้รู้จุดบกพร่อง เพื่อการแก้ไขปรับปรุงกับเสริมจุดแข็งให้แข็งแกร่งขึ้น

พัชรี สว่างทรัพย์ (2544 : 2.3) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาเพื่อทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่ต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2544 : 3:3) กล่าวว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการโดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษามีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

2.3.1 ความจำเป็นของการประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 28-29) กล่าวว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 47 ระบุไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในมาตรา 48 ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระบุไว้ว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีสาระสำคัญที่สรุปได้ว่า สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการประเมินตนเองทุกปี โดยการดำเนินการเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานตามปกติ และต้องเปิดเผยผลการดำเนินงานของตนเองต่อสาธารณชน พร้อมทั้งจะถูกตรวจสอบจากคณะกรรมการประเมินผลภายนอกในทุก 5 ปีด้วย โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผล และทำการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อพัฒนาคุณภาพและเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาก่อนรับการประเมินผลภายนอกต่อไป

การประกันคุณภาพภายในจะทำให้สถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีการทำงานที่มีเป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น จะต้องมีการประเมินคุณภาพภายใน หรือการประเมินตนเองเพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา

2.3.2 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 11) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากร เสียหน้า โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 นั้น ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพภายใน เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู - อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ร่วมคิดร่วมทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 6) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อให้เป็นไปตามสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สถานศึกษาควรดำเนินการให้ครอบคลุมแนวทางหลักดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี โดยควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2543

2. ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่ง ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผลและการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษา และเป้าหมาย/ปรัชญา/ธรรมนุญสถานศึกษา กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกขั้นตอน ควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรภายในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาและภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

4. สถานศึกษาควรจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อย ก่อนเริ่มปี การศึกษาใหม่ของทุกปี โดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงานใน การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนด และสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมิน คุณภาพการศึกษา ตลอดจนสาธารณชน โดยจัดทำรายงานโดยสรุปปิดประกาศไว้ที่สถานศึกษา แจ้งให้ผู้ปกครอง และเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้รับทราบ รวมทั้งมีรายงานที่มีรายละเอียด ครบถ้วนพร้อมที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดูได้ตลอดเวลา

จากแนวทางดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ควรมีการศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานตามแนวความคิดหลักดังต่อไปนี้

1. แนวคิดตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
2. แนวคิดตามระบบการบริหาร

2.3.3.1 แนวคิดตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ปณิตดา เจียรกุล และคณะ (2541 : 14) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการประกัน คุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 7-8) ที่ได้เสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาว่า ต้องประกอบด้วยกรดำเนินงานตามองค์การประกอบที่สำคัญ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality control) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการ พัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐาน ด้านผลผลิต ปัจจัย และกระบวนการ

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการจัด การศึกษาของสถานศึกษา

2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการ พัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย

2.1 การประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา

2.2 การติดตามและตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 การปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน ของหน่วย งานที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การประเมินคุณภาพ(Quality Assessment)เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ประกอบด้วย

3.1 การทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.2 การประเมินเพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม หรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

2.3.3.2 แนวคิดตามหลักการบริหาร

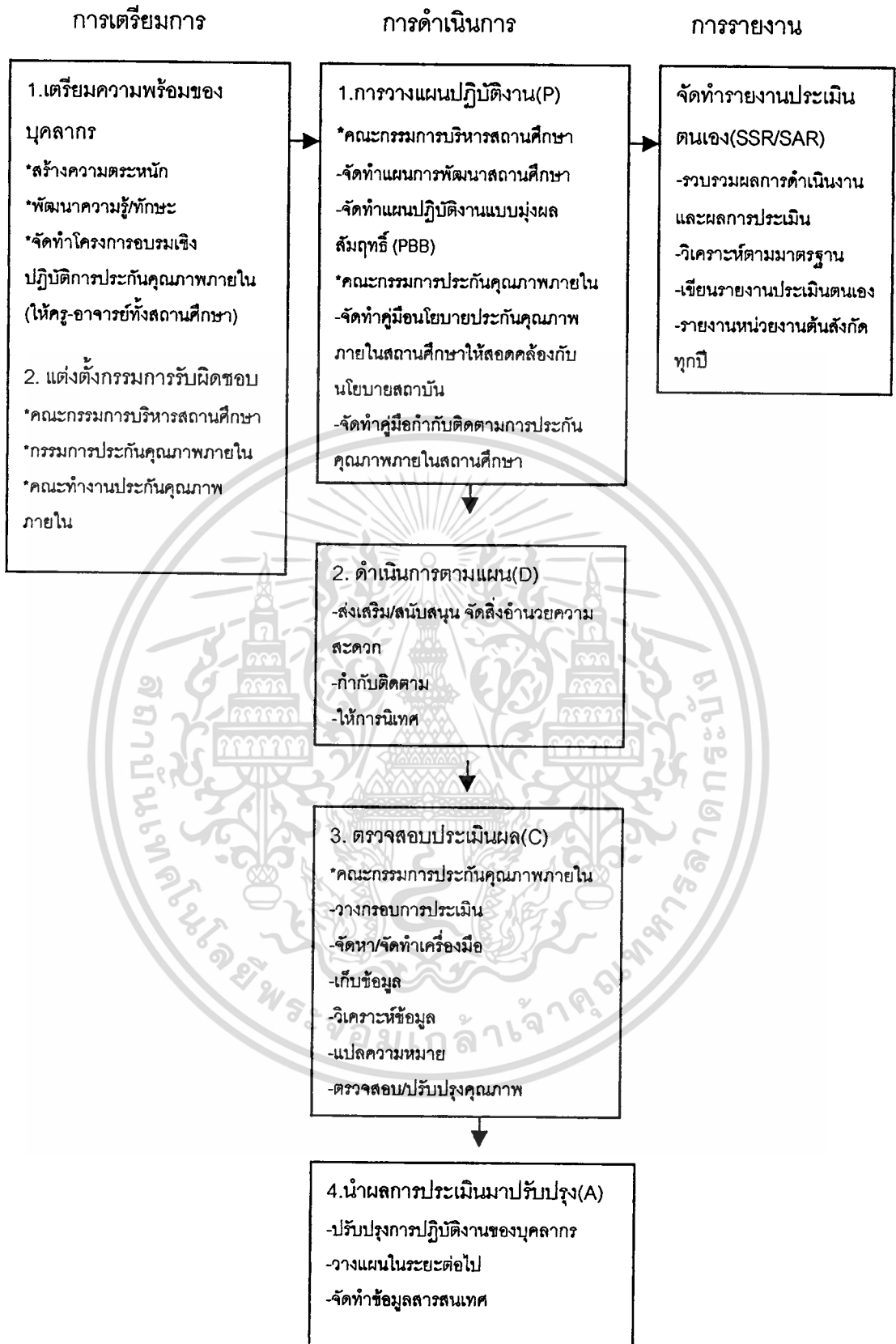
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 8-9) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในตามหลักการบริหารนั้น เป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ หลักการและกระบวนการบริหารเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จโดยผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ต้องช่วยกันคิด และช่วยกันวางแผน (Plan) ว่าจะต้องทำอะไร แล้วช่วยกันทำ (Do) ช่วยกันตรวจสอบ (Check) และพัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Action) เพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดีบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่กำหนด โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีมของบุคลากรภายในสถานศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอนมีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุง แล้วจึงร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3.4 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 12-49) กล่าวถึง ขั้นตอนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะประเด็นสำคัญดังนี้

ระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นเรื่องเดียวกันระบบการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจร PDCA การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการหรือกระบวนการในการทำงานตามปกติของสถานศึกษา โดยการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงานนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนและร่วมคิด ร่วมทำ รวมทั้งต้องมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ ซึ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยคำนึงถึงเงื่อนไขข้างต้นควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากร และจัดให้มีกลไกในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว หลังจากนั้นบุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องจึงร่วมกันวางแผนร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
3. การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

2.3.4.1 การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ควรมีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ โดยการเตรียมการที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ การเตรียมความพร้อมบุคลากร และการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่บุคลากรในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ชัดเจนว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ก็คือการบริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติ และเป็นงานที่ต้องทำอยู่แล้ว จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระนอกจากนั้น บุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นกับการเน้นคุณภาพ และวิธีการทำงานที่มีการตรวจสอบ บางครั้งจึงเกิดการต่อต้าน จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรเป็นอันดับแรก โดยดำเนินการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน และการทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนต้องร่วมกันทำเป็นทีมจึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปลูกจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกฝ่ายมองเห็นคุณค่า และมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ถ้าบุคลากรยังมีความเข้าใจแตกต่างกันไปคนละทิศคนละทาง และไม่มีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาก็จะทำให้สำเร็จได้ยาก ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องปรับความคิดของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับเดียวกันก่อน รูปแบบที่ควรใช้ได้แก่

(1) สถานศึกษาที่มีบุคคลแกนนำซึ่งมีความพร้อมในด้านความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ควรจัดประชุมเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วิทยากรของสถานศึกษาเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของครูที่เป็น

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และศักยภาพของสถานศึกษาที่สามารถพึ่งตนเองได้ อันเป็นปรัชญาของการประเมินแนวใหม่ที่ต้องการให้บุคลากรภายในเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตนเอง

(2) ในกรณีที่มีการมอบหมายให้บุคลากรที่เป็นแกนนำมีบทบาทในการชี้แจงและทำความเข้าใจกับเพื่อนร่วมงานด้วยตนเอง ไม่ประสบความสำเร็จ ก็จำเป็นต้องจัดหาวิทยากรมืออาชีพที่มีคุณภาพหรือฝีมือมาช่วยโน้มน้าวความคิดของผู้เกี่ยวข้องให้พร้อมจะดำเนินการประกันคุณภาพด้วยใจ ดังกรณีตัวอย่างของสถานศึกษานำร่องซึ่งพบว่าการใช้ยุทธวิธีปลูกจิตสำนึกด้วยการเชิญวิทยากรมืออาชีพมาพูดให้บุคลากรทุกคนรับทราบพร้อมกันทำให้บุคลากรในสถานศึกษาที่แต่เดิมไม่ค่อยมีความก้าวหน้าในการดำเนินการเกิดการตื่นตัว และลุกขึ้นมาเริ่มงานทันที

(3) การชี้แจงทำความเข้าใจ ไม่ว่าจะดำเนินการโดยบุคลากรภายใน หรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก ควรให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกันไม่ควรชี้แจงเฉพาะแกนนำหรือคณะทำงานเฉพาะกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสได้ทราบความจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในอย่างทั่วถึง และร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการต่อไป

การพัฒนาความรู้และทักษะ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในบุคลากรส่วนใหญ่ยังเข้าใจวิธีการประกันคุณภาพภายในค่อนข้างน้อย และยังไม่รู้ว่าจะดำเนินการอย่างไร ในแต่ละขั้นตอนรวมทั้งยังขาดทักษะในการประเมินตนเอง จึงควรฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้เข้าใจ และสามารถดำเนินการประกันคุณภาพได้โดยรูปแบบที่ควรใช้ คือ

1. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ทุกคนได้เข้าร่วมประชุม หากสามารถหาบุคลากรที่มีความสามารถจะเป็นแกนนำได้ ก็ควรมอบหมายให้แกนนำเป็นผู้รับผิดชอบจัดการในเรื่องนี้

2. ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการนั้น ควรแบ่งเป็นช่วง ๆ ตามกิจกรรมที่จะดำเนินการในแต่ละช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพภายในกระบวนการบริหารงานคุณภาพ แล้วเริ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อจากนั้นก็ให้ร่วมกันปฏิบัติจริงในการวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ

ช่วงที่ 2 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบ และวางแผนการประเมินการสร้างเครื่องมือการประเมินต่อจากนั้น ดำเนินการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ตามกรอบและแผนการประเมิน

ช่วงที่ 3 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการนำเสนอผลการประเมิน การเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Study Report) โดยการจัดประชุมปฏิบัติการหลังจากที่บุคลากรมีการปฏิบัติการ หลังจากที่บุคลากรมีการปฏิบัติงาน และมีการประเมินตนเองตามแผนไปแล้วระยะหนึ่ง

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพภายในจะเป็นภารกิจของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา แต่ในการดำเนินงานจำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำกับดูแล ช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกัน และเชื่อมโยงกันเป็นทีมโดยผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบที่สำคัญคือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งควรดำเนินการร่วมกับบุคลากรหลักที่ได้รับมอบหมาย ในรูปของคณะกรรมการหรือคณะทำงานโดยคณะกรรมการ หรือคณะทำงานดังกล่าวอาจไม่จำเป็นต้องตั้งขึ้นมาใหม่ ถ้าสถานศึกษามีกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อยู่แล้ว ก็ให้กรรมการเหล่านี้รับผิดชอบเป็นกรรมการประกันคุณภาพในด้านต่าง ๆ ได้เลย แล้วให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย หรือทุกระดับที่ปฏิบัติตามปกติเข้ามาร่วม เพราะการประกันคุณภาพภายในมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงการทำงานปัจจุบันให้ดีขึ้น ผู้ดำเนินการจึงต้องเป็นผู้ที่คุ้นเคยกับงานที่ตนเองทำ ไม่ใช่มอบหมายให้คนที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ มาดำเนินการ ในกรณีที่สถานศึกษายังไม่มีกรรมการใด ๆ เลย ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยมอบหมายให้บุคลากรเข้าร่วมเป็นกรรมการ เพื่อช่วยกันจัดทำแผนดำเนินการพัฒนา และประเมินคุณภาพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบตามภารกิจของตน

การตั้งคณะกรรมการ ควรพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหาร ฝ่ายที่รับผิดชอบงานใดควรอยู่ในคณะกรรมการที่รับผิดชอบการพัฒนา และประเมินคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เช่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ประจำวิชา ควรเป็นกรรมการที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพ ด้านการเรียนการสอน ด้านครูและนักเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและอาจารย์ฝ่ายบริหาร ควรเป็นกรรมการที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร และเกี่ยวกับผู้ที่ทำงานด้านการบริหารจัดการเป็นต้น และมีคณะกรรมการกลางซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของกรรมการคณะต่าง ๆ เพื่อประสานงานและรับผิดชอบในภาพรวมทั้งหมด

การมีคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหาร และการใช้บุคลากรรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานในภารกิจของตนเอง จะทำให้ระบบการประกันคุณภาพภายในหลักลมเข้ากับการทำงานตามภารกิจของบุคลากร ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความเชื่อมโยงกัน ในการพัฒนาคุณภาพด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านผู้เรียน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาครบทุกด้าน

คู่มือนโยบายประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายสถาบัน จัดทำคู่มือกำกับติดตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ดำเนินการตามแผน (Do) เป็นการดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการสถานศึกษาวางนโยบายไว้ และคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในดำเนินการตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก มีการกำกับติดตามและให้การนิเทศ

3. ตรวจสอบประเมินผล (Check) ดำเนินการโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน วางกรอบและกำหนดตารางเวลาในการประเมิน จัดทำ จัดทำเครื่องมือในการประเมิน จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมายข้อมูล ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือ

4. นำผลการประเมินมาปรับปรุง (Action) คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร หลังการประเมินผลการดำเนินการ วางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป และจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์สู่สาธารณชน

2.3.4.3 การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผน มีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้วในช่วงปลายปีการศึกษาจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปีเพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลภายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนหรือหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและพร้อมที่จะรับการประเมินจากภายนอก โดยรวบรวมผลการดำเนินงาน ผลการประเมิน การวิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงานผลการประเมิน

การรายงานผลการประเมิน และเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสารควรมี 2 แบบขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับข้อมูล แบบแรกเป็นรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วน เน้นในเชิงวิชาการ เพื่อใช้สำหรับรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก ส่วนแบบที่สองเป็นการรายงานสรุป เพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน โดยนำเสนอในลักษณะของการบรรยายใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีความยาวไม่มากซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลของสถานศึกษาได้มากขึ้น

เนื้อหาสาระที่นำเสนอในรายงานการประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปีควรมีหัวข้อ ดังนี้

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เช่น ประวัติและความเป็นมา สถานที่ตั้ง สังกัด รูปแบบหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างการบริหารงาน ข้อมูล ผู้บริหารและบุคลากร จำนวนผู้เรียน งบประมาณของสถานศึกษา รวมทั้งข้อมูลสภาพชุมชน อาชีพ และรายได้จากผู้ปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วิสัยทัศน์ เป้าหมายหรือมาตรฐานและแผนงานของสถานศึกษา

3. ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยในแต่ละตัวบ่งชี้ ควรรายงานเกี่ยวกับเป้าหมาย ผลการดำเนินงาน และอาจนำเสนอข้อมูล หลักฐานสนับสนุนผลการดำเนินงานนั้นๆ ด้วยก็ได้ นอกจากนี้ในแต่ละมาตรฐานควรนำเสนอจุดเด่น จุดด้อยที่ต้องการปรับปรุงและแนวทางแก้ไขด้วย

สรุป ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการบริหารและการจัดการของผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบหาจุดบกพร่อง และนำส่วนที่เป็นปัญหาามาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2.4 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2545 : 17 – 49) ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันในทุกขั้นตอนโดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

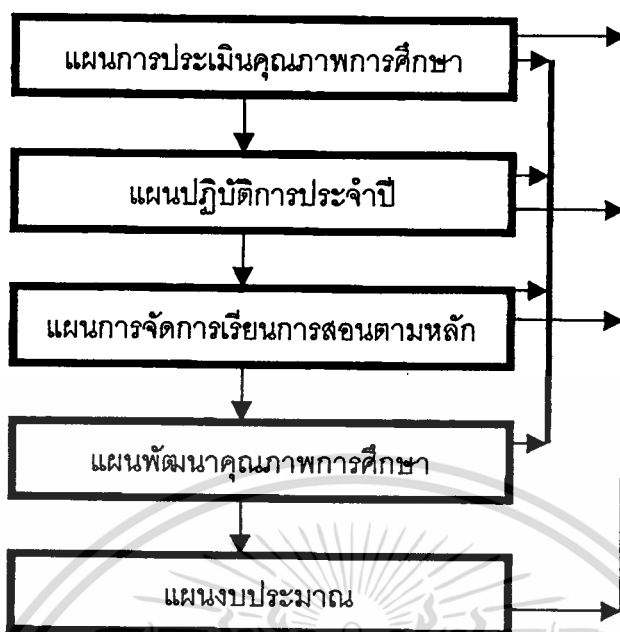
2.4.1 การวางแผน

การวางแผนเป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

สถานศึกษาจะต้องมีการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทสำหรับกำหนดทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น 3 – 5 ปี รายละเอียดในการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดต่างๆ เช่นเอกสารเรื่องธรรมนูญสถานศึกษาของกรมวิชาการ (2542) เป็นต้น

เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนต่างๆ คือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา แผนงบประมาณ ทั้งรายรับและรายจ่ายของสถานศึกษา ซึ่งแผนต่างๆ มีความเชื่อมโยงกันดังที่แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

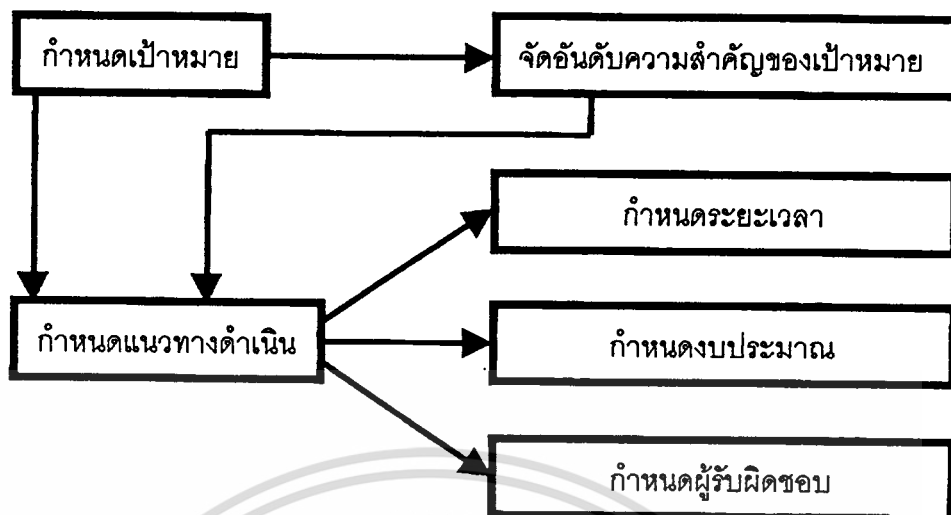
ภาพที่ 2.2 แผนภูมิความสัมพันธ์เชื่อมโยงของแผนต่าง ที่สถานศึกษาควรจัดทำ

แผนงานต่างๆดังกล่าว แม้จะมีหลายแผนแต่ที่จริงแล้วเป็นแผนใหญ่แผนเดียวเท่านั้น เพราะแผนต่าง มีความเชื่อมโยงต่อกันโดยตลอด กล่าวคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นแผนระยะยาวที่ครอบคลุมเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ จากแผนระยะยาวดังกล่าวนำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งเป็นแผนระยะสั้นว่าภายใน 1 ปี สถานศึกษามีเป้าหมายจะดำเนินการเรื่องใดและโดยวิธีใด แล้วจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้

ในการจัดทำแผนต่างๆ นั้นควรวางแผนกาประเมินผลไปพร้อมกันด้วยเพื่อใช้กำกับตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนเพียงใด โดยการตั้งเป้าหมายว่าจะประเมินเรื่องใด ใช้วิธีการรูปแบบอย่างไรในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แผนการประเมินผลที่ดีควรสอดคล้อง เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติในชีวิตประจำวันของผู้บริหาร ครูและนักเรียน นอกจากนี้ ควรต้องคิดงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนจัดทำเป็นแผนงบประมาณ ทั้งรายรับและรายจ่ายของสถานศึกษา

ขั้นตอนการวางแผน ในการวางแผนใดๆก็ตามจะมีขั้นตอนการวางแผนที่สำคัญ คือการกำหนดเป้าหมาย การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดระยะเวลาดำเนินการ การกำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการ และการกำหนดงบประมาณที่จะใช้ ดังที่แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 3 และจะกล่าวถึงโดยละเอียดต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.3 แผนภูมิขั้นตอนการวางแผน

2.4.1.1 การกำหนดเป้าหมาย

การวางแผนควรจะเริ่มจากการกำหนดเป้าหมาย ที่แสดงถึงคุณลักษณะหรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งควรระบุให้ชัดเจนในธรรมนูญสถานศึกษา และใช้เป็นหลักหรือทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา หลังจากนั้นก็จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา ซึ่งครอบคลุมคุณลักษณะหรือคุณสมบัตของผู้เรียนที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการ หลักสูตรและการเรียนการสอน ทรัพยากรสภาพแวดล้อม การประเมินผล การกำกับตรวจสอบ และการรายงาน

การกำหนดเป้าหมาย อาจทำได้โดยมีวิธีการ ดังนี้

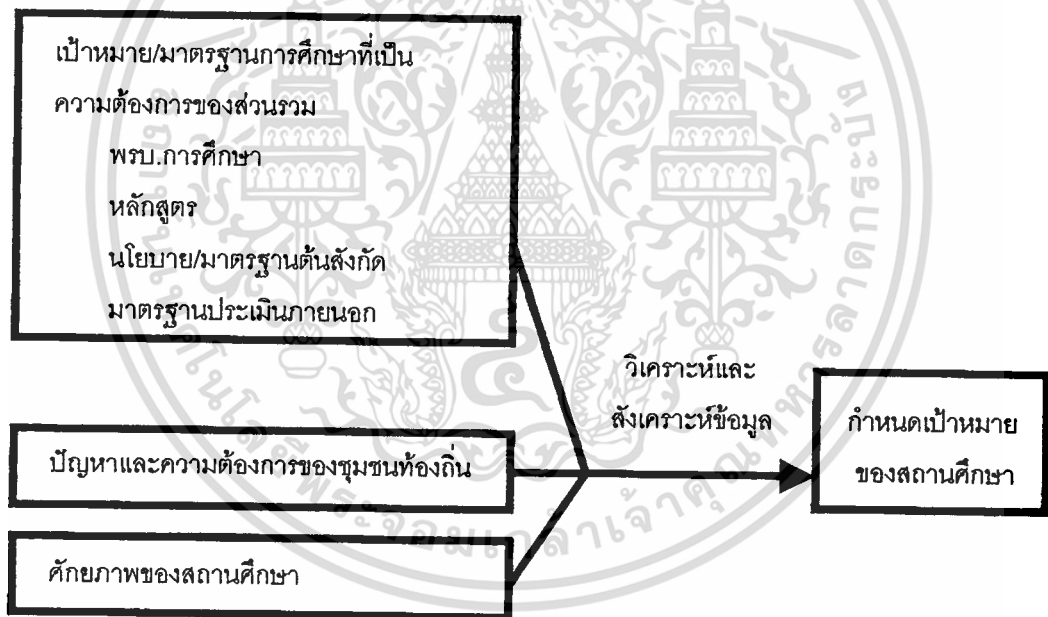
- (1) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน ข้อมูลต่างๆ ที่ควรศึกษาวิเคราะห์ คือ

➡ เป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาหลักที่เป็นความต้องการสรวรวมของสังคมและประเทศชาติ ได้แก่ ความมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาของไทย ตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร มาตรฐานการศึกษาของต้นสังกัด และมาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว (รายละเอียดในภาคผนวก) เป้าหมายหรือมาตรฐานที่เป็นความต้องการของสรวรวมดังกล่าว เป็นเป้าหมายที่ควรเกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างจริยธรรม คุณธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะในการทำงาน และมีความรู้ตามที่กำหนดในหลักสูตร เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

➡ สภาพเศรษฐกิจ-สังคมของท้องถิ่นและชุมชน ทั้งในด้านสภาพทั่วไป ปัญหาความต้องการและแนวโน้มการพัฒนา ซึ่งจะเป็นเป้าหมายหรือมาตรฐานเฉพาะสำหรับ สถานศึกษาแต่ละแห่งที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เช่น สถานศึกษาที่อยู่ในชุมชนชาวจีน ธุรกิจการค้า อาจจะกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานเฉพาะเกี่ยวกับความรู้ทางภาษาจีน และทักษะทางธุรกิจ สถานศึกษาที่อยู่ในชุมชนเกษตรกรรม ก็อาจกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานเฉพาะเกี่ยวกับความรู้และทักษะทางการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น

➡ ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่แสดงภาพของสถานศึกษาตามความเป็นจริง ได้แก่ สถิติข้อมูลพื้นฐานที่แสดงสภาพทั่วไป ศักยภาพ หรือความสามารถในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา เป็นการสำรวจหรือประเมินตนเองเบื้องต้น เพื่อให้ทราบจุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษาของตน เพื่อหาแนวทางปรับปรุง โดยกำหนดเป็นเป้าหมายเพื่อพัฒนาต่อไป

ภาพที่ 2.4 แผนภูมิการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา

(2) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น และการสังเคราะห์เพื่อประสานความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งความต้องการส่วนรวม ส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา (ดูแผนภูมิที่ 4) จะช่วยให้สถานศึกษามีความเข้าใจ สามารถวางแผน และทำงานได้ง่ายขึ้น เพราะหากสามารถกำหนดเป้าหมายหลักที่เป็นความต้องการร่วมกันของฝ่ายต่าง ๆ ได้แล้ว ก็จะสามารถเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถนำผลที่ได้จากการดำเนินการตามเป้าหมายนั้นไปใช้ในการรายงาน หรือตอบสนองความต้องการของหน่วยงานหรือฝ่ายต่าง ๆ ได้พร้อมกัน เช่น การกำหนดเป้าหมายคุณลักษณะของผู้เรียนให้รู้จัดคิดวิเคราะห์ก็จะสอดคล้อง และตอบสนองความต้องการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร มาตรฐานของต้นสังกัด ความต้องการของชุมชน และพร้อมที่จะรับการประเมินภายนอกได้ด้วย เป็นต้น

ในส่วนที่มีความแตกต่างกัน แต่สถานศึกษาและชุมชนเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญหรือเป็นเรื่องที่ต้องการก็อาจเพิ่มเป็นเป้าหมายที่ต้องการมุ่งเน้นเป็นพิเศษเฉพาะของสถานศึกษานั้นได้

2.4.1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย

การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายจะช่วยให้การวางแผนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะสถานศึกษาจะได้ทราบเป้าหมายต่าง ๆ ที่ต้องการนั้น เป้าหมายใดสำคัญมากน้อยกว่ากันเพียงใด เพื่อกำหนดกิจกรรม บุคลากร ทรัพยากร และช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการในการพัฒนาเป้าหมายนั้น ๆ ให้เหมาะสม สถานศึกษาบางแห่งที่ไม่ได้ตั้งเป้าหมายเพิ่มเติม นอกเหนือจากเป้าหมายหรือมาตรฐานของต้นสังกัดและมาตรฐานประเมินภายนอก ซึ่งเป็นมาตรฐานหลักที่ต้องทำอยู่แล้ว อาจไม่เห็นความจำเป็นของการจัดอันดับความสำคัญ อาจจะข้ามขั้นตอนนี้ไปก็ได้ แต่สำหรับสถานศึกษาที่มีความต้องการเฉพาะของชุมชนท้องถิ่น และของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นหลายเป้าหมาย หรือสถานศึกษาบางแห่งที่มีบุคลากรและทรัพยากรจำกัด อาจใช้การจัดอันดับความสำคัญเป็นเทคนิคที่ช่วยตัดสินใจให้การทำงานมีประสิทธิภาพ โดยอาจมุ่งดำเนินการบางเป้าหมายหลักก่อน แต่เป็นพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาเป้าหมายอื่นตามมาพร้อมกันไปด้วย เป็นต้น

การจัดอันดับความสำคัญอาจทำได้ โดยตั้งประเด็นเพื่อพิจารณา เช่น พิจารณาจากความต้องการของส่วนรวมระดับประเทศ ความจำเป็นเร่งด่วน ความต้องการของท้องถิ่นและสถานศึกษา และศักยภาพของสถานศึกษาในการพัฒนาเป้าหมายนั้น แล้วให้ค่าน้ำหนักหรือความสำคัญเป็นคะแนน ประเด็นเพื่อพิจารณาและการให้ค่าน้ำหนักหรือความสำคัญเป็นคะแนน อาจปรับเปลี่ยนเพิ่มขึ้นหรือลดลงให้ตามความเหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดอันดับความสำคัญได้ชัดเจน และตรงตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

เมื่อคณะกรรมการหรือคณะทำงานร่วมกันพิจารณาให้คะแนนในแต่ละประเด็นแล้ว รวมคะแนน คะแนนรวมที่ได้จะช่วยในการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น แต่อาจจะนำเหตุผลอื่นมาพิจารณาประกอบในการจัดอันดับด้วย เช่น เป้าหมายที่ได้คะแนนรวมสูง เพราะเป็นความต้องการส่วนรวมของประเทศและเป็นเรื่องเร่งด่วน แต่เมื่อพิจารณาศักยภาพของสถานศึกษาตามเป้าหมายหรือมาตรฐานนั้น พบว่ามีมาตรฐานในเรื่องดังกล่าวดีอยู่แล้ว เพียงแค่รักษาไว้อย่าให้ตกต่ำกว่าเดิม ก็อาจปรับอันดับความสำคัญโดยนำเป้าหมายอื่นที่ได้คะแนนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใกล้เคียงกัน แต่เป็นเป้าหมายที่มีจุดด้อยต้องพัฒนามาก มาเป็นเป้าหมายที่มีอันดับความสำคัญมากกว่าได้

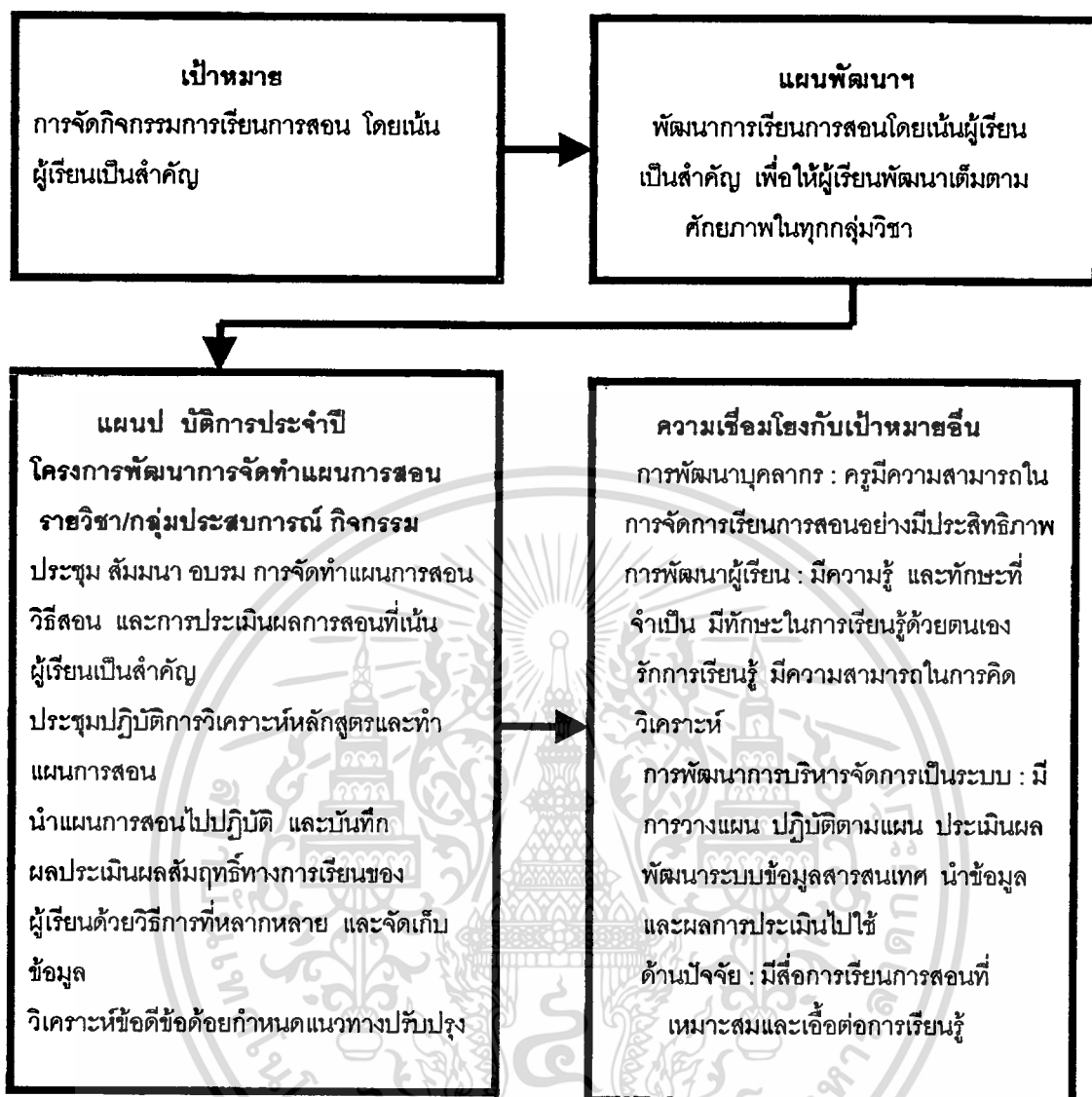
2.4.1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงาน

การกำหนดแนวทางหรือวิธีปฏิบัติงาน คือการนำเป้าหมายที่มีลักษณะเป็นความคิดเชิงนามธรรม ให้เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ โดยคิดโครงการหรือกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จหรือตัวบ่งชี้ที่มีความชัดเจนด้วย

การคิดโครงการหรือกิจกรรม ไม่จำเป็นต้องคิดโครงการให้ได้จำนวนมาก หรือไม่จำเป็นว่าทุกเป้าหมายจะต้องมีโครงการเฉพาะในทางปฏิบัติจริง หากสามารถคิดโครงการที่ทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้สำเร็จ และเป้าหมายนั้นเอื้อต่อการพัฒนาเป้าหมายอื่นต่อไปได้ ก็อาจขยายโครงการนั้น โดยจัดกิจกรรมในโครงการนั้นเพิ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอื่น ๆ ต่อไปได้ด้วย เป็นการทำงานแบบบูรณาการซึ่งจะเป็นการคิดโครงการที่ดีและมีประโยชน์เชื่อมโยงกัน อีกทั้งไม่เป็นการสร้างงานให้บุคลากรมากเกินไป โดยเฉพาะบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็ก และยังทำให้สามารถระดมคนและทรัพยากร เพื่อมุ่งดำเนินการในเรื่องที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ ดีกว่ากระจายคนและทรัพยากรไปทำโครงการเล็ก ๆ น้อย ๆ มากมาย

แนวการคิดโครงการ เมื่อจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายต่าง ๆ แล้วพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นเป้าหมายที่สำคัญอันดับแรก เพราะเป็นเป้าหมายที่ตรงกับความต้องการของส่วนรวมในระดับประเทศ คือ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร มาตรฐานของต้นสังกัด มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก และตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา แต่จากการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ปรากฏว่าครูยังขาดความรู้ ความสามารถและทักษะในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนโดยตรงได้ต่อไป สถานศึกษาก็นำเป้าหมายดังกล่าวมาระบุไว้เป็นเป้าหมายหนึ่งในธรรมนูญสถานศึกษา หรือแผนพัฒนาฯ ได้ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพในทุกหมวดวิชา/กลุ่มประสบการณ์ หลังจากนั้นก็นำแผนพัฒนาฯ ซึ่งยังคงเป็นเป้าหมายเชิงนามธรรม มาทำให้เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ โดยคิดออกมาเป็นโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินงานในระยะ 1 ปี จัดทำเป็นโครงการหนึ่งในแผนปฏิบัติการประจำปี ดังที่นำเสนอในแผนภูมิต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 แผนภูมิตัวอย่างแนวทางการคิดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและเชื่อมโยงหรือหลอมรวมกับเป้าหมายอื่น

จากแผนภูมิ แสดงให้เห็นแนวคิดโครงการ ดังนี้ เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมาย คือ การพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะต้องพัฒนาปัจจัยที่สำคัญ คือ ครูให้มีความรู้ความสามารถ และมีความกระตือรือร้น ที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างจริงจัง การที่ครูจะมีคุณสมบัติดังกล่าวได้ ครูจะต้องมีความเข้าใจ และมีความรับผิดชอบบริหารงานในส่วนที่เป็นภาระหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ จะต้องมีการจัดทำแผนการสอน ซึ่งจะ ทำให้ครูเกิดความเข้าใจการทำงานทั้งระบบเพราะต้องคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผนเองต้องคิดกิจกรรม และหาวิธีจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำงานตามที่ตนเป็นผู้กำหนด บันทึก และประเมินผล และนำผลไปปรับปรุงเพื่อวางแผนใหม่ในระยะต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่ครูจะจัดทำแผนการสอน และดำเนินการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นได้ อาจจะต้องจัดประชุม/ฝึกรวมเพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเป็นพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก่อนในช่วงแรก และกำหนดระยะเวลาสำหรับการดำเนินการในกิจกรรมขั้นต่อไป ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ ควรนำมา กำหนดไว้เป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ดังที่นำเสนอเป็นตัวอย่างในตารางที่ 1

ทั้งนี้ ครูทุกคนจะต้องทำแผนการสอนให้บรรลุผลตามที่ต้องการ โดยครูต้องคิดกิจกรรมหาวิธีจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และเน้นการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริงด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ครูรู้ข้อดี ข้อด้อย ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน เพราะการรู้จักผู้เรียนนั้นเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดทำแผนการสอนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อทั้งครูและผู้เรียน สำหรับครูการจัดทำแผนการสอนและการปฏิบัติตามขั้นตอนจนถึงการประเมินผลนั้น จะเป็นเสมือนการทำวิจัยในห้องเรียนที่ครูทุกคนสามารถเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้สถิติที่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก ซึ่งนอกจากจะช่วยปรับปรุงการสอนที่เป็นงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของครูโดยตรงแล้ว ยังอาจนำไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการในโอกาสต่อไป และเมื่อมีความชำนาญแล้วจะทำให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานในชีวิตประจำวัน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ด้วย

หลักการดังกล่าวเป็นแนวคิดเบื้องต้น เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงของการคิดจัดทำแผนที่มีความเชื่อมโยงกันตั้งแต่แผนพัฒนาระยะยาวถึงแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาตลอดจนถึงการวางแผนการทำงานในชีวิตประจำวันของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถคิดโครงการที่เป็นประโยชน์ ส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และปฏิบัติได้จริง โดยไม่ยุ่งยากนัก เมื่อเข้าใจหลักการและวิธีคิดอย่างชัดเจนแล้ว ก็จะสามารถนำไปขยายผลเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมตามความต้องการของระเบียบปฏิบัติ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ของต้นสังกัดต่อไป

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการจัดทำแผนการสอน

กิจกรรม	พ.ศ.2543										พ.ศ.2544	
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.
➡ กำหนดเป้าหมาย												
➡ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี												
➡ ฝึกอบรมครู												
➡ ประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์หลักสูตร และทำแผนการสอน												
➡ จัดกิจกรรมการสอนตามแผนการสอนและบันทึกผล												
➡ ประเมินผลและจัดเก็บข้อมูล												
➡ วิเคราะห์ข้อดี-ข้อด้อย												
➡ ปรับปรุงและพัฒนา												

2.4.1.4 การกำหนดระยะเวลา

ในการทำแผนควรมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในแผนด้วย การกำหนดระยะเวลาจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เพราะผู้ปฏิบัติจะได้ทราบว่าจะต้องดำเนินการให้เสร็จเมื่อไร ต้องเร่งดำเนินการก่อนหรืออาจรอได้ และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หรือผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลจะได้ติดตามงานได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่ามีความก้าวหน้าตามแผนเพียงใด ดังตัวอย่างการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมในแผนที่ได้นำเสนอไปแล้วในตารางที่ 1

2.4.1.5 การกำหนดงบประมาณ

ควรคิดงบประมาณที่จะต้องใช้ในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามแผนอย่างรอบคอบและให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด โดยคำนึงถึงความพอเพียงและความเหมาะสมระหว่างรายรับ – รายจ่าย เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมีการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า

2.4.1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบ

การกำหนดผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนหรือในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้แผนดังกล่าวสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดไว้ในแผนให้ชัดเจนว่าเรื่องใดจะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของใครบ้าง

2.4.2. การปฏิบัติตามแผน

เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะ

➤ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข

➤ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่าง

มีประสิทธิภาพ

➤ กำกับ ติดตาม (Monitoring) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย

เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน

➤ ให้การนิเทศ

ในระหว่างการปฏิบัติงาน ผู้บริหารต้องกำกับและติดตามว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ หรือมีปัญหาหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผนหรือมีปัญหาจะได้ให้การนิเทศเพื่อปรับปรุงแก้ไข การกำกับและติดตามการปฏิบัติงานมีหลายวิธี ซึ่งจะขอยกมาเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้นคือ ผู้บริหารอาจติดตามด้วยการสอบถามเป็นรายบุคคล จัดประชุมกลุ่ม/หมวด/ฝ่าย หรือให้แต่ละบุคคล/กลุ่ม/หมวด/ฝ่ายรายงานความก้าวหน้าของการทำงานเป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือน โดยอาจรายงานปากเปล่า หรือจัดทำรายงานเสนอเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล/กลุ่ม/หมวด/ฝ่ายใดมีผลการดำเนินงานดีเยี่ยมเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนด ซึ่งอาจมีการให้รางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นการให้กำลังใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้บริหารควรให้การนิเทศ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การประเมินตนเอง และทักษะในด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารอาจให้การนิเทศเอง หรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญแต่ละด้านมาให้การนิเทศ หรือส่งบุคลากรไปฝึกอบรม

2.4.3. การตรวจสอบประเมินผล

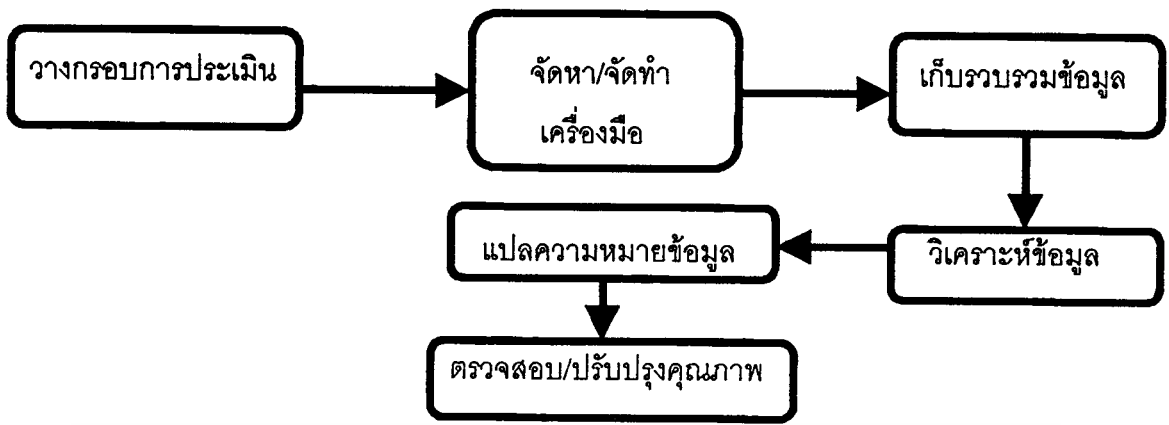
การประเมินผล เป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพอย่างถูกต้อง จะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผล ไม่กลัวการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนาไม่ใช่การตัดสินถูก-ผิด ไม่ใช่การประเมินเพื่อประเมิน และไม่ใช้เรื่องที่ทำยาก ไม่ต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมินมากมาย แต่เป็นการประเมินในงานที่ทำอยู่เป็นประจำ เครื่องมือที่ใช้อาจเป็นสิ่งที่มืออยู่แล้วโดยไม่ต้องสร้างขึ้นใหม่ เช่น สถิติที่เป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของฝ่ายบริหาร ผลงาน หรือการบ้าน ตลอดจนการทดสอบย่อยของผู้เรียนในชั้นเรียนซึ่งเป็นข้อมูลที่ครูมืออยู่แล้วเพียงแต่จัดเก็บให้เป็นระบบมากขึ้นเท่านั้น

ในระหว่างที่สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่า การดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่ เพียงใด มีจุดอ่อน จุดแข็งประการใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินสรุปรวมเพื่อนำผลมาพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

รายละเอียดในการตรวจสอบประเมินผลดังกล่าว ได้มีการนำเสนอในรายงานการวิจัยและคู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สนับสนุนให้ รศ.ดร.สุวิมล ว่องวานิช และคณะ ดำเนินการวิจัย ซึ่งจะนำมาเสนอและปรับใช้ดังต่อไปนี้

จากการสรุปสังเคราะห์กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายในตามพื้นฐานแนวคิดของการประเมินที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Evaluation) พบว่ากิจกรรมที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย การวางแผนการประเมิน การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย และการตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน ดังแผนภูมิที่ 6 โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.6 แผนภูมิกิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายใน

2.4.3.1 การวางกรอบการประเมิน

คณะกรรมการควรประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในการวางกรอบการประเมิน เพื่อกำหนดแนวทางในการประเมินว่า จะประเมินอะไร ใครเป็นผู้ประเมิน และมีรูปแบบในการประเมินเป็นอย่างไร โดยในการกำหนดกรอบการประเมินอาจจะพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังที่นำเสนอในตารางที่ 2

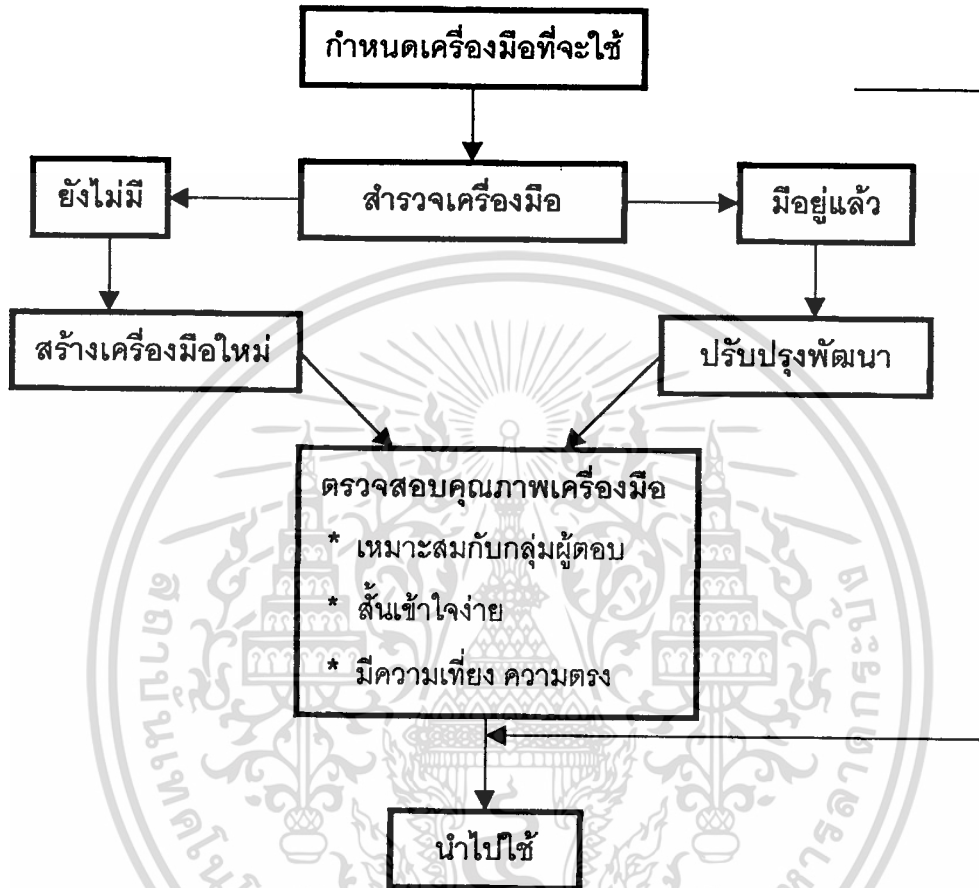
ตารางที่ 2.2 การกำหนดกรอบการประเมิน

เป้าหมาย/ มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน	ช่วงเวลา ประเมิน	ผู้รับผิดชอบ ประเมิน
.....							

กรอบการประเมินควรจะต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายคุณภาพ หรือมาตรฐานการศึกษา ที่ระบุในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ เพื่อกำหนดว่าควรจะประเมินอะไร เรื่องใด มีอะไรเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมาย ต่อจากนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่าตัวบ่งชี้เหล่านั้นจะต้องใช้ข้อมูลอะไร แล้วสำรวจดูว่าสถานศึกษามีข้อมูลนั้นแล้วหรือยัง จะนำมาใช้ได้หรือไม่ ถ้ามีข้อมูลอยู่แล้ว เช่น ข้อมูลน้ำหนัก ส่วนสูงที่ใช้วัดสุขภาพทางกายของผู้เรียนก็ไม่ต้องเก็บข้อมูลใหม่ ถ้ายังไม่มีข้อมูล หรือมี แต่เป็นข้อมูลที่ล้าสมัย ก็ต้องเก็บใหม่ โดยพิจารณาว่าข้อมูลที่ต้องการนั้นจะใช้เครื่องมือชนิดใด จะเก็บข้อมูลจากใคร จะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมิน ช่วงเวลาและผู้รับผิดชอบในการประเมินเพื่อสะดวกในการกำกับติดตามงานของคณะกรรมการและผู้บริหาร

2.4.3.2 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ

คณะกรรมการควรประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลว่า จะใช้เครื่องมือชนิดใด หลังจากนั้นก็จัดหา/จัดทำเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังที่นำเสนอในแผนภูมิที่ 7

ภาพที่ 2.7 แผนภูมิการจัดการ/จัดทำเครื่องมือ

การประเมินผลภายในอาจใช้เครื่องมือได้หลากหลาย การกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ต้องให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวบ่งชี้ที่จะวัด เช่น ถ้าวัดเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา อาจจะใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือหลักและใช้เครื่องมืออื่น ๆ ประกอบ เช่น การพิจารณาผลงานของผู้เรียน การตั้งคำถามในห้องเรียน การสังเกตพฤติกรรมเป็นหลัก โดยจัดทำเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน หรือใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาในการวัด เป็นต้น

เครื่องมือที่กำหนดสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลนั้น ไม่จำเป็นต้องจัดทำใหม่ทั้งหมด ให้สำรวจดูว่ามีเครื่องมือดังกล่าวแล้วหรือยัง ถ้ามีอยู่แล้วและเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน เช่น มีข้อสอบมาตรฐานที่วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็สามารถนำไปใช้ได้เลย แต่ถ้ายังไม่ได้มาตรฐาน ก็ต้องพัฒนาและปรับปรุงให้มีคุณภาพ โดยการนำไปทดลองและปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีที่เครื่องมือวัดเรื่องเดียวกันมีหลายชุดเพราะมีหลายคนทำ ก็ร่วมกันนำเครื่องมือเหล่านั้นมาปรับปรุง/พัฒนาให้เป็นเครื่องมือชุดเดียวกัน แล้วนำไปใช้ร่วมกันไม่ใช่ว่าต่างคนต่างมีเครื่องมือที่ใช้กันไปคนละทิศคนละทาง

ในกรณีที่สถานศึกษาสำรวจแล้วพบว่ายังไม่มีเครื่องมือ จำเป็นต้องสร้างเครื่องมือใหม่ แล้วจึงนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ และนำผลมาปรับปรุงก่อนใช้จริง

การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือ จะต้องคำนึงถึงความสามารถในการวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยอาจนำเครื่องมือไปทดลองใช้ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ว่าได้ผลตรงกับความเป็นจริงตามการสังเกตของครูหรือไม่ นอกจากนั้น ควรพิจารณาความเหมาะสมที่จะใช้เครื่องมือ นั้นกับกลุ่มคนที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น ถ้าเป็นเด็กเล็กไม่สามารถเขียนตอบคำถามยาว ๆ ได้ก็ควรใช้วิธีพูดคุยตั้งคำถามง่าย ๆ สั้น ๆ หรือถ้าเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองก็ควรดูระดับการศึกษา และประเด็นที่จะถามในเครื่องมือด้วย เพื่อสร้างเครื่องมือให้เหมาะสมถ้าผู้ตอบเป็นกลุ่มที่อ่านหนังสือไม่ได้ก็ต้องใช้วิธีการสัมภาษณ์ เป็นต้น นอกจากนั้นประเด็นคำถามควรเป็นเรื่องที่ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องและสามารถให้ข้อมูลได้

เครื่องมือที่ใช้ต้องง่ายในการตอบ ไม่รบกวนเวลาและไม่เป็นภาระกับผู้ให้ข้อมูล ต้องพยายามหลอมรวมเครื่องมือให้สามารถวัดสิ่งที่เกี่ยวข้องกันด้วยเครื่องมือชุดเดียวกัน หากเป็นข้อคำถามก็พยายามให้ข้อคำถามให้น้อยเท่าที่จำเป็น การใช้เครื่องมือมากเกินไปจะทำให้เกิดปัญหา ผู้ให้ข้อมูลไม่อยากตอบ และเป็นภาระเพิ่มภาระให้ผู้เก็บข้อมูล

นอกจากนั้น ควรคำนึงอยู่เสมอว่าผลงานของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นการเขียนเรียงความ ภาพวาด ตลอดจนการแสดงออก การโต้ตอบ พฤติกรรมของเด็ก เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ควรใช้สิ่งเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน โดยเครื่องมือที่สำคัญก็คือตัวครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ครูควรจะเป็นคนช่างสังเกต รู้จักผู้เรียนทุกคน และรู้จักวิเคราะห์ พฤติกรรมและผลงานของผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับเป้าหมายคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ได้ตลอดเวลา โดยครูควรมีเครื่องมือ เช่น แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรม หรือประเด็นหลัก ในการวิเคราะห์ผลงานหรือพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อช่วยการสังเกตและการวิเคราะห์

ตัวอย่างเช่น การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านและเขียนตามหลักสูตร คือ มีความสามารถในการลำดับเหตุการณ์ จับใจความสำคัญ รักการอ่านและการเขียน ถ้าในวิชานี้ ครูคิดกิจกรรมให้ผู้เรียนเขียนรายงานเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยให้ค้นคว้าจากหนังสือ สิ่งพิมพ์ ข่าวสาร จากแหล่งต่าง ๆ เมื่อผู้เรียนเขียนรายงานส่งมา ครูก็ตรวจรายงานโดยนำเป้าหมายของหลักสูตร รวมทั้งมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนในการจัดทำรายงานดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากำหนดลงในแบบบันทึกหรือแบบวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาให้คะแนนตามประเด็นต่าง ๆ
ดังที่แสดงเป็นตัวอย่างในตารางที่ 3

ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างประเด็นการพิจารณาเรียงความหรือรายงานของผู้เรียน เรื่องการใช้
ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ผู้เรียน	ทักษะการ อ่านจับใจ ความสำคัญ และตอบ คำถามได้	ทักษะการ เขียนลำดับ เหตุการณ์	เนื้อหาสาระ น่าสนใจตรง กับประเด็น	มีความคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ อย่างมี เหตุผล	รู้จักค้นคว้า อ้างอิง แหล่งข้อมูล ได้เหมาะสม	คะแนน รวม
1.						
2.						
3.						

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเขียนเรียงความและนำผลงานของผู้เรียนมาตรวจนับ ครูสามารถประเมินผลและพัฒนาผู้เรียนได้ทั้งในเรื่องทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรในด้านการอ่าน การเขียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนในด้านความเข้าใจหรือความตระหนักถึงคุณธรรมเกี่ยวกับความประหยัด และหากครูจัดทำแผนการสอนโดยกำหนดให้มีการทำงานเป็นกลุ่มก็จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย

นอกจากนี้ ในการประเมินผลความสามารถหรือทักษะดังกล่าว ครูอาจพิจารณาจากการแสดงออกด้านอื่น เช่น ถ้าจะดูว่าผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หรือไม่ ก็อาจพิจารณาจากความสามารถในการพูดหรือเขียนอย่างเป็นเหตุเป็นผล เชื่อมโยงกัน ตัวอย่างเช่น ถ้าครูบอกว่า " โลกนี้เป็นรูปทรงกลม เพราะถ้าเดินทางรอบโลกแล้วจะกลับมาที่เดิม " แต่ผู้เรียนโต้แย้งว่า " ไม่จำเป็นจะต้องเป็นรูปทรงกลมเสมอไป อาจจะเป็นรูปไข่ หรือรูปสี่เหลี่ยมลูกเต๋าก็สามารถเดินทางให้รอบแล้วกลับมาที่เดิมได้เหมือนกัน " แสดงว่าผู้เรียนมีเหตุผล มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แต่ถ้าผู้เรียนบอกว่า " เด็กคนนั้นไม่ดี เพราะฉันไม่ชอบเขา " ก็ไม่เป็นเหตุเป็นผล หรือถ้าจะดูว่าผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือไม่ก็อาจจะดูความแตกต่างหลากหลายของความคิด การแสดงออกและผลงานที่ไม่ติดอยู่ในกรอบตัวอย่าง เช่น ผู้เรียนรู้จักวาดรูปที่แตกต่างจากคนอื่น ไม่ใช่วาดรูปเลียนแบบหรือทำตามคนอื่น

การกำหนดประเด็นที่จะใช้เป็นหลักในการวิเคราะห์และประเมิน ควรที่ครูผู้สอนจะช่วยกันคิดและใช้ร่วมกัน เพื่อให้มีแนวทางในการวิเคราะห์และประเมินเหมือนกันแล้วจัดทำแบบบันทึกสำหรับบันทึกผลการประเมิน

2.4.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล อาจพิจารณาจากประเด็นและแนวทางการเก็บข้อมูลดังตัวอย่างในตารางที่ 4

ตารางที่ 2.4 ตัวอย่างแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ★ ใช้ข้อมูลที่สถานศึกษามีอยู่แล้ว ★ เก็บข้อมูลใหม่ (ถ้ายังไม่มีข้อมูลที่ต้องการ) ★ เก็บจากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ
ช่วงเวลาเก็บข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ★ เก็บตามเวลาที่สอดคล้องกับการทำงานตามปกติ ▶ ข้อมูลที่เก็บได้ตลอดเวลา เช่น พฤติกรรมของผู้เรียน ▶ ข้อมูลที่เก็บเป็นระยะ ๆ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง เก็บภาคเรียนละครั้ง หรืออาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง เก็บปีละครั้ง ★ ในเวลาเดียวกัน ไม่ควรระดมเก็บข้อมูลทุกอย่างพร้อมกันจำนวนมาก
ความครอบคลุมของกลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> ★ ข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงเป็นรายบุคคล ต้องเก็บข้อมูลทุกคน ★ ข้อมูลภาพรวมของสถานศึกษา หรือข้อมูลจากผู้ปกครองชุมชน เก็บจากกลุ่มตัวอย่าง

ในการเก็บข้อมูลนั้น หากข้อมูลใดมีอยู่แล้วในสถานศึกษาไม่ควรจัดเก็บใหม่ ให้นำข้อมูลที่มีอยู่แล้วมาประมวลผล วิเคราะห์ แล้วนำไปใช้ได้เลย เช่นคะแนนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ใช้ผลการสอบปลายภาคเรียนซึ่งจะช่วยลดภาระงานได้

สถานที่ศึกษาควรวางแผนการจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับการทำงานปกติของสถานศึกษาให้มากที่สุด เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้ของผู้ปกครองอาจจะให้ผู้ปกครองกรอกแบบสอบถามในวันที่ยื่นมาประชุม หรือ น้ำหนักและส่วนสูง ก็ให้ครูประจำชั้นหรือครูพลศึกษาจัดเก็บ เป็นต้น สิ่งที่ไม่ควรทำ คือ ระดมเก็บข้อมูลทุกอย่างในเวลาเดียวกันจำนวนมากจนเป็นภาระของผู้เก็บข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล

การเก็บข้อมูลในส่วนที่ครูสังเกตพฤติกรรมและวิเคราะห์ผลงานของเด็กตามแบบสังเกตพฤติกรรม ครูทุกคนสามารถทำได้ตลอดเวลา และในระหว่างที่สังเกตและวิเคราะห์ก็บันทึกข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไปได้เรื่อย ๆ โดยอาจจะสรุปเพื่อรายงานข้อมูลตามระยะเวลาที่ตกลงหรือที่กำหนดในแผนร่วมกัน เมื่อพบสิ่งที่เป็นจุดอ่อนหรือเป็นปัญหาของผู้เรียน จะได้ปรับปรุงแก้ไข และให้การช่วยเหลือได้ทันที ทั้งนี้ ครูที่สอนผู้เรียนกลุ่มเดียวกันควรพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อหาทางแก้ไข และช่วยเหลือผู้เรียนร่วมกัน

ส่วนการเก็บข้อมูลจากแบบทดสอบ แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มต่าง ๆ นั้น คณะกรรมการจะต้องร่วมกันพิจารณา และวางแผนอย่างดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เก็บได้เร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

การเก็บข้อมูลหากเป็นไปได้ควรเก็บจากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อเป็นการตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล และทำให้ได้สารสนเทศในมุมมองต่างๆ แหล่งข้อมูล / ผู้ให้ข้อมูลอาจเป็น ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง เช่นในการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน ก็สามารถเก็บข้อมูลจากครู และผู้ปกครอง เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลจะครอบคลุมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพียงใด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน ถ้าต้องการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนหรือครู เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงเป็นรายบุคคล ก็ควรจะเก็บข้อมูลของทุกคนแล้วประเมินเป็นรายบุคคล แต่ถ้าต้องการประเมินในภาพรวม หรือเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองหรือชุมชน ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการเรียนการสอนทั่ว ๆ ไป ก็สามารถใช่วิธีสุ่มตัวอย่างได้ดี

อนึ่ง สถานศึกษาควรวางระบบการเก็บข้อมูลให้ดี ทั้งข้อมูลที่มีอยู่แล้วและข้อมูลที่เก็บใหม่ เพื่อง่ายต่อการนำมาใช้ การเก็บข้อมูลอาจยุ่งยากในปีแรก ๆ แต่ปีต่อ ๆ ไปจะสะดวกขึ้น

2.4.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษานั้น ผู้รับผิดชอบควรร่วมกันพิจารณารอบการวิเคราะห์ว่าข้อมูลแต่ละประเด็นจะวิเคราะห์ในระดับใด ระดับบุคคลระดับห้องเรียน หรือระดับภาพรวมของสถานศึกษา ใครเป็นผู้วิเคราะห์วิเคราะห์ในช่วงเวลาใดเพื่อจะได้นำผลมาใช้ ดังตัวอย่างข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ซึ่งอาจมีกรอบการวิเคราะห์ดังที่นำเสนอในตารางที่ 5 และมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

ตารางที่ 2.5 ตัวอย่างกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน

ระดับการวิเคราะห์	ผู้วิเคราะห์	ช่วงเวลาที่วิเคราะห์
รายบุคคล	ครูประจำวิชา/ครูประจำชั้น	ตลอดเวลา เพื่อปรับปรุง เป็นรายบุคคล
ระดับชั้น/หมวดวิชา/ กลุ่มประสบการณ์	หัวหน้าระดับชั้น / หมวดวิชา นำผลการวิเคราะห์ ของครูประจำชั้น/ ครูประจำวิชา มาวิเคราะห์รวม	ภาคเรียนละครั้ง เป็นอย่างน้อย หรือแล้วแต่จะกำหนด
ระดับภาพรวม ของสถานศึกษา	คณะกรรมการ/ คณะทำงานที่รับผิดชอบ	ตามที่คณะกรรมการ/ คณะทำงานกำหนด อาจจะภาคเรียนละครั้ง หรือปีละครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนจะเป็นผู้รับผิดชอบ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต และการตรวจวิเคราะห์ผลงานหรือพฤติกรรม เพื่อจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงของผู้เรียนเป็นประจำอยู่แล้ว ซึ่งผลที่ได้จากข้อมูลดังกล่าว ครูสามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ตลอดเวลา และเมื่อเปิดภาคเรียน หรือเมื่อถึงกำหนดเวลาที่จะประเมิน หรือรายงานข้อมูลในภาพรวม ครูก็นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการประเมินหลาย ๆ ครั้ง ๆ มาสรุปเพื่อแสดงให้เห็นจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงของผู้เรียนแต่ละคนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้แต่ละตัว โดยอาจจัดทำเป็นตารางดังตัวอย่างในตารางที่ 6

ตารางที่ 2.6 ตัวอย่างการสรุปข้อมูลของผู้เรียน โดยครูผู้สอน

ผู้เรียน	ทักษะการอ่านจับใจความ					ทักษะการเขียน ลำดับเหตุการณ์			
	ครั้งที่					ครั้งที่			
	1	2	3	4	สรุปรวม	1	2	3	สรุปรวม
1.ด.ช.แดง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี					
2.ด.ช.ดำ	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	พอใช้					
3.ด.ญ.ขาว	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง					
...									

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการสรุปรวม ครูผู้สอนควรตกลงร่วมกันว่าจะสรุปอย่างไร จะสรุปโดยการดูแนวโน้ม ความก้าวหน้าของผู้เรียน หรือจะดูว่าแต่ละคนมีคุณภาพส่วนใหญ่อยู่ในระดับใด หรือจะดูโดยวิธี ให้ค่าคะแนนแล้วหาค่าเฉลี่ย

ครูจะใช้การสรุปแบบใด ควรตกลงร่วมกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางเดียวกันในการสรุปและ รายงานข้อมูล โดยในการพิจารณาว่าจะใช้วิธีใด อาจจะถูกจากผลการสรุปว่าแบบใดให้ผลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยเปรียบเทียบผลสรุปรวมของผู้เรียนแต่ละคนว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่

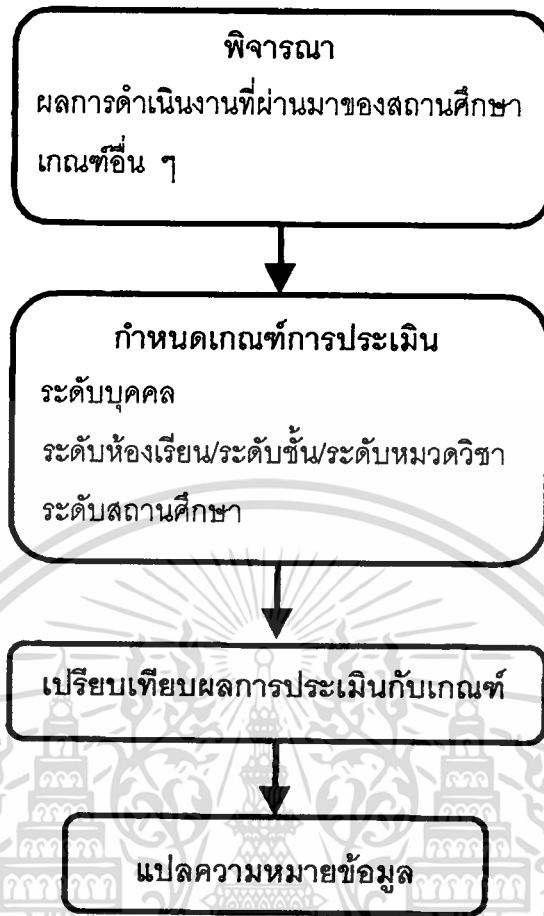
หลังจากนั้นครูผู้สอนก็รายงานข้อมูลไปให้ครูประจำชั้นหรือหัวหน้าหมวดวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนจากครูหลาย ๆ คน ที่สอนผู้เรียนคนเดียวกันหรือ กลุ่มเดียวกัน โดยใช้วิธีการเดียวกันนี้ ข้อมูลดังกล่าวสามารถส่งกลับไปเป็นข้อมูลย้อนกลับ สำหรับครูผู้สอนนำไปพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเป็นข้อมูลสำหรับใช้วิเคราะห์ผลในภาพรวม ของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนในภาพรวม ซึ่งอาจจะเป็นการวิเคราะห์ระดับห้องเรียน ระดับ หมวดวิชา ระดับสถานศึกษา ฯลฯ ผู้รับผิดชอบจะต้องศึกษาลักษณะของข้อมูลเพื่อหาวิธีการที่ เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว

ตัวอย่างเช่น ข้อมูลเชิงปริมาณที่เป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก็อาจจะหาค่าเฉลี่ยหรือค่าร้อยละของผู้เรียนที่สอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (เช่น กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้คะแนนร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มจึงจะผ่านเกณฑ์) หรือหาค่าคะแนนของผู้เรียนส่วนใหญ่ (ค่าฐานนิยม) ถ้าเป็นข้อมูลการยืมหนังสือประเภทต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย นวนิยาย การ์ตูน ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงหมวดหมู่ หรือประเภทหรือลักษณะที่ไม่สามารถหรือไม่สมควรตีค่าออกมาเป็นคะแนน (เช่น ไม่สามารถรู้ว่าการยืมหนังสือคณิตศาสตร์จะมีค่าสูงกว่าการยืม หนังสือภาษาไทยหรือไม่และควรจะมีค่าเท่าใด) การวิเคราะห์ข้อมูลก็ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ หรือดูผลที่เกิดขึ้นกับคนส่วนใหญ่ (ฐานนิยม) จะหาค่าเฉลี่ยเหมือนกับคะแนนทดสอบไม่ได้

2.4.3.5 การแปลความหมาย

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ก็ต่อเมื่อสถานศึกษาได้แปลความหมายของข้อมูล โดยมีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดั้งชั้นตอนที่นำเสนอในแผนภูมิที่ 8

ภาพที่ 2.8 แผนภูมิขั้นตอนการแปลความหมาย

ก่อนที่คณะกรรมการจะแปลความหมายของผลการประเมิน จะต้องกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินโดยคณะกรรมการจะต้องร่วมกันกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา ด้วยการพิจารณาข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษาประกอบกับเกณฑ์ของที่อื่นว่าเป็นอย่างไร เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน และเนื่องจากการประเมินตนเองเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา ดังนั้นเกณฑ์การประเมินควรจะดูพัฒนาการของสถานศึกษาด้วยในช่วงแรกอาจจะกำหนดเกณฑ์ที่คิดว่าสถานศึกษาสามารถทำได้ไปก่อนเพื่อให้มีกำลังใจในการทำงาน แล้วค่อย ๆ ปรับให้สูงขึ้น

การกำหนดเกณฑ์การประเมินตนเองของสถานศึกษานั้น กำหนดเป็นระดับๆ ได้แก่ เกณฑ์ระดับบุคคล เกณฑ์ระดับห้องเรียน/ระดับ/ระดับหมวดวิชา และเกณฑ์ระดับสถานศึกษา ตัวอย่างเช่น

▶ เกณฑ์ระดับบุคคล อาจกำหนดว่า ผู้เรียนจะต้องสอบได้คะแนนร้อยละ 50 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

▶ เกณฑ์ระดับห้องเรียน/ระดับชั้น/ระดับหมวดวิชา/ระดับสถานศึกษาอาจ
กำหนดว่า

ผู้เรียนมากกว่าร้อยละ 80 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ ถือว่าอยู่ในระดับ ดี
ผู้เรียน ร้อยละ 70 – 80 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ ถือว่าอยู่ในระดับ พอใช้
ผู้เรียนน้อยกว่าร้อยละ 70 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ ถือว่าอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
เมื่อสถานศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินแล้ว สถานศึกษาก็สามารถ
แปลความหมายของข้อมูลได้ว่าเรื่องใดมีผลการประเมินเป็นอย่างไร

2.4.3.6 การตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการประเมินตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว ก็จะต้องมีการตรวจสอบ
กระบวนการและผลการประเมินว่า มีความเหมาะสม ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงใด ซึ่งผู้เกี่ยวข้อง
ควรมีการประชุมร่วมกันเป็นระยะ ๆ โดยผู้บริหารควรมีการติดตามตรวจสอบในระหว่างการนิเทศ
และประชุมร่วมกับคณะกรรมการเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ
ประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องและเชื่อถือได้

2.4.4. การพัฒนาปรับปรุง

เมื่อบุคลากรแต่ละคน แต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ส่งผลให้กับ
คณะกรรมการที่รับผิดชอบ ซึ่งจะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์แปลผล
ในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา
หัวหน้าหมวด ผู้บริหาร เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองต่อไป

การเผยแพร่ผลการประเมิน อาจใช้วิธีจัดประชุมครูภายในสถานศึกษา จัดบอร์ด หรือ
จัดทำรายงานผลการประเมินฉบับย่อแจกบุคลากร

ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
และบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการ
ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้

2.4.4.1 การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร

ในระหว่างการทำงานและมีการตรวจสอบประเมินผลทั้งในระดับรายบุคคล หรือ
ระดับชั้น/หมวดวิชา ผู้บริหารและบุคลากรสามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงาน
ของตนเองและปรับปรุงแผนการดำเนินงานได้เลย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนและ
เป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4.4.2 การวางแผนในระยะต่อไป

การนำผลการประเมินไปใช้จัดทำแผนในภาคเรียน หรือปีการศึกษาต่อไป ควรมีการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษา หาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วิธีการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงสามารถทำได้ง่าย ๆ โดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลต่างที่เกิดขึ้นจะสะท้อนสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงเมื่อทราบจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษาแล้ว จะต้องนำมาร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อป้องกันและแก้ไขปรับปรุง หลังจากนั้นจึงจะระดมความคิดจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาช่วยกันหาวิธีแก้ปัญหา

ผลการประเมินอาจชี้จุดที่สถานศึกษาต้องทำการปรับปรุงหลายประการ ซึ่งสถานศึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหาล่าช้าได้พร้อมกัน ต้องกำหนดลำดับความสำคัญว่าปัญหาอะไรจำเป็นต้องพัฒนา ก่อน เพื่อนำมาวางแผนแก้ไขปรับปรุงแผนปฏิบัติงาน และจัดทำโครงการหรือกิจกรรมในภาคเรียนหรือปีการศึกษาต่อไป

ตัวอย่างของสถานศึกษานำร่องแห่งหนึ่ง เมื่อทราบผลการประเมินแล้วพบว่า มีตัวบ่งชี้บางข้อผ่านเกณฑ์ บางข้อไม่ผ่านเกณฑ์ จึงนำผลการประเมินไปวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยที่ต้องปรับปรุง หาสาเหตุ และแนวทางแก้ไข รวมทั้งจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมจุดเด่นและปรับปรุงจุดที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย โดยโครงการหนึ่งอาจส่งเสริมหรือปรับปรุงจุดเด่น / จุดที่ต้องปรับปรุงเพียงจุดเดียวหรือหลายจุดก็ได้

2.4.4.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

ถ้าสถานศึกษานำผลที่ได้จากการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ได้ สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงาน และประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเมื่อหน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมิน สถานศึกษาก็พร้อมที่จะนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศที่ผู้ประเมินต้องการได้ง่ายขึ้นในทุก ๆ ด้าน

การดำเนินงานประเมินผลของสถานศึกษาไม่ได้สิ้นสุดเพียงแค่ทำการประเมินตนเองเพียงครั้งเดียว แล้วหยุดเลย แต่ต้องทำตลอดเวลา ผลการประเมินที่จัดทำเสร็จแล้วถือเป็นข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานในขณะนั้นซึ่งต้องมีการตรวจสอบใหม่ว่าการดำเนินงานในช่วงต่อไปสอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาอย่างไร การพัฒนาปรับปรุงตนเองจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่มีที่สิ้นสุด

ลักษณะการประเมินคุณภาพภายในที่ดี เช่น แก้วยศ (อ้างใน มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช. 2544 : 297) กล่าวถึงลักษณะของการประเมินคุณภาพภายในที่ดี ไว้ดังนี้

1. เน้นประสิทธิผลของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดโดยพิจารณาจากนโยบาย
แผนงาน และโครงการของสถานศึกษา
2. ค้นหาค้นคว้าประกอบแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสถานศึกษา และนำไปสู่การกำหนด
เป้าหมายและวัตถุประสงค์ กล่าวคือ ให้ได้องค์ประกอบที่เป็นบริบท และองค์ประกอบที่เป็น
สถานการณ์
3. มีการกำหนดระยะเวลา ขั้นตอนของความสำเร็จ และกระบวนการกำกับติดตาม
เพื่อให้ทราบวันเวลาที่สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายแต่ละข้อ
4. แสดงให้เห็นว่าการวางแผนที่ดี มีระบบในการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสม
5. ใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นฐาน ในการประเมินคุณภาพของ
กระบวนการ หลักสูตรและการเรียนการสอน
6. ให้ข้อเสนอแนะที่นำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนบนรากฐานของข้อค้นพบ
7. นำข้อค้นพบที่ได้ในรายงานการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผนและการประเมิน
คุณภาพภายในรอบต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงานกฤษฎมนตรี .
2545 : 17-48)

2.5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและนโยบายกรมอาชีวศึกษา

2.5.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

การประกันคุณภาพสำหรับประเทศไทยตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 6
มีอยู่ทั้งหมด 5 มาตราด้วยกันคือ มาตราที่ 47 – 5 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 24)

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน
การศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพ
ภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร
การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงาน
ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ
มาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มี การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษารวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใด ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการชั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

การประเมินผลภายใน (Internal Evaluation) คือ กระบวนการการประเมินผล การดำเนินงานของหน่วยงานที่กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของตนเอง (Self-evaluation) และควรทำเป็นกิจกรรมหนึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ลักษณะสำคัญของการประเมินผลภายในของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง และพร้อมที่จะได้รับตรวจสอบจากการประเมินภายนอก (สุวิมล ว่องวานิช. 2543 : 142)

การจัดระบบตามหลักการและแนวคิดนำมาใช้กับระบบภายในเพื่อ self Improvement โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมีส่วนร่วม ถึงแม้ว่าจะเป็นระบบภายในก็ตาม เพราะเชื่อว่าถ้าให้บุคคลภายในเป็นผู้ประเมินจะเกิดความลำเอียงเป็นสาเหตุให้เกิดความขัดแย้งกับมากขึ้น ในการบริหารมีผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน (วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2544 : 5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2 นโยบายกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการเร่งรัดและพัฒนาการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป ดังนั้น จึงต้องจัดงบประมาณให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นการมุ่งเน้นการสร้างคุณภาพ และมาตรฐานของการอาชีวศึกษา และการพัฒนาระบบบริหารจัดการ การบริหารบุคลากร สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง โดยกำหนดจุดเน้นในการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 โดยเฉพาะนโยบายข้อที่ 5 ปฏิรูประบบคุณภาพ และมาตรฐานการอาชีวศึกษา มุ่งการ จัดการอาชีวศึกษาต้องทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสมบูรณ์พร้อมด้วยทักษะพื้นฐาน (Basic Skill) เช่น ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ ทักษะวิชาชีพ (Technical Skill) และทักษะความเป็นมนุษย์ (Human Skill) จำเป็นต้องมีระบบการควบคุม ประเมิน และเสริมสร้างคุณภาพมาตรฐานการอาชีวศึกษา ทั้งในระดับชาติ ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา (พุงศักดิ์ จันทรสุนทร. 2545 : 11) แนวดำเนินการให้จัดระบบคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับชาติ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ กำหนดมาตรฐานกลาง เพื่อเป็นกลไกในการกำกับและประเมินมาตรฐานของสถาบันการอาชีวศึกษาทุกแห่ง
2. ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ทำหน้าที่
  - 2.1 ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมมาตรฐานอาชีวศึกษาของสถานศึกษาในสถาบันฯ ตามที่คณะกรรมการมาตรฐานระดับชาติกำหนด และรายงานต่อคณะกรรมการระดับชาติ
  - 2.2 จัดระบบประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและสถานประกอบการที่จัดอาชีวศึกษาในเขตบริการ
  - 2.3 จัดระบบเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ของสถาบันฯ
  - 2.4 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาภายในสถาบันฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐานกลาง
  - 2.5 เตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินจากภายนอก
3. ระดับสถานศึกษา ให้มีการประเมินคุณภาพในทุกปี และทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ทั้งนี้โดยให้ยึดหลัก
  - 3.1 ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอนควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3.3 สถานศึกษาควรจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อย ก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี

ศูนย์ข้อมูลประกันคุณภาพการศึกษา(2545 : 21)ได้กล่าวถึง ทิศทางการประกันคุณภาพสถาบันการอาชีวศึกษา โดยเห็นว่าหัวใจสำคัญของการประเมินคุณภาพการศึกษา ในสถาบันอาชีวศึกษา คือ ผู้บริหารการศึกษาทุกคนจะต้องมีภาวะผู้นำและมีการบริหารจัดการที่ดี สถานศึกษาจะต้องมีระบบการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐาน และผู้จบการศึกษาจะต้องมีคุณภาพสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอาชีวศึกษาไว้ 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1. มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา
2. การเรียนรู้
- 3: การสนับสนุนการเรียนรู้
4. การสนับสนุน การวิจัยและงานสร้างสรรค์
5. การบริการวิชาการ
6. กิจกรรมนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. การบริหารจัดการ
8. ระบบประกันคุณภาพภายใน

ผู้ประเมินการประกันคุณภาพจะคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรืออาจารย์อาวุโสและอาจารย์จากสถาบันที่มีการเรียนการสอนระดับปริญญาโทในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โดยเน้นการประเมินแบบกัลยาณมิตร เป็นการประเมินในสภาพความเป็นจริง พิจารณาจากสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษามากกว่าการตรวจสอบเอกสาร และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาโดยร่วมวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และแผนการพัฒนา

การประเมินคุณภาพภายนอกจะเป็นการผลักดัน และส่งเสริมให้เกิดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งทุกสถานศึกษาจะต้องถือปฏิบัติและถือเป็นภารกิจของสถานศึกษา การประเมินถือเป็นผลลัพธ์ของการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งถ้าการประเมินสถานศึกษามีผลการประเมินที่ดี ก็ส่งผลดีถึงตัวผู้เรียนในสถานศึกษาด้วย ในอนาคตคาดว่าจะต้องมีการพัฒนามาตรฐานขั้นต่ำเป็น benchmark และตัวบ่งชี้ให้มีความเหมาะสมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกและภายใน ในปี พ.ศ.2548 สมศ. จะต้องทำการประเมินสถาบันอาชีวศึกษาให้ครบทั้งสิ้น 812 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทของโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามภาระงานต่อไป (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์, 2544 : 4)

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control)

1.1 การกำหนดมาตรฐาน

1.1.1 จัดทำมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จากมาตรฐานกลาง โดยคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและประชาชน

1.1.2 จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตของโรงเรียน

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา

1.2.1 พัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนา กระตุ้นจูงใจให้ผู้ร่วมงานรู้จักและรักการเรียนรู้อยู่เสมอ เน้นให้บุคลากรในองค์กรมี ความคิดริเริ่ม เพื่อการสร้างสรรค์ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

1.2.2 มีการสร้างจิตสำนึกของผู้ร่วมงานให้เห็นว่าการปรับปรุงคุณภาพจะต้องปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาและเป็นหน้าที่ของทุกคน

1.2.3 เป็นสมาชิกชมรมทางวิชาการของจังหวัด เป็นเครือข่ายศูนย์วิทยุบริการ

1.2.4 จัดทำธรรมนูญโรงเรียน

1.2.5 พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและสื่อการเรียนการสอน

1.2.6 ดำเนินการบริหารคุณภาพ (Quality Management) โดยมุ่งเน้นผลผลิต (นักเรียน) ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า ดังนี้

- ควบคุมคุณภาพ และประเมินตนเอง ในทุก ๆ กิจกรรมของกระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้วงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle) PDCA ของเดมมิ่ง

- มีการทำงานเป็นมาตรฐาน โดยควบคุมกระบวนการตามเอกสารคู่มือ 3 ระดับที่จัดทำขึ้น คือ

ก. คู่มือนโยบาย

ข. คู่มือขั้นตอนการทำงาน/แนวปฏิบัติ/วิธีการ

ค. คู่มือการทำงาน/แผนการสอน

- ต้องให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม (Total Participation) เพื่อให้พลังที่มีอยู่อย่างไม่จำกัดของทุกคนในองค์กร ร่วมกันพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและความต้องการที่เปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มีการทำงานเป็นทีมในทุกระดับ เน้นให้ทุกคนมีอำนาจตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลให้ปรับปรุงและสร้างขวัญกำลังใจและทัศนคติที่ดี

1.2.7 พัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน

1.2.8 ระดมความร่วมมือจากชุมชนและเอกชน

2. การตรวจสอบคุณภาพ หรือการทบทวนคุณภาพภายใน (Internal Audit or Internal School Review)

2.1 โรงเรียนต้องดำเนินการทบทวนคุณภาพภายในด้านคุณภาพโรงเรียน และคุณภาพการสอนทุกปี

2.2 นำผลการทบทวนมาดำเนินการพัฒนา และปรับปรุงให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนควรกำหนดให้มีการประเมินความก้าวหน้า และประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการของโรงเรียนในทุกๆ แผนงาน แล้วนำผลมาพัฒนาปรับปรุง

2.6 มาตรฐานการอาชีวศึกษา

การประกันคุณภาพของแต่ละองค์กรก็มีลักษณะเฉพาะของตนเองโดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายในที่มีการกำหนดคุณลักษณะอันเป็นมาตรฐานของตนเอง กรมอาชีวศึกษาได้จัดทำมาตรฐานเฉพาะสำหรับสถานศึกษา เพื่อให้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการตรวจประเมินการกำกับดูแล และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านวิชาชีพ ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน จำแนกเป็น มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษาและผู้เรียน 3 มาตรฐาน มาตรฐานด้านกระบวนการ 5 มาตรฐาน และมาตรฐานด้านปัจจัย 4 มาตรฐาน ได้แก่

2.6.1 มาตรฐานด้านผู้สำเร็จการศึกษาและผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้เชิงวิชาการ มีทักษะในวิชาชีพ และทักษะชีวิตอันส่งผลต่อการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะการพัฒนาความรู้ในทักษะพื้นฐาน ทักษะในการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีความรักในอาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.2 มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีการระดับทรัพยากร จัดระบบเครือข่ายในการจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ชุมชน แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อการสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นการฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และมีการประเมินผลตามสภาพจริง

มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาที่มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ และเน้นการมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีการส่งเสริมการทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ เผยแพร่สู่สาธารณชน และนำไปพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและประเทศ

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการบริการทางวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.6.3 มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานที่ 9 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ รวมถึงความปลอดภัยของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 10 ผู้สอนและบุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในวิชาที่สอน การปฏิบัติหน้าที่ และการพัฒนาตนเองให้ทันต่อเทคโนโลยี

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีในงานอาชีพ และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา และสามารถรองรับการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษา

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพสถานศึกษา เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินภายในจะเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ เนื่องจากเหตุผล และที่มาของการประเมินภายในสถานศึกษา มาจากเงื่อนไขที่จะต้องให้มีการประกันคุณภาพ ซึ่งได้มีการศึกษาวิจัยเอาไว้ ได้แก่

สำราญ ธรรมโชติ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สายวิชาบริหารธุรกิจ ในอำเภอหาดใหญ่ พบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บุคลากรโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาศายบริหารธุรกิจปฏิบัติงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและองค์ประกอบด้านงานบริการการศึกษา ด้านงาน กิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารงบประมาณและการเงินด้านความสัมพันธ์กับบ้าน ชุมชนและสถานประกอบการ และด้านงานวิชาการอาชีวและเทคนิคการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนองค์ประกอบด้านปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน และด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก

2. บุคลากรโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สายบริหารธุรกิจ ที่มีประสบการณ์ต่างกัน ปฏิบัติงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน ยกเว้นองค์ประกอบด้านการบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานอาคารสถานที่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. บุคลากรโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สายบริหารธุรกิจ ที่มีปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ต่างสังกัดสถานศึกษา กัน ปฏิบัติงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม และรายองค์ประกอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาศายบริหารธุรกิจในอำเภอหาดใหญ่ ด้านการเรียนการสอน ควรเน้นการปฏิบัติจริง ด้านการบริหารงานบุคลากร ในการเลื่อนตำแหน่งเลื่อนขั้นเงินเดือน นอกจากจะพิจารณาจากประสบการณ์แล้ว ให้คำนึงถึงหลักความรู้ ความสามารถ และผลงาน มาพิจารณาด้วย

สุรัชย์ วังบุญคง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของครูโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า

1. ครูโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมและรายปัจจัยอยู่ในระดับสูงกว่าระดับปานกลาง
2. ครูโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมและรายปัจจัย ไม่แตกต่างกัน
3. ครูโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมและรายปัจจัยไม่แตกต่างกัน
4. มีปฏิสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมของครูโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โสภณ โชติรัตน์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียนและห้องที่อำเภอที่ครูปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา คือ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ควรมุ่งเน้นคุณธรรมและกำหนดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและพัฒนาโรงเรียน ควรจัดให้ครูเข้ารับการอบรมด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ควรสร้างขวัญกำลังใจให้ครู ควรจัดหาสื่อการเรียนที่ทันสมัยให้เพียงพอและเหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียน ควรจัดระบบการจัดการ การบริหารให้มีมีความโปร่งใสและควรมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร

สยาม สุ่มงาม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากระบวนการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนนำร่อง ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า

กระบวนการการดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ระยะเวลาดำเนินงาน 3 ปี โดยขานรับนโยบาย 4 ประการ มีการดำเนินงานโดยใช้กรอบซึ่งสอดคล้องกันกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 3 ขั้นตอนคือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา
2. การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน
3. การประเมินคุณภาพโรงเรียนเพื่อการให้ใบรับรองมาตรฐานการศึกษา

ในฐานะจังหวัดนำร่อง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เข้าสู่ระบบประกันคุณภาพในขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษา มีการปรับขยายเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนให้เหมาะสมกับท้องถิ่นด้วยการทำประชาพิจารณ์ พร้อมทั้งจัดอบรมบุคลากร จำนวน 5 ครั้ง ซึ่งเป็นผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ นำไปถ่ายทอดและนิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด จำนวน 200 โรงเรียน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่พบคือ การนำความรู้ไปถ่ายทอดของศึกษานิเทศก์ให้กับผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการผนวกในงานปกติคือ การประชุมผู้บริหารประจำเดือน น้อยแห่งที่ใช้การฝึกอบรมพิเศษ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนบางคนได้รับความรู้ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า การนิเทศ กำกับ ติดตาม การถ่ายทอดไม่เป็นระบบ และยังพบว่า ทักษะคติ และ พฤติกรรมการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาบางคน ยังมีได้มีการเปลี่ยนแปลงขาดความรู้ ความตระหนักในเรื่องของการมีส่วนร่วมของชุมชน พร้อมทั้งประมาณมิได้มีการจัดสรรให้สอดคล้องกับโครงการประกันคุณภาพการศึกษา

แนวทางการแก้ปัญหาของจังหวัด ด้านการถ่ายทอดความรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานศึกษานิเทศก์ของจังหวัดได้ดำเนินการนิเทศด้วยการให้คำแนะนำด้านวิชาการ กระตุ้นเตือนการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ให้เร่งรีบดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้วยการผนวกเข้ากับประชุมผู้บริหารประจำเดือน และการให้ความช่วยเหลือเป็นรายการกรณี ด้านการขาดแคลนงบประมาณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ได้มีนโยบายให้ดำเนินโครงการโดยใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวยังไม่ปรากฏผลที่ชัดเจน เนื่องจากอยู่ระหว่างการดำเนินงาน

โรงเรียนนาร่องเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดทำไว้เพื่อ "ประกันตนเอง" เนื่องจากคณะกรรมการโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำเพียงบางส่วน ทั้งนี้เพราะเป็นการจัดทำที่ถูกเร่งรัดด้วยเวลาเพียง 7 เดือน อีกทั้งคณะผู้จัดทำยังไม่มี ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ไม่เห็น ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชน และคณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ยังไม่เข้าใจและไม่สนใจ บทบาท หน้าที่ของตนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนเพื่อชุมชน จากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และด้านกระบวนการบริหาร ยังไม่ปรากฏผลการดำเนินงานที่เด่นชัด เนื่องจากขาดงบประมาณและอยู่ระหว่างการดำเนินงาน

วาสนา แสงงาม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดปัตตานี โดยสรุปรูปแบบการประกันคุณภาพภายในดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกรมสามัญศึกษา ได้ดำเนินงานโดยมีแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปเป็นกรอบการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแต่แตกต่างกันที่สำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระจายอำนาจการดำเนินงานให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติกระจายอำนาจการดำเนินงานให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแนวทางของกรมต้นสังกัด ส่วนกรมสามัญศึกษาจะกระจายอำนาจการดำเนินงานให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

2. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จะได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากกรมต้นสังกัด ส่วนสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจะได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากองค์การภายนอก ซึ่งยังไม่ระบุชัดเจนว่าเป็นหน่วยงานใด

3. แนวโน้มรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปัตตานี จะประกอบด้วยแนวทางในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

3.1 สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยกลุ่มบุคคลที่สถานศึกษาแต่งตั้งขึ้น ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้แทนจากชุมชน/ท้องถิ่น มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้น ต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น และสามารถนำมาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียน

ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา เพื่อนำมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดลงสู่การปฏิบัติมี 2 รูปแบบคือ

- 1) ยึดมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นเป็นหลัก
- 2) ยึดภาระงานของสถานศึกษาเป็นหลัก

3.2 สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีการตรวจสอบคุณภาพภายในของสถานศึกษา 2 รูปแบบ คือ

- 1) การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการประเมินตนเอง
- 2) การตรวจสอบโดยบุคลากรจากเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานสู่สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.3 สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะได้รับการประเมินคุณภาพภายใน ปีละ 1 ครั้ง กลุ่มผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนจากเขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนจากกรรมการสถานศึกษา และผู้แทนจากชุมชนภายในเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

วิรุฬห์ แสงงาม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากการประกันคุณภาพเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในจังหวัดปัตตานี พบว่า

1. ปัจจัยด้านการนำเข้า ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียน และปัจจัยเกี่ยวกับสื่ออุปกรณ์การเรียน

2. ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานการศึกษา

3. ปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานหรือร่องรอยการทำงานและปัจจัยเกี่ยวกับผลสรุปการปฏิบัติงาน

4. ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงบุคลากรของโรงเรียน สภาพการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน ระบบการตรวจสอบ ระบบการประเมินตนเอง ทักษะในการตรวจสอบและประเมินตนเอง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และความรู้ความเข้าใจแนวทางการประกันคุณภาพ

พยอมศรี วรณวนารักษ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่พบว่า

1. สภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นที่มี ค่าเฉลี่ยสูง คือ การพัฒนาความเชื่อ ความคิด และพฤติกรรม เพื่อเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการทำงานของบุคลากร การสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การเตรียมความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ การนำข้อมูลสารสนเทศมากำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพของสถานศึกษา การทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรและของโรงเรียน การจัดทำหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจแลเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาและการแสดงความคิดเห็นของชุมชนต่อการจัดการเรียนการสอน

2. ประเด็นที่เป็นปัญหารุนแรง คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เอกสารและสื่อด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เพียงพอและไม่ชัดเจน และชุมชนไม่ศักยภาพที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แนวทางในการแก้ปัญหา คือ จัดเอกสารและสื่อด้านการประกันคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจนและเพียงพอ สร้างความตระหนักและจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึงตามเวลาที่เหมาะสมในด้านการจัดทำมาตรฐานการศึกษา การจัดข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจัดทำโครงการที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

นิยม โพธิ์งาม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนนาร่อง จังหวัดขอนแก่น พบว่า

1. สภาพปัจจุบันในการประเมินคุณภาพภายใน โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

- ก) ด้านการวางแผน
- ข) ด้านการประเมิน
- ค) ด้านการปฏิบัติ
- ง) ด้านการปรับปรุงแก้ไข

2. ปัญหาในการประเมินคุณภาพภายใน โดยภาพรวม และรายด้านทั้ง 3 ด้าน มีปัญหาระดับ "ปานกลาง" เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

- ก) ด้านการบริหารจัดการ
- ข) ด้านบุคลากร
- ค) ด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่

3. ข้อเสนอแนะในการประเมินคุณภาพภายใน 5 อันดับแรก คือ

ก) ผู้บริหารโรงเรียนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายใน ตั้งแต่การวางแผน ติดตาม กำกับ ดูแลและส่งเสริมการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

- ข) บุคลากรในโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายใน
- ค) บุคลากรในโรงเรียนควรร่วมมือกันทำงานเป็นทีมในการประเมินคุณภาพภายใน
- ง) บุคลากรทุกคนในโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน

จ) ควรจัดให้มีคณะทำงานเป็นผู้รับผิดชอบประสานงาน กำกับ ติดตาม นิเทศ การประเมินคุณภาพภายใน

ชาติชาย พิมพิไสย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และด้านการกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานตาม ธรรมนูญโรงเรียน ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานการควบคุมคุณภาพการศึกษา มีอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่สำคัญคือด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และข้อเสนอแนะที่ควรพิจารณาในการ ประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่

- (1) การปฏิบัติงานภายในโรงเรียนควรดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในธรรมนูญโรงเรียน
- (2) การกำกับติดตามควรมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง
- (3) การพัฒนาครูผู้สอนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

ทำเนียบ มหาพรหม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการติดตามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า

1. โรงเรียนได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับ "ปานกลาง" เรียงลำดับ คือ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย และด้านผลผลิต
2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษามีปัญหา อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ทุกด้าน เรียงลำดับคือ ด้านบริหารและการจัดการ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านบุคลากร
3. เพื่อให้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาดีขึ้น ควรดำเนินการ ดังนี้
  - 1) ให้อาจารย์ตระหนักในบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานให้ดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
  - 2) ผู้บริหารจัดการกิจกรรมที่ให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรักสามัคคีกัน รักในเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นอาจารย์ มีจิตใจมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กรร่วมกัน
  - 3) โรงเรียนจัดฝึกอบรมสัมมนาและประชุมชี้แจงเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 4) โรงเรียนกำหนดและประกาศคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้รับทราบและร่วมกันปฏิบัติตามอย่างจริงจัง
  - 5) โรงเรียนจัดประชุมวางแผนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

สุกัลญา ภูวิโค (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานด้านมาตรฐานการเรียนการสอนตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเลย พบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ด้านมาตรฐานการเรียนการสอน ตามนโยบายประกันคุณภาพการศึกษา ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ทั้งเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10 มาตรฐาน โดยภาพรวมอยู่ระดับ มาก พบมาตรฐานที่เห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ได้แก่ มาตรฐานที่ 8 การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ และความถนัดได้ตามศักยภาพ โดยส่งเสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยของนักเรียนเป็นรายบุคคล มาตรฐานที่ 5 การจัดการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับสภาพชุมชน ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มาตรฐานที่ 2 จัดการเรียนการสอนและให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง ประเมิน และปรับปรุงตนเอง และมาตรฐานที่ 1 วางแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านมาตรฐานการเรียนการสอน ตามนโยบายประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายมาตรฐานแล้ว มาตรฐานที่พบว่ามีปัญหาน้อย คือ มาตรฐานที่ 7 จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จ และมาตรฐานที่ 6 จัดการเรียนการสอน โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่ดีและฝึกฝนจนเป็นนิสัย

เข้มเพชร กำหม่อม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความเข้าใจมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการ ของบุคลากรตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

ระดับความเข้าใจมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการของบุคลากรตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด รวมทั้ง มาตรฐานพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ มีความเข้าใจอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนครูผู้สอนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า

มาตรฐานที่ 1 มีการบริหารและการจัดการอย่างมีระบบ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนครูผู้สอนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

มาตรฐานที่ 2 มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนครูผู้สอนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

มาตรฐานที่ 3 มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนครูผู้สอนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

มาตรฐานที่ 4 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนครูผู้สอนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “มาก”

มาตรฐานที่ 6 มีการพัฒนาครูและบุคลากรอื่นให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เต็มศักยภาพ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนครูผู้สอนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

มาตรฐานที่ 7 ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดและพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน มีความเข้าใจอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนมีความเข้าใจอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

จากผลการวิจัยได้ค้นพบที่เด่นๆ คือ ผู้บริหารมีความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพเป็นอันดับสุดท้ายในระดับ “ปานกลาง” ซึ่งจะเป็นปัญหาอย่างมากในการที่จะนำโรงเรียนเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ มีความเข้าใจเรื่องของการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดและพัฒนาการเรียนการสอนในระดับ “ปานกลาง” และเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะเน้นให้ชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นโดยเฉพาะการจัดให้มี คณะกรรมการโรงเรียน ส่วนครูผู้สอนมีความเข้าใจในระดับ “ปานกลาง” 6 มาตรฐาน ใน 7 มาตรฐาน ดังนั้นควรมีโครงการพัฒนาบุคลากร ดังต่อไปนี้

1. โครงการพัฒนาผู้บริหารให้มีความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่มีระบบและต่อเนื่อง
2. โครงการอบรมผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
3. โครงการพัฒนาบุคลากรทั้งโรงเรียนในเรื่องดังต่อไปนี้
  - การวิจัยในชั้นเรียน
  - การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
  - การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
  - การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการทำงาน/โครงการ
  - การจัดทำรายงานผลการประเมินงาน/โครงการ
  - การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางาน
  - การประเมินผลตามสภาพจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การทำงานเป็นทีม
- บทบาทของชุมชน และคณะกรรมการโรงเรียน

อาภรณ์ พลเยี่ยม (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินการตามนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยภาพรวมแล้ว ความคิดเห็นของผู้บริหารและคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาเห็นว่าระดับดำเนินการ ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีการดำเนินการ ตามนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายได้ก็อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

2. ระดับการดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ การเรียนปริญญา ปริญญา วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน กิจกรรมพัฒนานิสิตศึกษา การบริการทางวิชาการ แก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม บริหารการเงินและงบประมาณ ระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ระดับการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นรายด้าน สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ระดับดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ด้าน ปริญญา ปริญญา วัตถุประสงค์แผนการดำเนินการ

2.2 ด้านการบริการ ผลการวิจัย พบว่า ไม่มีระบบและการดำเนินการบำรุงรักษา บุคลากรระบบการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การประเมินบุคลากรและการพิจารณาความดีความชอบไม่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายในการบริหารงานบุคลากรของมหาวิทยาลัยไม่ชัดเจนไม่สามารถดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถไว้ได้ ขาดการป้อนบำเหน็จและกระบวนการประเมินผลดังที่ กมล ศรีประสาธน์(2541) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับแนวทางของการดำเนินการของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ด้านนโยบาย งบประมาณและการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการมีความเป็นอิสระในการดำเนินการมากกว่าหน่วยงานราชการทั่วไป ระบบบริหารงานบุคลากรของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลต้องสามารถดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถรวมทั้งสามารถรักษาคณบดีไว้ได้

2.3 ด้านการเงินและงบประมาณ ผลการวิจัย พบว่า มีปัญหาคือไม่ระบบการจัดสรร วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและตรวจสอบการเงินและงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัยขาดระบบการตรวจสอบคุณภาพของงาน ประกอบกับไม่มีอิสระในเรื่องของการบริหารงานบุคคลซึ่งจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องยึดติดกับกฎ ระเบียบ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2539) ได้กล่าวถึงแนวนโยบายของรัฐไว้ว่า จะส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้เข้มแข็งและมีศักยภาพในการพึ่งตนเองได้ โดยให้สถาบันอุดมศึกษาอยู่ภายใต้การกำกับของรัฐบาลและสำนักงานประมาณสนับสนุนงบประมาณในรูปเงินอุดหนุนทั่วไปโดยให้ถือค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษาเป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณ มีอิสระในการใช้เงินได้แต่ต้องมีเงื่อนไขว่าต้องมีระบบการตรวจสอบคุณภาพของงานรวมทั้งมีอิสระในเรื่องของการบริหารงานบุคคลโดยไม่ยึดติดกับระเบียบ ก.พ. หรือ ก. ม.

2.4 ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพผลการวิจัยพบว่ามีปัญหาคือการพัฒนา ระบบกลไกในการประกันคุณภาพระบบการศึกษาไม่ชัดเจนทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยมีความหลากหลายในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา ประกอบกับขาดกลไกในการติดตามผลและแนวทางที่ชัดเจน ดังที่ วันชัย ศิริชนะ (2537) ได้กล่าวถึงสภาพขยายตัวและความหลากหลายของระบบที่มีประสิทธิภาพอันจะเป็นผลเสียต่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการการวิจัยเพื่อศึกษาดัชนีและเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะวิชา เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

โดยการประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง ของกระบวนการจัดการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งพึงดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในประกอบด้วยส่วนสำคัญสามส่วนคือ

- การควบคุมคุณภาพ
- การตรวจสอบคุณภาพ
- การประเมินคุณภาพ

สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้ดำเนินการตรวจสอบระบบคุณภาพภายในของตน โดยอาศัยองค์ประกอบ 9 ด้าน ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 จากการศึกษาข้อมูลพบว่า ดัชนีตรวจสอบใน 22 คณะวิชาของ 5 สาขาภายใต้โครงการนำร่องเพื่อดำเนินการจัดทำระบบประกันคุณภาพของทบวงมหาวิทยาลัยนั้น เป็นดัชนีตรวจสอบในเชิงคุณภาพเกือบทั้งหมด โดยมีดัชนีรวมอยู่ 41 ตัว ดัชนีตรวจสอบนี้แม้จะแปลงไปเป็นดัชนีประเมินได้แต่จะไม่สามารถใช้เปรียบเทียบผลการดำเนินการของต่างสาขาหรือใช้ในการติดตามการปรับปรุงผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาได้

ดังนั้นเพื่อสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาได้มีระบบประเมินผลเพื่อการปรับปรุงตนเองจึงควรได้มีดัชนีประเมินในเชิงปริมาณ (Quantitative) เพื่อใช้ควบคู่กันดัชนีคุณภาพ (Qualitative) ดังกล่าวข้างต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดัชนีประเมินภายในนี้มุ่งเน้นให้ใช้เพื่อการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของสถาบันการศึกษาในระดับคณะวิชา ทั้งนี้ได้อาศัยองค์ประกอบ 9 ด้านของระบบประกันคุณภาพที่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยพิจารณาในเชิงของควมมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันการศึกษา หน่วยงานภายในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ สามารถพิจารณาเลือกใช้ดัชนีประเมินดังกล่าวควบคู่กับดัชนีตรวจสอบภายในที่ได้สร้างไว้แล้ว โดยในส่วนของคณะวิชาต่าง ๆ สามารถนำไปเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และความเป็นเลิศในสาขาวิชาของตน

ในส่วนของเกณฑ์การประเมิน คณะวิชาต่าง ๆ ควรเริ่มต้นจากการรวบรวมข้อมูลภายในของตนเองขึ้นก่อน เพื่อพิจารณาว่าควรกำหนดเกณฑ์ประเมินไว้อย่างไรให้เหมาะสม เกณฑ์การประเมินอาจเลือกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังต่อไปนี้

- กำหนดค่า Benchmark
- ระบบ Point System
- ระบบ Weight

ทั้งนี้เกณฑ์ที่กำหนดควรสามารถใช้พิจารณาเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของตนเองหรือของสาขาที่ใกล้เคียงกัน

นางลักษณ์ วิรัชชัย (2545: บทคัดย่อ) นำเสนอรายงานผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติ เรื่อง กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ : การประเมินและการประกันเพื่อประเมินกระบวนการและผลการดำเนินการปฏิรูปโรงเรียนของโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หรือโรงเรียนนำร่องจำนวน 250 โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย 3 ประการคือ การศึกษาสภาพเริ่มต้น และสภาพการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การศึกษาผลและผลกระทบของการดำเนินการภารกิจหลักของโรงเรียนนำร่องที่มีต่อผู้เรียน การศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการสังเคราะห์สรุปรูปแบบการประเมินและการประกันคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพเริ่มต้นของโรงเรียนนำร่อง

โรงเรียนนำร่องที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการมีการกระจายทั่วทุกสังกัด และทุกภูมิภาค โรงเรียนร้อยละ 55.200 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สภาพทางการภาพของโรงเรียนด้าน สิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ร่มรื่น มีน้ำดื่ม น้ำใช้ อาหารสะอาดถูกอนามัย โรงเรียนสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่อยู่ในชนบท โดยเฉพาะภาคอีสาน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก และค่อนข้างแห้งแล้ง โรงเรียนนำร่องโดยเฉลี่ยมีนักเรียน 902 คน ร้อยละ 49.20 มีผู้บริหารที่ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่น ผู้บริหารเสมาทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำ และรางวัลอื่น ๆ ผู้บริหารร้อยละ 61.20 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีอายุเฉลี่ย 47.62 ปี มีประสบการณ์การทำงานโดยเฉลี่ย 24 ปี โรงเรียนนำร่องร้อยละ 21.200 (53 โรงเรียน) มีครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูแกนนำ ครูร้อยละ 93.00 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.60 เป็นครูเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 42 ปี ทำงานในโรงเรียนนำร่องมาโดยเฉลี่ย 11 ปี สัดส่วนนักเรียนต่อครูโดยเฉลี่ยเท่ากับ 19.933 โรงเรียนนำร่องร้อยละ 10 ได้เริ่มดำเนินการปฏิรูป บ้างแล้ว โดยเฉลี่ยการดำเนินงานตามภารกิจหลักมีค่าเท่ากับ 3.00 (จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน) ในด้านการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน การจัดการกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของครู การ พัฒนาบุคลากร แสดงว่า โดยเฉลี่ยผู้บริหารและครู ได้ตระหนักถึงความสำคัญ มีความรู้ และได้ นำความรู้มาวางแผน และดำเนินการบ้างแล้ว แต่งานด้านการประเมินการเรียนรู้และ การประกันคุณภาพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 แสดงว่าโดยเฉลี่ยผู้บริหารและครูได้ตระหนักถึงความ สำคัญ มีความรู้ในเรื่องนั้นแล้ว แต่ยังมีได้ลงมือทำ

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินโครงการ

การเริ่มต้นเข้าร่วมโครงการนำร่องระดับชาติ เป็นความคิดของผู้บริหารโรงเรียน หรือ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หลักจากเข้าโครงการพบว่าตัวบ่งชี้ในการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจหลักทั้ง 4 งานคือ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและ การประเมินการเรียนรู้และการประกัน มีปริมาณความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากการวัดครั้งแรก ร้อยละ 20-50 ตามทัศนะของผู้บริหาร ร้อยละ 10-30 ตามทัศนะของครู และร้อยละ 10 ตาม ทัศนะของนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยคือ ความเชื่อความศรัทธาของครู คุณธรรม ของครู คุณธรรมของนักเรียน คุณลักษณะของนักเรียน กระบวนการเรียน และผลการเรียนรู้ของ นักเรียน ผลการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบว่าโรงเรียนมีการ ปฏิรูปทั้งโรงเรียนโดยใช้เกณฑ์ 80/80 พบว่า การดำเนินการปฏิรูปโรงเรียนทั้งโรงเรียนยังทำได้ น้อย แต่อัตราการปฏิรูปทั้งโรงเรียนเพิ่มขึ้นมากถึงประมาณร้อยละ 20 ในช่วงระยะเวลา 4 เดือน การตรวจสอบความเสมอภาคพบว่า ผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติมีส่วน ช่วยลดความไม่เสมอภาคระหว่างโรงเรียนได้ ด้านการเปลี่ยนวิถีชีวิตการทำงานพบว่า โรงเรียน นำร่องทุกโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตการทำงาน ครูอยู่ทำงานที่โรงเรียนนานมากขึ้น มีความตั้งใจทำงานและสนุกกับการทำงาน ครูส่วนใหญ่ร่วมทำงาน สถิติการประชุม/การปรึกษา เพิ่มขึ้นทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ ส่วนใหญ่จะเป็นการพูดคุยปรึกษากันในกลุ่ม เล็ก ๆ คุยกันทุกเวลาครูสนิทสนมกันมากขึ้น ตื่นตัวที่รับฟังและนำข่าวสารใหม่ๆเทคนิคใหม่ ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผลการวิจัยและผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญและคณะนักวิจัย สกศ. พบว่า โรงเรียน นำร่อง 183 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.2 มีความสำเร็จในการดำเนินงาน มีการเปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เห็นความก้าวหน้าได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ในจำนวน 124 โรงเรียนพัฒนาบางเรื่อง และ 59 โรงเรียนพัฒนาครบตามภารกิจหลักของโครงการนำร่องระดับชาติ ตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน ได้แก่ ตัวบ่งชี้กระบวนการและผลงานของ ผู้บริหารจากการวัดระยะที่หนึ่ง ตัวบ่งชี้กระบวนการและผลงานของครูระยะที่หนึ่ง ตัวบ่งชี้กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากจากการวัดระยะที่หนึ่ง เกียรติประวัติผู้บริหาร อายุเฉลี่ยของครู สัดส่วนครูที่ได้รับรางวัล ตัวทำนายทั้ง 7 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ร้อยละ 54.2 ประเด็นที่น่าสังเกตคือ ตัวแปรต้นต่อไปนี้ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตัวบ่งชี้รวม เรื่องความสำเร็จของโครงการ จำนวนนักวิจัยที่ลงพื้นที่ สัดส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู อายุ เพศ วุฒิของผู้บริหาร ค่าเฉลี่ยอายุ สถานภาพการแต่งงาน เพศหญิง การได้รับยกย่องว่าเป็นครูดีเด่น

3. ผลการสังเคราะห์สรุปรูปแบบการประเมินและประกันคุณภาพ

รูปแบบการประเมินการเรียนรู้แนวใหม่ ที่โรงเรียนนำร่องได้พัฒนาขึ้นมีลักษณะใกล้เคียงตามหลักวิชาการประเมิน รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ที่เป็นแบบอย่างได้ ได้แก่ รูปแบบการใช้วิธีการหลากหลายในการประเมิน รูปแบบผู้ปกครองอาสาสมัครร่วมประเมินการเรียนรู้ รูปแบบการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รูปแบบโรงเรียนปลอด "0" และรูปแบบการประเมินแบบบูรณาการกับการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพ รูปแบบทั้งห้ารูปแบบนี้มีรูปแบบสุดท้ายที่บูรณาการการประเมินกับกิจกรรมอื่น ๆ อย่างสมบูรณ์ ส่วนสี่รูปแบบแรกมีความสมบูรณ์ตามหลักวิชาแต่ยังทำเป็นโครงการแยกจากกิจกรรมอื่น

รูปแบบการประกันคุณภาพที่โรงเรียนนำร่องได้พัฒนาขึ้น มีลักษณะใกล้เคียงกับระบบการประกันคุณภาพตามหลักวิชา ประกอบด้วยระบบคุณภาพ ระบบควบคุมคุณภาพ และระบบประเมินคุณภาพ กิจกรรมการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนมิได้มีการพัฒนาแตกต่างไปจากหลักวิชามากนัก ลักษณะรูปแบบการประกันคุณภาพที่เป็นแบบอย่างได้ ได้แก่ รูปแบบการปฏิบัติงานโดยใช้วงจร P-D-C-A อันเป็นรูปแบบหลักของโครงการนำร่องระดับชาติ รูปแบบการประกันคุณภาพที่บูรณาการกับการปฏิบัติงานของครูและรูปแบบการแก้ปัญหาเร่งด่วนของ โรงเรียน ทั้งสามรูปแบบนี้มีรูปแบบที่สอดรับแบบเดียวกันที่มีความสมบูรณ์และบูรณาการกับกิจกรรมอื่นๆ ครูทุกคนเข้าใจหลักการและร่วมมือร่วมพลังดำเนินงาน มีการผสมผสานงานประกันคุณภาพเป็นเนื้อเดียวกับเรื่องการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การวิจัยปฏิบัติการ และการพัฒนาบุคลากร มีการพัฒนากิจกรรมและการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการประกันคุณภาพในทุกกิจกรรมการดำเนินงานของครูส่งผลให้เกิดคุณภาพของผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สถานศึกษาแต่งตั้งตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 12 มาตรฐาน จำนวน 54 สถานศึกษา คือ

- ผู้บริหารสถานศึกษา 54 สถานศึกษา จำนวน 230 คน
- กรรมการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 648 คน

รวม จำนวน 878 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบของ Yamane ที่ความคลาดเคลื่อน .05 เทียบบัญญัติไตรยางค์หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละสถานศึกษา จากจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก จากทุกวิทยาลัยตามสัดส่วนที่คำนวณได้แบบเจาะจง ตัวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 157 คน
- กรรมการประกันคุณภาพภายใน	จำนวน 270 คน
รวม	จำนวน 427 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการประกันคุณภาพภายในที่เป็น
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	กรรมการ	รวม	ผู้บริหาร	กรรมการ	รวม
1. วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี	4	12	16	3	5	8
2. วิทยาลัยสารพัดช่างกาฬสินธุ์	4	12	16	3	5	8
3. วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี	4	12	16	3	5	8
4. วิทยาลัยสารพัดช่างชัยภูมิ	5	12	17	3	5	8
5. วิทยาลัยสารพัดช่างชุมพร	4	12	16	3	5	8
6. วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่	5	12	17	3	5	8
7. วิทยาลัยสารพัดช่างตรัง	5	12	17	3	5	8
8. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	5	12	17	3	5	8
9. วิทยาลัยสารพัดช่างนครพนม	5	12	17	3	5	8
10. วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา	5	12	17	3	5	8
11. วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช	4	12	16	3	5	8
12. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	4	12	16	3	5	8
13. วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	4	12	16	3	5	8
14. วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหาร - แจ่มใส	5	12	17	3	5	8
15. วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์	5	12	17	3	5	8
16. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	5	12	17	3	5	8
17. วิทยาลัยสารพัดช่างพัทลุง	4	12	16	3	5	8
18. วิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร	4	12	16	3	5	8
19. วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์	4	12	16	3	5	8
20. วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี	5	12	17	3	5	8
21. วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี	5	12	17	3	5	8
22. วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง	4	12	16	3	5	8
23. วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ	4	12	16	3	5	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารตัวอย่างใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์อื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	กรรมการ	รวม	ผู้บริหาร	กรรมการ	รวม
24. วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา	4	12	16	3	5	8
25. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ	5	12	17	3	5	8
26. วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	5	12	17	3	5	8
27. วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี	5	12	17	3	5	8
28. วิทยาลัยสารพัดช่างอุบลราชธานี	5	12	17	3	5	8
รวม	127	336	463	84	140	224
วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	กรรมการ	รวม	ผู้บริหาร	กรรมการ	รวม
1. วิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่	4	12	16	3	5	8
2. วิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร	3	12	15	2	5	7
3. วิทยาลัยสารพัดช่างขอนแก่น	5	12	17	3	5	8
4. วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี	4	12	16	3	5	8
5. วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา	3	12	15	2	5	7
6. วิทยาลัยสารพัดช่างตราด	3	12	15	2	5	7
7. วิทยาลัยสารพัดช่างตาก	3	12	15	2	5	7
8. วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม	4	12	16	3	5	8
9. วิทยาลัยสารพัดช่างน่าน	4	12	16	3	5	8
10. วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี	4	12	16	3	5	8
11. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา	5	12	17	3	5	8
12. วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก	5	12	17	3	5	8
13. วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี	4	12	116	3	5	8
14. วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่	3	12	15	2	5	7
15. วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต	4	12	16	3	5	8
16. วิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม	4	12	16	3	5	8
17. วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา	5	12	17	3	5	8
18. วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง	4	12	16	3	5	8
19. วิทยาลัยสารพัดช่างสกลนคร	4	12	16	3	5	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วิทยาลัยที่จัดตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ถึงปี พ.ศ.2539	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	กรรมการ	รวม	ผู้บริหาร	กรรมการ	รวม
20. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม	4	12	16	3	5	8
21. วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี	4	12	16	3	5	8
22. วิทยาลัยสารพัดช่างสุโขทัย	4	12	16	3	5	8
23. วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี	4	12	16	3	5	8
24. วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์	4	12	16	3	5	8
25. วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์	4	12	16	3	5	8
26. วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี	4	12	16	3	5	8
รวม	103	312	415	73	130	203
รวมทั้งหมด	230	648	878	157	270	427

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน ตามขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 4 ด้าน คือ

ด้านวางแผน	จำนวน	17 ข้อ
ด้านดำเนินงานตามแผน	จำนวน	17 ข้อ
ด้านตรวจสอบประเมินผล	จำนวน	16 ข้อ
ด้านพัฒนาปรับปรุง	จำนวน	8 ข้อ
รวม	จำนวน	58 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้

- มากที่สุด (5) หมายถึง มีการดำเนินการมากที่สุด / เหมาะสมมากที่สุด
 มาก (4) หมายถึง มีการดำเนินการมาก / เหมาะสมมาก
 ปานกลาง (3) หมายถึง มีการดำเนินการปานกลาง / เหมาะสมปานกลาง
 น้อย (2) หมายถึง มีการดำเนินการน้อย / เหมาะสมน้อย
 น้อยที่สุด (1) หมายถึง มีการดำเนินการน้อยที่สุด / เหมาะสมน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักทฤษฎีแนวคิด จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมาตรฐานอาชีวศึกษา เพื่อสร้างแบบสอบถามการดำเนินงานของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับการประกันคุณภาพสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับแก้ไข (พ.ศ. 2545)

2. สร้างแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้ว เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษารวม 5 ท่าน คือ

1. ดร.วราพรธร น้อยสุวรรณ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
2. ดร.คมศร วงศ์รักษา ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ กรมอาชีวศึกษา
3. ดร.วัลลภา จันทรพิญ หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
4. ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
5. นายอำพร ทองนุช ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพอัมพวา

2. แบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

3. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างดีแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ผู้บริหารและกรรมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามคำสั่งวิทยาลัย 6 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2546 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2546 วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม วิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2546 จำนวนแห่งๆละ 10 คน รวม 60 คน

4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดด้วยวิธีของ Cronbach โดยการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (α =Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านวางแผน เท่ากับ .92 ด้านดำเนินงานตามแผน เท่ากับ .94 ด้านตรวจสอบประเมินผล เท่ากับ .94 ด้านพัฒนาปรับปรุง เท่ากับ .95 และความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งชุด เท่ากับ .97

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. บันทึกเสนอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากประธานคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังที่กำหนดไว้

2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแจ้งให้ทราบว่าจะไม่ต้องมีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบไปยังสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพราะสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษาได้ขออนุมัติในหลักการให้ผู้อำนวยความสะดวกสถานศึกษาอนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และมีหนังสือแจ้งไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเรียบร้อยแล้ว

3. การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์ เพื่อส่งแบบสอบถามกลับ เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2546 และในการรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยรอรับแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ ถึงวันที่ 6 ตุลาคม 2546 ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 88 ชุด คิดเป็นร้อยละ 20.6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการประสานงานทางโทรศัพท์ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 8-9 ตุลาคม 2546 ถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2546 ได้รับแบบสอบถามคืน เพิ่มเป็น 198 ชุด คิดเป็นร้อยละ 46.37 จึงดำเนินการประสานงานทางโทรศัพท์ ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2546 ไปยังสถานศึกษาที่ยังมิได้ส่งแบบสอบถามคืน วันที่ 27 ตุลาคม 2546 ได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามคืนเพิ่มเป็น 294 ชุด คิดเป็นร้อยละ 68.85 ได้ดำเนินการประสานงานทางโทรศัพท์ ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 29-30 ตุลาคม 2546 ไปยังสถานศึกษาที่ยังมิได้ส่งแบบสอบถามคืน อีก 17 สถานศึกษา และวันที่ 10 พฤศจิกายน 2546 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 394 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.27 มีสถานศึกษาที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืน จำนวน 4 สถานศึกษา จำนวน 33 ชุด คิดเป็นร้อยละ 7.73

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการนำผลข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) และดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำเป็น รายข้อ รายด้าน 4 ด้าน และภาพรวม แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของ John W. Best ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผลโดยการบรรยายประกอบ

3. การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายใน ใช้ t – test แบบ Independent Samples โดยทำเป็น ภาพรวม รายด้าน และรายข้อ นำเสนอในรูปแบบ ตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

4. การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระหว่างวิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับวิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539 ตามทัศนะของผู้บริการและกรรมการประกันคุณภาพภายใน ใช้ t – test แบบ Independent Samples โดยทำเป็น ภาพรวม รายด้าน และรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ผลการวิจัยได้เสนอตามลำดับชั้น ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ ในการทำงาน ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จการศึกษา สถานภาพในสถานศึกษาตำแหน่ง / ภาระงานที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ช่วงเวลาจัดตั้งสถานศึกษา โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง เสนอผลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ สถานภาพในสถานศึกษา สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการจัดตั้งของวิทยาลัย ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	247	62.7
หญิง	147	37.3
รวม	394	100.00
2. ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน		
0 - 5 ปี	28	7.1
6 - 10 ปี	34	8.6
11 - 15 ปี	24	6.1
16 - 20 ปี	76	19.3
21 - 25 ปี	93	23.6
26 - 30 ปี	49	12.4
31 - 35 ปี	26	6.6
36 ปี ขึ้นไป	64	16.2
รวม	394	100.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	4.1
ปริญญาตรี	231	58.6
ปริญญาโท	146	37.1
ปริญญาเอก	1	.3
รวม	394	100.00
4. สถานภาพในสถานศึกษา		
ข้าราชการ	344	87.31
ผู้บริหาร	150	38.07
ครู-อาจารย์	194	49.24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ลูกจ้าง	50	12.69
ครูจ้างสอน	43	10.91
เจ้าหน้าที่	7	1.78
รวม	394	100.00
5. ตำแหน่ง / ภาระงานที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
ผู้บริหารสถานศึกษา	150	38.07
ผู้อำนวยการ	38	9.6
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	112	28.4
กรรมการประกันคุณภาพภายใน (ประธานประจำมาตรฐาน)	244	61.93
มาตรฐานที่ 1	18	4.6
มาตรฐานที่ 2	21	5.3
มาตรฐานที่ 3	17	4.3
มาตรฐานที่ 4	21	5.3
มาตรฐานที่ 5	21	5.3
มาตรฐานที่ 6	22	5.6
มาตรฐานที่ 7	22	5.6
มาตรฐานที่ 8	22	5.6
มาตรฐานที่ 9	21	5.3
มาตรฐานที่ 10	19	4.8
มาตรฐานที่ 11	18	4.6
มาตรฐานที่ 12	23	5.8
รวม	394	100.00
6. ช่วงเวลาจัดตั้งสถานศึกษาที่ท่านสังกัด		
ก่อน ปี พ.ศ. 2535	200	50.8
ระหว่าง ปี พ.ศ. 2535 - พ.ศ. 2539	194	49.2
รวม	394	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและประธานกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีดังนี้

เพศ พบว่าส่วนใหญ่คือเพศชาย จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 21 – 25 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 รองลงมาคือมีประสบการณ์ 16 – 20 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ลำดับที่ 3 คือมีประสบการณ์ 36 ปีขึ้นไป จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 ลำดับที่ 4 คือมีประสบการณ์ 26 – 30 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ลำดับที่ 5 คือมีประสบการณ์ 6 – 10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ลำดับที่ 6 คือมีประสบการณ์ 0 – 5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ลำดับที่ 7 คือมีประสบการณ์ 31 – 35 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 ลำดับที่ 8 มีประสบการณ์ 11 – 15 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1

ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 ลำดับที่ 3 คือมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ลำดับที่ 4 คือมีการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .3

สถานภาพในสถานศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการ จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 87.31 จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 38.07 ครู-อาจารย์ จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 49.24 เจ้าหน้าที่ ไม่มี และพบว่าเป็นลูกจ้าง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.69 จำแนกเป็น ครู-อาจารย์ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.91 เจ้าหน้าที่ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.78

ตำแหน่ง ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ เป็นกรรมการประกันคุณภาพภายใน(ประธานประจำมาตรฐาน) จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.93 รองลงมาคือดำรงตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 38.07

ตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 150 คน จำแนกเป็น ผู้อำนวยการ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4

กรรมการประกันคุณภาพภายใน(ประธานประจำมาตรฐาน) จำนวน 244 คน จำแนกตามมาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มาตรฐานที่ 2 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 มาตรฐานที่ 3 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 มาตรฐานที่ 4 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 มาตรฐานที่ 5 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 มาตรฐานที่ 6 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 มาตรฐานที่ 7 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 มาตรฐานที่ 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่อนุญตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6 มาตรฐานที่ 8 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 มาตรฐานที่ 9 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 มาตรฐานที่ 10 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 มาตรฐานที่ 11 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มาตรฐานที่ 12 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8

ช่วงเวลาจัดตั้งสถานศึกษาที่สังกัด พบว่าส่วนใหญ่ คือ สังกัดวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ.2535 จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.8 รองลงมาคือ สังกัดวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535 ถึงปี พ.ศ.2539 จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง ดังตารางที่ 4.2 –4.6

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผลและด้านพัฒนาปรับปรุง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง	n = 394		ระดับการ ดำเนินการ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านวางแผน	3.31	.66	ปานกลาง	1
2. ด้านดำเนินงานตามแผน	3.19	.72	ปานกลาง	2
3. ด้านตรวจสอบประเมินผล	3.15	.70	ปานกลาง	3
4. ด้านพัฒนาปรับปรุง	3.03	.80	ปานกลาง	4
รวม	3.17	.67	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}=3.17$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านวางแผน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) ด้านดำเนินงานตามแผน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$) ด้านตรวจสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$) ด้านพัฒนาปรับปรุง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการและลำดับที่การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนคติของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านวางแผน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	n = 394		ระดับการ ดำเนินการ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การกำหนดโครงการและกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้	3.52	.79	มาก	3
2. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ มีการเรียงลำดับความสำคัญ	3.48	.80	ปานกลาง	4
3. การกำหนดและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานมีคุณสมบัติสอดคล้องกับภาระงาน	3.57	.89	มาก	2
4. การกำหนดตารางและระยะเวลาในการดำเนินการชัดเจนและเหมาะสมกับกิจกรรม	3.38	.83	ปานกลาง	7
5. ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกมีพร้อมในการดำเนินการ	3.15	.85	ปานกลาง	16
6. ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการดำเนินการ	3.71	.93	มาก	1
7. การกำหนดการอบรมให้ความรู้เรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	3.44	.94	ปานกลาง	5
8. การจัดทำคู่มือการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	3.24	.94	ปานกลาง	11
9. การกำหนดแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบการดำเนินการตามระยะเวลา	3.25	.86	ปานกลาง	10
10. การกำหนดแผนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการ	3.27	.84	ปานกลาง	9
11. การกำหนดระดับความก้าวหน้าของโครงการและกิจกรรม	3.21	.88	ปานกลาง	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	n = 394		ระดับการ ดำเนินการ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
10. การกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานตามแผน โครงการและ กิจกรรมอย่างรอบคอบ	3.21	.93	ปานกลาง	12
11. การกำหนดกรอบและวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้	3.32	.90	ปานกลาง	8
12. การวิเคราะห์ สรุป ประเมินผลการดำเนินการ ถูกต้อง ชัดเจน	3.18	.81	ปานกลาง	14
13. แผนปฏิบัติการสอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษาและ ธรรมนูญการศึกษา	3.39	.90	ปานกลาง	6
14. การดำเนินการวางแผนการเขียนรายงานการประเมิน ตนเอง	3.16	.90	ปานกลาง	15
15. การดำเนินการวางแผนการจัดทำการประชาสัมพันธ์	2.97	.89	ปานกลาง	17
รวม	3.31	.66	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) และจำแนกตามรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 6. ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ 2 คือข้อ 3. การกำหนดและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานมีคุณสมบัติสอดคล้องกับภาระงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ 3 คือข้อ 1. การกำหนดโครงการและกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 17. การดำเนินการวางแผนการจัดทำการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 2 คือข้อ 5. ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกมีพร้อมในการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 3 คือข้อ 16. การดำเนินการวางแผนการเขียนรายงานการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการและลำดับที่การดำเนินการ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหาร
และกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านดำเนินงานตามแผน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	n = 394		ระดับการ ดำเนินการ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. บุคลากรที่ได้รับมอบหมายร่วมกันดำเนินการที่ได้รับ มอบหมาย	3.41	.85	ปานกลาง	1
2. การประชุมกลุ่มเพื่อดำเนินการตามโครงการและ กิจกรรม	3.27	.87	ปานกลาง	4
3. การดำเนินการตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผน	3.30	.83	ปานกลาง	3
4. การดำเนินการตามตารางและระยะเวลาที่กำหนด	3.22	.88	ปานกลาง	8
5. การดำเนินการตามตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐานตามแผน ดำเนินการ	3.33	.89	ปานกลาง	2
6. การจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินการ	3.20	.84	ปานกลาง	9
7. การกระตุ้นและส่งเสริมการดำเนินการให้เป็นไป ตามแผน	3.27	.92	ปานกลาง	4
8. การใช้แรงจูงใจและให้กำลังใจในการดำเนินการ	3.15	1.35	ปานกลาง	12
9. การควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน	3.20	.89	ปานกลาง	9
10. การนิเทศ ระหว่างการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายใน	3.04	.94	ปานกลาง	16
11. การรายงานความก้าวหน้าตามแผนการดำเนินการ	3.08	.86	ปานกลาง	15
12. การเก็บข้อมูลการดำเนินการอย่างเป็นระบบตามแผน งาน	3.13	.88	ปานกลาง	13
13. การจัดทำแฟ้มสะสมผลการดำเนินการ เพื่อรองรับการ ประกัน คุณภาพภายใน	3.27	.89	ปานกลาง	4
14. การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการดำเนินการ	3.12	.85	ปานกลาง	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	n = 394		ระดับการ ดำเนินการ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
15. การใช้งบประมาณในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	3.26	.93	ปานกลาง	7
16. การรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และเป็น รูปธรรม	3.19	.90	ปานกลาง	11
17. การจัดทำสารสนเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์ผลการ ดำเนินงาน	2.98	.88	ปานกลาง	17
รวม	3.19	.72	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านดำเนินงานตามแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$) และจำแนกตามรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 1. บุคลากรที่ได้รับมอบหมายร่วมกันดำเนินการที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 2 คือข้อ 5. การดำเนินการตามตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐานตามแผนดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 3 คือข้อ 3. การดำเนินการตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 17. การจัดทำสารสนเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์ดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 2 คือ ข้อ 10. การนิเทศระหว่างดำเนินการประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 3 คือข้อ 11. การรายงานความก้าวหน้าตามแผนการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการและลำดับที่การดำเนินการ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหาร
และกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านตรวจสอบประเมินผล

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	n = 394		ระดับการ ดำเนินการ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การประเมินผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	3.36	.86	ปานกลาง	1
2. คณะกรรมการดำเนินการประเมินผลตามตารางการ ดำเนินการและระยะเวลาที่กำหนด	3.24	.79	ปานกลาง	5
3. การจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความ พร้อมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการ	3.12	.83	ปานกลาง	11
4. การจัดสร้างเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผล ตามตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.17	.79	ปานกลาง	10
5. การประชุมชี้แจงการใช้เครื่องมือในการประเมินผล	3.30	.87	ปานกลาง	2
6. การดำเนินการชัดเจนและถูกต้อง	3.29	.90	ปานกลาง	3
7. การใช้เครื่องมือประเมินผลการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.29	.88	ปานกลาง	3
8. การประเมินผลระหว่างการดำเนินการ	3.06	.81	ปานกลาง	14
9. การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการที่หลากหลาย	3.00	.85	ปานกลาง	15
10. การตรวจสอบประเมินผล มีหลักฐานและร่องรอยการ ดำเนินการ	3.20	.88	ปานกลาง	8
11. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ตามตัวบ่งชี้ของมาตร ฐานการอาชีวศึกษา	3.22	.92	ปานกลาง	6
12. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการดำเนินการ	3.22	.93	ปานกลาง	6
13. การเปรียบเทียบผลการดำเนินการกับเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนด	3.19	.88	ปานกลาง	9
14. การนำเครื่องมือการตรวจสอบประเมินผลการดำเนิน การมาปรับปรุงแก้ไข	3.09	.87	ปานกลาง	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	n = 394		ระดับการ ดำเนินการ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
15. รายงานผลการประเมินอย่างเป็นระบบ	3.10	.85	ปานกลาง	12
16. การจัดทำสารสนเทศ แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ ผลการ ประเมิน ผู้สภာรณชน	2.67	.89	ปานกลาง	16
รวม	3.15	.70	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านตรวจสอบประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$) และจำแนกตามรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1. การประเมินผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 2 คือข้อ 5. การประชุมชี้แจงการใช้เครื่องมือในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 3 คือข้อ 6. การดำเนินการชัดเจนและถูกต้องมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.29$)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 16. การจัดทำสารสนเทศ แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ผลการประเมินผู้สภารณชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.67$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 2 คือข้อ 9. การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 3 คือข้อ 8. การประเมินผลระหว่างดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินการและลำดับที่การดำเนินการ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหาร
และกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านพัฒนาปรับปรุง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	n = 394		ระดับการ ดำเนินการ	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การนำจุดแข็ง จุดอ่อน มาวิเคราะห์ผลของการดำเนินการ	3.07	.94	ปานกลาง	4
2. การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงผลการดำเนินการ	3.10	.93	ปานกลาง	3
3. การแก้ไขปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ	3.13	.87	ปานกลาง	1
4. การนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	3.11	.90	ปานกลาง	2
5. การนำผลการดำเนินการมาพัฒนาปรับปรุง และวางแผนการดำเนินการใหม่	3.05	.95	ปานกลาง	5
6. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อความสะดวกในการแก้ไขปรับปรุง	3.01	.84	ปานกลาง	7
7. รายงานผลการแก้ไขปรับปรุง การดำเนินงานอย่างมีระบบ	3.02	.88	ปานกลาง	6
8. สรุปผลการแก้ไขปรับปรุง เผยแพร่ แก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน	2.82	.93	ปานกลาง	8
รวม	3.03	.80	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านพัฒนาปรับปรุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$) และจำแนกตามรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 3. การแก้ไขปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.13$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 2 คือข้อ 4. การนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงลำดับที่ 3 คือข้อ 2. การวิเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 8. สรุปผลการแก้ไขปรับปรุง เผยแพร่ แก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.82$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 2 คือข้อ 6. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อความสะดวกในการแก้ไขปรับปรุงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 3 คือข้อ 7. รายงานผลการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ
ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผลและด้านพัฒนาปรับปรุง

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัย
สารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ทั้ง 4 ด้าน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n= 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินการ	
4. ด้านวางแผน	3.36	.70	ปานกลาง	3.29	.62	ปานกลาง	1.11
5. ด้านดำเนินงานตามแผน	3.26	.78	ปานกลาง	3.16	.68	ปานกลาง	1.39
6. ด้านตรวจสอบประเมินผล	3.15	.76	ปานกลาง	3.15	.65	ปานกลาง	0.07
4. ด้านพัฒนาปรับปรุง	3.09	.90	ปานกลาง	3.00	.72	ปานกลาง	0.95
รวม	3.22	.75	ปานกลาง	3.15	.62	ปานกลาง	0.91

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม
และรายด้าน ทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติ
ฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านวางแผน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n= 150			กรรมการ n =244			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
1. การกำหนดโครงการและ กิจกรรมที่สามารถดำเนินการ ได้	3.54	.92	มาก	3.50	.71	มาก	0.41
2. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ มีการเรียง ลำดับความสำคัญ	3.50	.82	มาก	3.47	.79	ปานกลาง	0.39
3. การกำหนดและแต่งตั้งผู้ รับผิดชอบงานมีคุณสมบัติ สอดคล้องกับ ภาระงาน	3.55	.92	มาก	3.57	.87	มาก	-0.22
4. การกำหนดตารางและ ระยะเวลาในการดำเนินการ การชัดเจนและเหมาะสม กับกิจกรรม	3.46	.90	ปานกลาง	3.34	.79	ปานกลาง	1.39
5. ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสะดวกมีพร้อมใน การดำเนินการ	3.27	.89	ปานกลาง	3.08	.83	ปานกลาง	2.22*
6. ผู้บริหารให้การสนับสนุน ในการดำเนินการ	3.83	.92	มาก	3.63	.93	มาก	2.15*
7. การกำหนดการอบรม ให้ ความรู้เรื่อง การดำเนินการ ประกันคุณภาพ ภายใน	3.47	1.01	ปานกลาง	3.43	.89	ปานกลาง	0.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n= 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินการ	
8. การจัดทำคู่มือการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	3.23	.88	ปานกลาง	3.24	.81	ปานกลาง	-0.09
9. การกำหนดแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ การดำเนินการตามระยะเวลา	3.27	.92	ปานกลาง	3.23	.86	ปานกลาง	0.37
10. การกำหนดแผนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการ	3.29	.92	ปานกลาง	3.25	.91	ปานกลาง	0.50
11. การกำหนดระดับความก้าวหน้าของโครงการและกิจกรรม	3.24	.93	ปานกลาง	3.19	.88	ปานกลาง	0.52
12. การกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนโครงการและกิจกรรมอย่างรอบครอบ	3.41	.87	ปานกลาง	3.08	.77	ปานกลาง	3.49**
13. การกำหนดกรอบและวิธีการประเมินผลที่ชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	3.38	.95	ปานกลาง	3.31	.87	ปานกลาง	0.24
14. การวิเคราะห์สรุปประเมินการดำเนินการถูกต้องชัดเจน	3.20	.87	ปานกลาง	3.16	.77	ปานกลาง	0.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	
15. แผนปฏิบัติการสอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษา และธรรมเนียมการศึกษา	3.42	.95	ปานกลาง	3.38	.87	ปานกลาง	0.46
16. การดำเนินการวางแผนการเขียนรายงานการประเมินตนเอง	3.23	.96	ปานกลาง	3.12	.86	ปานกลาง	1.08
17. การดำเนินการวางแผนการจัดทำการประชาสัมพันธ์	2.99	.88	ปานกลาง	2.96	.90	ปานกลาง	0.30
รวม	3.36	.70	ปานกลาง	3.29	.62	ปานกลาง	1.11

* p < .05 , ** p < .01

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามที่เสนอของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านวางแผนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5 ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมในการดำเนินการ ข้อ 6 ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการดำเนินการ แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ข้อ 12 การกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนโครงการและกิจกรรมอย่างรอบคอบ แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัย
สารพัดช่างตามทัศนคติของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านดำเนินงานตามแผน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	
1. บุคลากรที่ได้รับมอบหมายร่วมกันดำเนินการที่ได้รับมอบหมาย	3.45	.85	ปานกลาง	3.38	.84	ปานกลาง	0.87
2. การประชุมกลุ่มเพื่อดำเนินการตามโครงการและกิจกรรมและกิจการ	3.30	.88	ปานกลาง	3.25	.87	ปานกลาง	0.60
3. การดำเนินการตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผน	3.35	.87	ปานกลาง	3.28	.81	ปานกลาง	0.79
4. การดำเนินการตามตารางและระยะเวลาที่กำหนด	3.29	.94	ปานกลาง	3.17	.84	ปานกลาง	1.25
5. การดำเนินการตามตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐานตามแผนดำเนินการ	3.33	.93	ปานกลาง	3.33	.86	ปานกลาง	0.06
6. การจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการ	3.25	.91	ปานกลาง	3.16	.80	ปานกลาง	1.03
7. การกระตุ้นและส่งเสริมการดำเนินการให้ปฏิบัติตามแผน	3.36	1.03	ปานกลาง	3.21	.85	ปานกลาง	1.47
8. การใช้แรงจูงใจและให้กำลังใจในการดำเนิน	3.30	1.05	ปานกลาง	3.05	1.50	ปานกลาง	1.77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	
9. การควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน	3.28	.95	ปานกลาง	3.14	.84	ปานกลาง	1.49
10. การนิเทศ ระหว่างการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	3.11	1.00	ปานกลาง	3.00	.90	ปานกลาง	1.10
11. การรายงานความก้าวหน้าตามแผนการดำเนินการ	3.15	.91	ปานกลาง	3.03	.84	ปานกลาง	1.27
12. การเก็บข้อมูลการดำเนินการอย่างเป็นระบบตามแผนงาน	3.17	.88	ปานกลาง	3.10	.88	ปานกลาง	0.82
13. การจัดทำแฟ้มสะสมผลการดำเนินการเพื่อรองรับการประกัน คุณภาพภายใน	3.25	.93	ปานกลาง	3.28	.86	ปานกลาง	-0.28
14. การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดำเนินการ	3.21	.87	ปานกลาง	3.07	.84	ปานกลาง	1.50
15. การใช้งบประมาณในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	3.39	.95	ปานกลาง	3.18	.90	ปานกลาง	2.20*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	
16. การรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม	3.27	.96	ปานกลาง	3.15	.86	ปานกลาง	1.24
17. การจัดทำสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการ	3.05	.94	ปานกลาง	2.94	.83	ปานกลาง	1.27
รวม	3.26	.78	ปานกลาง	3.16	.68	ปานกลาง	1.39

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านดำเนินงานตามแผน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 15 การใช้งบประมาณในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างตามทัศนคติของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านตรวจสอบประเมินผล

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	
1. การประเมินและตรวจสอบการดำเนินการมีระบบสอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.34	.91	ปานกลาง	3.36	.78	ปานกลาง	-0.25
2. การประเมินผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	3.21	.84	ปานกลาง	3.25	.76	ปานกลาง	-0.45
3. คณะกรรมการดำเนินการประเมินผลตามตารางการดำเนินการและระยะเวลาที่กำหนด	3.15	.90	ปานกลาง	3.10	.78	ปานกลาง	0.51
4. การจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความพร้อมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการ	3.23	.80	ปานกลาง	3.14	.79	ปานกลาง	1.19
5. การจัดสร้างเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผลตามตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.27	.96	ปานกลาง	3.32	.81	ปานกลาง	-0.59

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	
6. การประชุมชี้แจงการใช้เครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินการชัดเจนและถูกต้อง	3.25	.94	ปานกลาง	3.31	.87	ปานกลาง	-0.58
7. การใช้เครื่องมือประเมินผลการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.27	.97	ปานกลาง	3.30	.82	ปานกลาง	-0.27
8. การประเมินผลระหว่างการดำเนินการ	3.07	.85	ปานกลาง	3.05	.79	ปานกลาง	0.33
9. การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการที่หลากหลาย	2.99	.89	ปานกลาง	3.01	.83	ปานกลาง	-0.17
10. การตรวจสอบประเมินผลมีหลักฐานและร่องรอยการดำเนินการ	3.23	.89	ปานกลาง	3.18	.87	ปานกลาง	0.46
11. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.24	.94	ปานกลาง	3.20	.90	ปานกลาง	0.37
12. การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนของการดำเนินการ	3.24	1.01	ปานกลาง	3.20	.88	ปานกลาง	0.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
13.การเปรียบเทียบผลการ ดำเนินการกับเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ กำหนด	3.17	.95	ปานกลาง	3.20	.83	ปานกลาง	-0.35
14.การนำเครื่องมือการ ตรวจสอบประเมินผลการ ดำเนินการมาปรับปรุง แก้ไข	3.05	.90	ปานกลาง	3.11	.86	ปานกลาง	-0.63
15.รายงานผลการประเมิน อย่างเป็นระบบ	3.13	.88	ปานกลาง	3.09	.83	ปานกลาง	0.46
16.การจัดทำสารสนเทศ ผ่านพีชประชาสัมพันธ์ ผลการประเมิน สาธารณชน	2.72	.91	ปานกลาง	2.64	.88	ปานกลาง	0.83
รวม	3.15	.76	ปานกลาง	3.15	.65	ปานกลาง	0.07

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านตรวจสอบประเมินผลโดยภาพรวมและรายข้อ ทั้ง 16 ข้อ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านพัฒนาปรับปรุง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	
1. การนำจุดแข็ง จุดอ่อน มาวิเคราะห์ผลของการดำเนินการ	3.17	1.09	ปานกลาง	3.01	.84	ปานกลาง	1.49
2. การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงผลการดำเนินงาน	3.13	1.04	ปานกลาง	3.08	.85	ปานกลาง	0.44
3. การแก้ไขปรับปรุงขั้นตอน และวิธีการดำเนินการ	3.21	.96	ปานกลาง	3.08	.81	ปานกลาง	1.44
4. การนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	3.17	.98	ปานกลาง	3.08	.78	ปานกลาง	0.99
5. การนำผลการดำเนินการมาพัฒนาปรับปรุง และวางแผนการดำเนินการใหม่	3.13	1.04	ปานกลาง	3.00	.88	ปานกลาง	1.36
6. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อความสะดวกในการแก้ไขปรับปรุง	3.04	.92	ปานกลาง	2.98	.79	ปานกลาง	0.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	ผู้บริหาร n = 150			กรรมการ n = 244			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
7. รายงานผลการแก้ไขปรับปรุง การดำเนินงานอย่างมีระบบ	3.02	.96	ปานกลาง	3.02	.84	ปานกลาง	0.04
8. สรุปผลการแก้ไขปรับปรุง เผยแพร่ แก่ผู้เกี่ยวข้องและ สาธารณชน	2.85	.99	ปานกลาง	2.81	.98	ปานกลาง	0.41
รวม	3.09	.90	ปานกลาง	3.00	.72	ปานกลาง	0.95

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านพัฒนาปรับปรุง โดยภาพรวมและรายข้อทั้ง 8 ข้อ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี
พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้าน
วางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผลและด้านพัฒนาปรับปรุง

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี
พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพ
ภายใน ทั้ง 4 ด้าน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	
7. ด้านวางแผน	3.31	.63	ปานกลาง	3.32	.68	ปานกลาง	-0.12
8. ด้านดำเนินงานตาม แผน	3.18	.72	ปานกลาง	3.21	.73	ปานกลาง	-0.52
9. ด้านตรวจสอบ ประเมินผล	3.12	.70	ปานกลาง	3.19	.69	ปานกลาง	-0.98
10. ด้านพัฒนาปรับปรุง	2.97	.80	ปานกลาง	3.10	.79	ปานกลาง	-1.15
รวม	3.14	.66	ปานกลาง	3.20	.68	ปานกลาง	-0.87

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี
พ.ศ. 2539 โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี
พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพ
ภายใน ด้านวางแผน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
1. การกำหนดโครงการและ กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้	3.54	.78	มาก	3.49	.82	ปานกลาง	0.56
2. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ มีการเรียง ลำดับความสำคัญ	3.50	.78	มาก	3.46	.82	ปานกลาง	0.51
3. การกำหนดและแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบงานมีคุณสมบัติสอดคล้องกับ ภาระงาน	3.68	.83	มาก	3.45	.94	ปานกลาง	2.60*
4. การกำหนดตารางและ ระยะเวลาในการดำเนินการชัดเจนและเหมาะสม กับกิจกรรม	3.45	.79	ปานกลาง	3.31	.87	ปานกลาง	1.62
5. ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสะดวกมีพร้อมใน การดำเนินการ	3.17	.80	ปานกลาง	3.14	.91	ปานกลาง	0.30
6. ผู้บริหารให้การสนับสนุน ในการดำเนินการ	3.71	.93	มาก	3.71	.93	มาก	-0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	
7. การกำหนดการอบรมให้ความรู้ เรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	3.49	.88	ปานกลาง	3.39	.99	ปานกลาง	1.04
8. การจัดทำคู่มือการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	3.17	.94	ปานกลาง	3.31	.93	ปานกลาง	-1.48
9. การกำหนดแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบการดำเนินการตามระยะเวลา	3.24	.81	ปานกลาง	3.25	.92	ปานกลาง	-0.14
10. การกำหนดแผนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการ	3.24	.80	ปานกลาง	3.30	.80	ปานกลาง	-0.76
11. การกำหนดระดับความก้าวหน้าของโครงการและกิจกรรม	3.14	.87	ปานกลาง	3.29	.87	ปานกลาง	-1.73
12. การกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนโครงการและ กิจกรรมอย่างรอบครอบ	3.23	.90	ปานกลาง	3.13	.96	ปานกลาง	0.47
13. การกำหนดกรอบและวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้	3.34	.86	ปานกลาง	3.30	.94	ปานกลาง	0.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการดำเนินการ	
14. การวิเคราะห์ สรุป ประเมินการดำเนินการ ถูกต้องชัดเจน	3.17	.85	ปานกลาง	3.19	.77	ปานกลาง	-0.19
15.แผนปฏิบัติการสอดคล้อง กับแผนพัฒนาสถาน ศึกษา และธรรมเนียมการ ศึกษา	3.31	.88	ปานกลาง	3.48	.92	ปานกลาง	-1.87
16.การดำเนินการวางแผน การเขียนรายงานการ ประเมินตนเอง	3.13	.94	ปานกลาง	3.20	.85	ปานกลาง	-0.73
17.การดำเนินการวางแผน การจัดทำการประชา สัมพันธ์	2.89	.89	ปานกลาง	3.06	.89	ปานกลาง	-1.91
รวม	3.31	.63	ปานกลาง	3.32	.68	ปานกลาง	-0.12

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างสารพัดช่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ด้านวางแผน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 การกำหนดและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานมีคุณสมบัติสอดคล้องกับภาระงาน แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย
สารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี
พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพ
ภายใน ด้านดำเนินงานตามแผน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
9. บุคลากรที่ได้รับมอบ หมายร่วมกันดำเนินการ ที่ได้รับมอบหมาย	3.41	.79	ปานกลาง	3.40	.90	ปานกลาง	0.09
10. การประชุมกลุ่มเพื่อ ดำเนินการตามโครงการ และกิจกรรม	3.26	.83	ปานกลาง	3.27	.91	ปานกลาง	-0.15
11. การดำเนินการตามเป้า หมายและวัตถุประสงค์ ของแผน	3.30	.81	ปานกลาง	3.31	.85	ปานกลาง	-0.23
12. การดำเนินการตาม ตารางและระยะเวลาที่ กำหนด	3.21	.84	ปานกลาง	3.23	.93	ปานกลาง	-0.25
13. การดำเนินการตามตัว บ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน ตามแผนดำเนินการ	3.34	.86	ปานกลาง	3.32	.92	ปานกลาง	0.23
14. การจัดทรัพยากรและ สิ่งอำนวยความสะดวก ในการดำเนินการ	3.19	.81	ปานกลาง	3.21	.88	ปานกลาง	-0.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
7. การกระตุ้นและส่งเสริม การดำเนินการให้เป็นไป ตามแผน	3.21	.95	ปานกลาง	3.34	.89	ปานกลาง	-1.40
8. การใช้แรงจูงใจและให้ กำลังใจในการดำเนิน การ	3.11	.91	ปานกลาง	3.19	1.69	ปานกลาง	-0.63
9. การควบคุมการดำเนิน การให้เป็นไปตามแผน	3.20	.92	ปานกลาง	3.20	.85	ปานกลาง	-0.01
10.การนิเทศระหว่าง ดำเนินการประกันคุณภาพ ภายใน	3.00	.90	ปานกลาง	3.08	.97	ปานกลาง	-0.87
11.การรายงานความก้าวหน้า ตามแผนการ ดำเนินการ	3.07	.90	ปานกลาง	3.09	.83	ปานกลาง	-0.26
12. การเก็บข้อมูลการ ดำเนินการอย่างเป็น ระบบตามแผนงาน	3.08	.90	ปานกลาง	3.18	.86	ปานกลาง	-1.07
13.การจัดทำแฟ้มสะสมผล การดำเนินการเพื่อรองรับ การประกัน คุณภาพ ภายใน	3.25	.93	ปานกลาง	3.29	.85	ปานกลาง	-0.55
14.การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการ ดำเนินการ	3.14	.84	ปานกลาง	3.11	.87	ปานกลาง	0.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
15.การใช้งบประมาณในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	3.25	.84	ปานกลาง	3.27	1.01	ปานกลาง	-0.25
16.การรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม	3.17	.89	ปานกลาง	3.22	.87	ปานกลาง	-0.62
17.การจัดทำสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการ	2.94	.87	ปานกลาง	3.03	.89	ปานกลาง	-0.97
รวม	3.18	.72	ปานกลาง	3.21	.73	ปานกลาง	-0.52

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2539 ด้านดำเนินงานตามแผน โดยภาพรวมและรายข้อทั้ง 17 ข้อ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในด้านตรวจสอบประเมินผล

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	
10. การประเมินและตรวจสอบการดำเนินการมีระบบสอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.40	.84	ปานกลาง	3.31	.83	ปานกลาง	0.98
11. การประเมินผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	3.21	.81	ปานกลาง	3.26	.78	ปานกลาง	-0.66
12. คณะกรรมการดำเนินการประเมินผลตามตารางการดำเนินการและระยะเวลาที่กำหนด	3.15	.80	ปานกลาง	3.09	.86	ปานกลาง	0.75
13. การจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความพร้อมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการ	3.18	.77	ปานกลาง	3.17	.83	ปานกลาง	0.06

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n = 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	
14. การจัดสร้างเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผลตามตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.30	.87	ปานกลาง	3.30	.88	ปานกลาง	0.01
6. การประชุมชี้แจงการใช้เครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินการชัดเจนและถูกต้อง	3.24	.85	ปานกลาง	3.34	.94	ปานกลาง	-1.05
7. การใช้เครื่องมือประเมินผลการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.30	.89	ปานกลาง	3.28	.87	ปานกลาง	0.13
8. การประเมินผลระหว่างดำเนินการ	3.00	.77	ปานกลาง	3.12	.86	ปานกลาง	-1.51
9. การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการที่หลากหลาย	2.99	.82	ปานกลาง	3.02	.89	ปานกลาง	-0.41
10. การตรวจสอบประเมินผล มีหลักฐานและร่องรอยการดำเนินการ	3.16	.88	ปานกลาง	3.24	.88	ปานกลาง	-0.93

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
11. การวิเคราะห์ผลการ ดำเนินงาน ตามตัวบ่งชี้ ของมาตรฐานการอาชีว ศึกษา	3.18	.90	ปานกลาง	3.26	.94	ปานกลาง	-0.84
12.การวิเคราะห์จุดแข็ง จุด อ่อน ของการดำเนินการ	3.16	.91	ปานกลาง	3.28	.94	ปานกลาง	-1.32
13.การ เปรียบเทียบผลการ ดำเนินการกับเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ กำหนด	3.17	.90	ปานกลาง	3.22	.85	ปานกลาง	-0.53
14.การนำเครื่องมือการ ตรวจสอบประเมินผล การดำเนินการมา ปรับปรุงแก้ไข	2.96	.84	ปานกลาง	3.23	.89	ปานกลาง	-3.12**
15.รายงานผลการประเมิน อย่างเป็นระบบ	3.06	.89	ปานกลาง	3.14	.80	ปานกลาง	-0.99
16.การจัดทำสารสนเทศ ผ่านพีบ ประชาสัมพันธ์ ผลการประเมิน สู่ สาธารณชน	2.55	.86	ปานกลาง	2.80	.91	ปานกลาง	-2.91**
รวม	3.12	.70	ปานกลาง	3.19	.69	ปานกลาง	-0.98

** p < .01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ. 2539 ด้านตรวจสอบประเมินผล โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 14 การนำเครื่องมือการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการมาปรับปรุงแก้ไข และข้อ 16 การจัดทำสารสนเทศ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ผลการประเมิน สู่สาธารณชน แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน ด้านพัฒนาปรับปรุง

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	
9. การนำจุดแข็ง จุดอ่อน มาวิเคราะห์ผลของการดำเนินการ	3.03	.96	ปานกลาง	3.12	.93	ปานกลาง	-0.95
10. การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงผลการดำเนินงาน	3.07	.91	ปานกลาง	3.13	.94	ปานกลาง	-0.74
11. การแก้ไขปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ	3.07	.87	ปานกลาง	3.20	.87	ปานกลาง	-1.49
12. การนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	3.04	.88	ปานกลาง	3.19	.92	ปานกลาง	-1.67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง	สถานศึกษาที่จัดตั้งก่อน พ.ศ.2535 n= 200			สถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539 n = 194			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	
13. การนำผลการดำเนินการ การมาพัฒนาปรับปรุง และวางแผนการดำเนินการใหม่	2.96	.92	ปานกลาง	3.14	.97	ปานกลาง	-1.74
14. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อความสะดวก ในการแก้ไขปรับปรุง	2.95	.83	ปานกลาง	3.07	.85	ปานกลาง	-1.45
15. รายงานผลการแก้ไข ปรับปรุง การดำเนินงาน อย่างมีระบบ	2.98	.85	ปานกลาง	3.06	.92	ปานกลาง	-0.86
8. สรุปผลการแก้ไขปรับปรุง เผยแพร่ แก่ผู้เกี่ยวข้อง ห้องและ สาธารณชน	2.75	.94	ปานกลาง	2.90	.92	ปานกลาง	-1.57
รวม	2.98	.80	ปานกลาง	3.10	.79	ปานกลาง	-1.51

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ด้านพัฒนาปรับปรุง โดยภาพรวมและรายข้อ ทั้ง 8 ข้อ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษากำหนดดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากำหนดดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายใน
3. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกัน
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 และวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน แตกต่างกัน

5.1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สถานศึกษาแต่งตั้งตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 12 มาตรฐาน จำนวน 54 สถานศึกษา จำนวน 878 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 230 คน กรรมการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 648 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สถานศึกษาแต่งตั้งตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 12 มาตรฐาน ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบของ Yamane ที่ความ คลาดเคลื่อน 0.05 และเลือกตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากจากทุกสถานศึกษาตามสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 427 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 157 คน กรรมการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 270 คน

5.1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามหลักการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยกรดำเนินงาน 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผลและด้านพัฒนาปรับปรุง ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ในการทำงานราชการ ระดับการศึกษา สถานภาพในสถานศึกษา ตำแหน่ง สถานศึกษาที่จัดตั้ง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เพื่อถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการประกันคุณภาพภายใน เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวางแผน	จำนวน	17 ข้อ
2. ด้านดำเนินงานตามแผน	จำนวน	17 ข้อ
3. ด้านตรวจสอบประเมินผล	จำนวน	16 ข้อ
4. ด้านพัฒนาปรับปรุง	จำนวน	8 ข้อ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจากการแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามคำสั่งวิทยาลัยฯ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม วิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า จำนวน 60 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่น ด้านวางแผน 0.92 ด้านดำเนินงานตามแผน 0.94 ด้านตรวจสอบประเมินผล 0.94 ด้านพัฒนาปรับปรุง 0.95 ภาพรวม 0.97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. บันทึกเสนอขออนุญาตงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ของสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั่วประเทศจำนวน 54 สถานศึกษา

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัย พร้อมแบบสอบถามและบันทึกขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลที่เจาะจงผู้ตอบแบบสอบถาม ไปยังสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั่วประเทศจำนวน 54 สถานศึกษา ๗ ละ 8 ชุด จำนวน 49 สถานศึกษาและสถานศึกษาละ 7 ชุด จำนวน 5 สถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 427 ชุด โดยจัดส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองติดแสตมป์ เพื่อส่งกลับ เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2546

3. หลังจากส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา 2 สัปดาห์ ได้ดำเนินการติดตามทวงถามข้อมูลที่ยังไม่ส่งกลับทางโทรศัพท์ ตั้งแต่วันที่ 8-30 ตุลาคม 2546 จำนวน 3 รอบ ถึงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2546 ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 394 ชุด จากจำนวนที่ส่ง 427 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.27 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกชุด มีสถานศึกษาที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืน 4 สถานศึกษา แบบสอบถาม จำนวน 33 ชุด คิดเป็นร้อยละ 7.73

5.1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแต่ละตอนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ (percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำไปเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples

5.1.4 สรุปผลการวิจัย

การศึกษากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถสรุปผลของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในด้านวางแผน จำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 5 ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมในการดำเนินการ ข้อ 6 ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการดำเนินการ ข้อ 12 การกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานตามแผน โครงการและกิจกรรมอย่างรอบรอบ ด้านดำเนินงานตามแผน จำนวน 1 ข้อ คือข้อ 15 การใช้งบประมาณในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ.2539 โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในด้านวางแผน จำนวน 1 ข้อข้อ 3 การกำหนดและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานมีคุณสมบัติสอดคล้องกับภาระงาน ด้านตรวจสอบประเมินผล จำนวน 2 ข้อ คือข้อ 14 การนำเครื่องมือการตรวจสอบประเมินผล การดำเนินการมาปรับปรุงแก้ไข ข้อ 16 การจัดทำสารสนเทศ แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ ผลการประเมิน สู่สาธารณชน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะ

ของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายในพบว่าไม่แตกต่างกัน สำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ.2535 และวิทยาลัยสารพัด

ช่างที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ก็ไม่พบความแตกต่างเช่นกัน ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งที่เป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดให้ทุกสถานศึกษาในสังกัดดำเนินการการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกขั้นตอนควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกกลุ่ม ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาควรจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน ให้เรียบร้อยก่อนเริ่มต้นปีการศึกษาใหม่ของทุกปี (พยุงค์ดี จันทรสุนทร. 2544 : 10) ดังนั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเต็มความสามารถและต่อเนื่อง แต่ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในอันดับรองทั้งยังขาดทักษะและความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ควรดำเนินการทั้ง 4 ด้าน สถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจถึงกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามรูปแบบที่ถูกต้อง ควรมอบหมายงานให้สอดคล้องกับงานประจำที่ดำเนินการอยู่เพื่อเป็นการลดภาระงานให้กับผู้ดำเนินงาน ควรสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ดำเนินงาน ควรจัดระบบการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และควรให้ความสำคัญและการยอมรับตามความสามารถของแต่ละบุคคลในการมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โสภณ โชติรัตน์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ข้อเสนอแนะของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา คือ ควรจัดให้ครูเข้ารับการอบรมด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ควรสร้างขวัญกำลังใจให้ครู ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยให้เพียงพอและเหมาะสมกับระดับการศึกษา ควรจัดระบบการจัดการบริหารให้มีความโปร่งใสและควรมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร

การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษาเริ่มจากบุคลากรทุกฝ่ายดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต่อจากนั้นก็จะมีกระบวนการในการประเมินการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ แล้วจัดทำรายงานการประเมินตนเองเสนอหน่วย

งานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อให้เป็นที่ประจักษ์ สร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่ต้องการ แต่ผลการวิจัยพบว่าการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างโดยเฉพาะด้านตรวจสอบประเมินผลและด้านพัฒนาปรับปรุง มีผลการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้ดำเนินงานไม่เข้าใจระบบการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือวงจร PDCA ว่าการดำเนินงานต้องดำเนินงานให้ครบทั้ง 4 ด้าน และด้านที่สำคัญ คือด้านพัฒนาปรับปรุง แต่ผลการวิจัยพบว่าลำดับที่การดำเนินงานด้านพัฒนาปรับปรุง มีระดับการดำเนินงานลำดับสุดท้าย ซึ่งปัญหานี้ไปสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิรุฬห์ แสงงาม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการประกันคุณภาพเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาใน จังหวัดปัตตานี พบว่าปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงบุคลากรของโรงเรียน สภาพการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน ระบบการตรวจสอบ ระบบการประเมินตนเอง ทักษะในการตรวจสอบและประเมินตนเอง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และความรู้ความเข้าใจแนวทางการประกันคุณภาพ และยังสอดคล้องกับผลของการวิจัยของพยอมศรี วรณวนารักษ์ (2543 :) ที่ได้ศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ แล้วพบว่าประเด็นที่เป็นปัญหารุนแรง คือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดทำธรรมนูญโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เอกสารและสื่อด้านการประกันคุณภาพศึกษามีไม่เพียงพอและไม่ชัดเจนและชุมชนไม่มีศักยภาพที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวางแผน ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งเอาไว้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างตามทัศนะของผู้บริหารกับกรรมการประกันคุณภาพจะแตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้สั่งการและอำนวยการในการดำเนินการควรจะมีความรู้ ความเข้าใจมากกว่า ขณะที่ผู้ปฏิบัติคือกรรมการของสถานศึกษาเป็นผู้ที่ดำเนินการอย่างแท้จริงและทำงานตามนโยบาย และมีภาระงานอื่นๆต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว ย่อมจะเห็นสภาพการดำเนินการในการประกันคุณภาพที่แตกต่างไปจากผู้บริหาร

แต่ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง อยู่ระดับปานกลางในทุกด้าน ผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในมีทัศนะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะเรื่องการดำเนินการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่เคยดำเนินการมาก่อน เมื่อได้รับนโยบายให้สถานศึกษาดำเนินการทั้งผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายในได้เรียนรู้และเริ่มงานไปพร้อมๆกัน มีการดำเนินงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดบางสถานศึกษามีผู้บริหารเป็นหัวหน้าในการดำเนินงานคอยวางแผนการดำเนินงาน ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก และสั่งการในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความพร้อมและมีความรู้ สนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสอดคล้องกับผลงาวิจัยของ นิยม โพธิ์งาม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาลักษณะปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการประเมินคุณภาพในโรงเรียนนำร่อง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ข้อเสนอแนะในการประเมินคุณภาพภายใน คือ ก) ผู้บริหารโรงเรียนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในตั้งแต่การวางแผน ติดตาม กำกับ ดูแลและส่งเสริมการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และให้ความสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกอย่างมีระบบ หัวใจสำคัญของ การประเมินคุณภาพการศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา คือ ผู้บริหารการศึกษาทุกคนจะต้องมีภาวะผู้นำและมีการบริหารจัดการที่ดี สถานศึกษาจะต้องมีระบบการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐาน (ศูนย์ข้อมูลประกันคุณภาพการศึกษา 2545 : 21) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งทุกสถานศึกษาจะต้องถือปฏิบัติและถือเป็นภารกิจของสถานศึกษา การประเมินถือเป็นผลลัพธ์ของการเรียนการสอน และการบริหารจัดการของสถานศึกษา

แม้ว่าผลการวิจัยจะสอดคล้องกับการวิจัยของ สัราญ ธรรมโชติ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติงาน เพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของบุคลากร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สายวิชาการธุรกิจ ในอำเภอหาดใหญ่ ที่มีประสบการณ์ต่างกัน ปฏิบัติงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ โสภณ ไซตริรัตน์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียนและห้องที่อำเภอที่ครูปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยสารพัดช่างที่อยู่ในระดับปานกลาง ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน

3. การเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัย

สารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับ วิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพ ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวางแผน

ด้านดำเนินงานตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านพัฒนาปรับปรุง ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างระหว่างวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 กับวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 น่าจะแตกต่างกันเนื่องจากวิทยาลัยที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. 2535 มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการต่าง ๆ มากกว่าวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539

วิทยาลัยสารพัดที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 บุคลากรที่เป็นข้าราชการมีจำนวนน้อยมาก บุคลากรส่วนใหญ่เป็นการจ้างในลักษณะลูกจ้างชั่วคราว ดังนั้นคณะทำงานที่เป็นกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่จัดตั้งในปี พ.ศ. 2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 จะเป็นข้าราชการเพียงไม่กี่คนนอกนั้นจะเป็นอาจารย์ที่เป็นอัตราจ้าง แต่ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยที่จัดก่อนปี พ.ศ.2535 และวิทยาลัยที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน ทำให้ความคิดที่ว่าวิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ.2535 มีความพร้อมมากกว่าโดยเฉพาะจำนวนบุคลากร ควรจะมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกับวิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งในปี พ.ศ.2535 ถึงปี พ.ศ. 2539 คือ ควรจะมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากกว่าจึงเป็นความคิดที่ต้องทบทวน

เมื่อพิจารณาจากกล่าวได้ว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างทุกแห่ง ได้เริ่มดำเนินการในเวลาใกล้เคียงกันความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัยสารพัดช่างที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ.2535 ไม่ได้สะท้อนถึงความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เพราะภาพรวมของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นปัจจัยในเรื่องความพร้อมของการจัดตั้งวิทยาลัย จึงไม่มีผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผิดชอบ ความเอาใจใส่ ความตั้งใจ ของผู้บริหารและกรรมการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งบุคลากรของสถานศึกษาน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาผู้วิจัยได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ยังอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งที่การดำเนินการประกันคุณภาพควรเป็นไปอย่างเข้มข้น ควรที่ผู้บริหารจะพิจารณาถึงสาเหตุของระดับการดำเนินการที่ปฏิบัติอยู่ เพื่อดูแลให้การดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหาร เนื่องจากทุกสถานศึกษาจะต้องได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญต่อการประกันคุณภาพภายใน กำกับดูแลและร่วมมือกับกรรมการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพเพราะผลการดำเนินการจะส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา

5.3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ยังมีความไม่ชัดเจนในการดำเนินการ เนื่องจากบางวิทยาลัยดำเนินการประกันคุณภาพตามแนวทางของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ขณะที่บางวิทยาลัยดำเนินการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ทำให้สับสนในการปฏิบัติและมีความแตกต่างกันในการปฏิบัติ อันเนื่องจากความไม่ชัดเจนของนโยบาย ควรที่จะปรับเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษา และดำเนินการประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อความชัดเจนในการดำเนินการ

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ยังอยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกัน แม้จะเป็นวิทยาลัยที่มีความพร้อมแล้ว หรือเป็นวิทยาลัยที่ยังไม่มีความพร้อม แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยต่าง ๆ ยังเห็นความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ ควรที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะได้ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการประกันคุณภาพอย่างจริงจัง เพื่อสร้างให้สถานศึกษาได้มีความพร้อมต่อการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาเอาไว้ ซึ่งมีกรอบวิธีการที่แตกต่างไปจากของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

2. ควรศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา แยกตามสังกัดของสถาบันการอาชีวศึกษาแต่ละภาค เนื่องจากมีการรวมกันจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาถึง 28 แห่ง โดยมีวิทยาลัยสารพัดช่างเข้าสังกัดในแต่ละสถาบันด้วยเช่นกัน

3. ควรศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษาแต่ละภาค เนื่องจากมีการรวมกันจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาแยกเป็นภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549). กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2539. การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมอาชีวศึกษา . 2542. มาตรฐานคุณภาพอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา . 2543. แบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมอาชีวศึกษา. 2545. มาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา. 2541. 8 ปี กองการศึกษาอาชีพ. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด มหาชน
- เข็มเพชร กำหม่อม . 2543. "การศึกษาคความเข้าใจมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการ ของบุคลากรตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 .พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. 2544. ทำไมต้องปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา.
- ชาติชาย พิมพิไลย. 2543. "การศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชินภัทร ภูมิรัตน. 2544. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินผลภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. เอกสารหมายเลข 1. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2542. แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำเนียบ มหาพรหม. 2544. "การติดตามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2545. รายงานผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติ เรื่อง กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ : การประเมินและการประกัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

นิยม โพธิ์งาม. 2544. "การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการประเมินคุณภาพ ภายในโรงเรียนนำร่อง จังหวัดขอนแก่น." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ. 2545. ข่าวกรมวิชาการส่งเสริมสถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่ระบบ ประกันคุณภาพภายใน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.

ปนัดดา เจียรกุล และ คณะ. 2541 "รายงานผลการสัมมนา เรื่อง การนิเทศการศึกษา : กลยุทธ์เพื่อการประกันคุณภาพ." กรุงเทพฯ : สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารอัดสำเนา.

พยอมศรี วรณวนารักษ์. 2543. "สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พยุงค์กิต์ จันทรสุนทร. 2544. การปฏิรูปการอาชีวศึกษา. เอกสารประกอบคำบรรยายในการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. เชียงใหม่ : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษภาคเหนือ.

พัชรี สว่างทรัพย์. 2544. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินผลภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. เอกสารหมายเลข 2. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมอาชีวศึกษา

พัชรี สว่างทรัพย์. 2544. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. เอกสารหมายเลข 2. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมอาชีวศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 22306 หน่วยที่ 8 – 15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มาตรฐานอุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย. 2544. รายงานผลการวิจัย การศึกษาดัชนีและเกณฑ์ การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะวิชาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : สำนักทบวงมหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รุ่ง แก้วแดง. 2544. การปฏิรูปการศึกษาไทย ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

วาสนา แสงงาม. 2543. "รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดปัตตานี." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิรุฬห์ แสงงาม. 2543. "การประกันคุณภาพเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียน
เอกชนประเภทสามัญศึกษา ในจังหวัดปัตตานี." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2544. การประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับประเทศไทย : ประสบการณ์
และแนวคิด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์. 2540. ปรัชญาอาชีวและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ.พี.กราฟิค ดีไซน์
และการพิมพ์

ศิริชัย กาญจนวาสี. 2544. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
ในการประเมินผลภายในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. เอกสารหมายเลข
ที่ 3. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

ศูนย์ข้อมูลประกันคุณภาพการศึกษา. 2545. "ทิศทางการประกันคุณภาพสถาบันการอาชีว
ศึกษา". มติชน. วันจันทร์ที่ 6 มกราคม 2545 หน้า 21.

สยาม สุ่มงาม. 2541. กระบวนการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการ
ประกันคุณภาพการศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนนาร่อง ของสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ครุศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการ
ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย..

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2542. มุ่งสู่คุณธรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2544. การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กรม
วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

สุกัลญา ภูมิวโค. 2543. "การศึกษาการดำเนินงานด้านมาตรฐานการเรียนการสอนตาม
นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเลย."
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.

สุรชัย วัจนบุญคง. 2543. "การศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของครูโรงเรียน
เอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช." วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. 2543. แนวทางการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. 2544. สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา. [Online]. Available : [http://
WWW.onec.go.th/index.html](http://WWW.onec.go.th/index.html).

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2545. การประเมินคุณภาพภายใน
นอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา (สายวิชาชีพ ปวช.,ปวส.).
กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.),

สำราญ ธรรมโชติ. 2542 "การศึกษาการปฏิบัติงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการ
ศึกษาของบุคลากรโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สายวิชาบริหารธุรกิจ ในอำเภอ
หาดใหญ่." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ.

โสภณ ไชติรัตน์ . 2544. "การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ
การศึกษาด้านมาตรฐานประสิทธิภาพของการจัดการและการบริหารของ
โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ..

สุวิมล ว่องวานิช. 2543. คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการ
ศึกษา : การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

อาภรณ์ พลเยี่ยม. 2542. "การศึกษาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการ
ศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อุทุมพร จามรมาน. 2543. การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : พันนี้พับลิชชิง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๑๙๐ / 2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของ นางสาว ฉันทลักษณ์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาว ฉันทลักษณ์ เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศศ.ดร.พรรณี	ลลิตกิจวัฒน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.ปรัชญนันท์	นิลสุข	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.รวิวรรณ	ชินะตระกูล	ประธานกรรมการ
ศศ.ดร.พรรณี	ลลิตกิจวัฒน์	กรรมการ
ดร.ปรัชญนันท์	นิลสุข	กรรมการ
ศศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	กรรมการ
ดร.ฉันทนา	โหมดมณี	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕๖ มิถุนายน พ.ศ. 2546

(รองศาสตราจารย์ รวิวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางศุภรา ฉันทรักษ์ รหัสประจำตัว 44064112 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา (THE OPERATION ON INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN POLYTECHNIC COLLEGE, DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION)" โดยมี ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ปรีชณันท์ นิลสุข เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑1 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504 2632

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๖ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วราพรธรรม น้อยสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทรัญช์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาว ฉันทรัญช์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2632

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/๐ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.กมลกร วงษ์รักษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสุภากร ฉันทรักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวสุภากร ฉันทรักษ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2632

คณะกรรมการ
การศึกษาระดับปริญญาโท

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕๖ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทลักษณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง
กรมอาชีวศึกษา”

คณะกรรมการศึกษาระดับปริญญาโท พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยซึ่งที่แนบมาพร้อมนี้
ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวม
ข้อมูลของ นางสาว ฉันทลักษณ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิษสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2632

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๐ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วัลลภา จันทระเพ็ญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทรัญญ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาว ฉันทรัญญ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ทิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2632

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๖ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอำพร ทองนุช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางศุภรา ฉันทรักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยซึ่งที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางศุภรา ฉันทรักษ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 0469

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทรักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างกรมอาชีวศึกษา” คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาว ฉันทรักษ์ ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 0469

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

2 > สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว จันทักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างกรมอาชีวศึกษา” คณะกรรมการอุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาว จันทักษ์ ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 0469

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทรักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง
กรมอาชีวศึกษา” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอกความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาว
ฉันทรักษ์ ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 0466

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทลักษณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง
กรมอาชีวศึกษา” คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาว
ฉันทลักษณ์ ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 0469

คณะกรรมการผู้ทดสอบ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทรัญญ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างกรรมอาชีวศึกษา” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาว ฉันทรัญญ์ ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 0469

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๗ สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทลักษณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างกรมอาชีวศึกษา” คณะกรรมการอุดมศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาว ฉันทลักษณ์ ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 /

0775

คณะกรรมการอำนวยการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๕ กันยายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
  2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นางสาว ฉันทลักษณ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างกรมอาชีวศึกษา” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการอำนวยการจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาว ฉันทลักษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม

ที่..... วันที่ 21 กันยายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา

จากหนังสือคณะกรรมการชุดสรรหากรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ ศร 0524.04/0775 ลงวันที่ 18 กันยายน 2546 เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามที่ทราบแล้วนั้น ข้าพเจ้านางศุภรา ฉันทรักษ์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 สังกัดวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเพื่อขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 8 ชุด โดยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล จาก

1. ผู้อำนวยการ	จำนวน	1 ชุด
2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	จำนวน	2 ชุด
3. ประธานมาตรฐานการประกันคุณภาพมาตรฐานที่ 6, 7, 8, 9, 10	จำนวน	5 ชุด

และขอความกรุณาส่งแบบสอบถามกลับตามที่อยู่บนของเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์ และ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางศุภรา ฉันทรักษ์)

อาจารย์ 2 ระดับ 7

วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม

ผู้วิจัย

ที่ ศธ 0624.13/ 162

วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 5
60 ถนนนิกรบำรุง อำเภอเมือง
จังหวัดเพชรบูรณ์ (67000)

๒๑ กันยายน 2546

เรื่อง ส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์สุภรา ฉันทักษ์

อ้างถึง ศธ 0524.04/0775 ลงวันที่ 18 กันยายน 2546

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 8 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุภรา ฉันทักษ์
เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ ได้ดำเนินการกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
พร้อมทั้งได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเปี่ยมศักดิ์ จาริกสมาน)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

ฝ่ายวางแผนฯ

โทร (056)720395

โทรสาร (056) 721524

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๖๔๒.๑๔/๑๗๘

วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี
เลขที่ ๓๕๒ หมู่ ๔ ต.มะขามเค็ย
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐

๒๗/ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ส่งแบบสอบถาม

เรียน คณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/๐๗๗๕ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๘ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง นางศุภรา ฉันทรักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง และขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาให้ตอบแบบสอบถาม ตามความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี ขอส่งแบบสอบถามดังกล่าวคืนให้แก่ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ ดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายทาร์ณ สามสุวรรณ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี

งานสารบรรณ

ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา

โทร. ๐ ๗๗๒๘ ๘๓๖๐ ,

โทรสาร ๐ ๗๗๒๘ ๘๓๖๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

โดย นางศุภรา ฉันทรักษ์

1. วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยสารพัดช่างกาฬสินธุ์
3. วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี
4. วิทยาลัยสารพัดช่างชัยภูมิ
5. วิทยาลัยสารพัดช่างชุมพร
6. วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่
7. วิทยาลัยสารพัดช่างตรัง
8. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
9. วิทยาลัยสารพัดช่างนครพนม
10. วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา
11. วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช
12. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
13. วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส
14. วิทยาลัยสารพัดช่างบริหาร-แจ่มใส
15. วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์
16. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรี
17. วิทยาลัยสารพัดช่างพัทลุง
18. วิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร
19. วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์
20. วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
21. วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี
22. วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
23. วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ
24. วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา
25. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
26. วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
27. วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

28. วิทยาลัยสารพัดช่างอุบลราชธานี
- 29.. วิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่
30. วิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร
31. วิทยาลัยสารพัดช่างขอนแก่น
32. วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี
33. วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา
34. วิทยาลัยสารพัดช่างตราด
35. วิทยาลัยสารพัดช่างตาก
36. วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม
37. วิทยาลัยสารพัดช่างน่าน
38. วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี
39. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา
40. วิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก
41. วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี
42. วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต
43. วิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม
44. วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา
45. วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง
46. วิทยาลัยสารพัดช่างสกลนคร
47. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม
48. วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี
49. วิทยาลัยสารพัดช่างสุโขทัย
50. วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี
51. วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์
52. วิทยาลัยสารพัดช่างอุตรดิตถ์
- 53.. วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี
54. วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ
  - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง
  - 1.2 ประธานกรรมการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยสารพัดช่าง
2. แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย
  - ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ
  - ตอนที่ 2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 58 ข้อ
3. การตอบแบบสอบถาม และคำตอบของท่านจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่าน
ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวม ฉะนั้นเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เกิดประโยชน์สูงสุด
ขอได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ศุภรา ฉันทรักษ์

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

☐ 0 - 5 ปี	☐ 6 - 10 ปี
☐ 11 - 15 ปี	☐ 16 - 20 ปี
☐ 21 - 25 ปี	☐ 26 - 30 ปี
☐ 31 - 35 ปี	☐ 36 ปี ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก
4. สถานภาพในสถานศึกษา

☐ ข้าราชการ	☐ ครู-อาจารย์	☐ เจ้าหน้าที่
☐ ผู้บริหาร	☐ ลูกจ้าง	☐ ครูจ้างสอน
☐ ลูกจ้าง	☐ ครูจ้างสอน	☐ เจ้าหน้าที่
5. ตำแหน่ง / ภาระงานที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ผู้อำนวยการ	☐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
☐ ผู้อำนวยการ	☐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	☐ กรรมการประกันคุณภาพภายใน (ประธานประจำมาตรฐาน)
☐ มาตรฐานที่ 1	☐ มาตรฐานที่ 2	
☐ มาตรฐานที่ 3	☐ มาตรฐานที่ 4	
☐ มาตรฐานที่ 5	☐ มาตรฐานที่ 6	
☐ มาตรฐานที่ 7	☐ มาตรฐานที่ 8	
☐ มาตรฐานที่ 9	☐ มาตรฐานที่ 10	
☐ มาตรฐานที่ 11	☐ มาตรฐานที่ 12	
6. ช่วงเวลาจัดตั้งสถานศึกษาที่ท่านสังกัด

☐ ก่อน ปี พ.ศ. 2535	☐ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2535 - พ.ศ. 2540
---	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ด้านวางแผน	จำนวน 17 ข้อ
ด้านดำเนินงานตามแผน	จำนวน 17 ข้อ
ด้านตรวจสอบประเมินผล	จำนวน 16 ข้อ
ด้านพัฒนาปรับปรุง	จำนวน 8 ข้อ

โดยแบ่งระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ	ความหมาย
มากที่สุด (5)	มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด/เหมาะสมมากที่สุด
มาก (4)	มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก/เหมาะสมมาก
ปานกลาง (3)	มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง/เหมาะสมปานกลาง
น้อย (2)	มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย/เหมาะสมน้อย
น้อยที่สุด (1)	มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด/เหมาะสมน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านวางแผน	5	4	3	2	1
1.	โครงการตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐาน				/	
2.	ปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	/				

จากตัวอย่างข้อที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำเครื่องหมาย / ในระดับการดำเนินการของน้อย (2) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเรื่องการเขียนโครงการตามตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษามีจำนวนโครงการน้อย

จากตัวอย่างข้อที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในระดับการดำเนินการของมากที่สุด (5) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเรื่องปฏิทินการปฏิบัติงาน มีปฏิทินการปฏิบัติงานละเอียดชัดเจนมากที่สุด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามสภาพจริง

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านวางแผน	5	4	3	2	1
1.	การกำหนดโครงการและกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้					
2.	การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ มีการเรียงลำดับความสำคัญ					
3.	การกำหนดและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานมีคุณสมบัติสอดคล้องกับภาระงาน					
4.	การกำหนดตารางและระยะเวลาในการดำเนินการชัดเจนและเหมาะสมกับกิจกรรม					
5.	ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกมีพร้อมในการดำเนินการ					
6.	ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการดำเนินการ					
7.	การกำหนดการอบรมให้ความรู้เรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน					
8.	การจัดทำคู่มือการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน					
9.	การกำหนดแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบการดำเนินการตามระยะเวลา					
10.	การกำหนดแผนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการ					
11.	การกำหนดระดับความก้าวหน้าของโครงการและกิจกรรม					
12.	การกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนโครงการและกิจกรรมอย่างรอบครอบ					
13.	การกำหนดกรอบและวิธีการประเมินผลที่ชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้					
14.	การวิเคราะห์ สรุป ประเมินผลการดำเนินการ ถูกต้องชัดเจน					
15.	แผนปฏิบัติการสอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษาและ ธรรมนูญการศึกษา					
16.	การดำเนินการวางแผนการเขียนรายงานการประเมินตนเอง					
17.	การดำเนินการวางแผนการจัดทำการประชาสัมพันธ์					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านดำเนินงานตามแผน	5	4	3	2	1
1.	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายร่วมกันดำเนินการที่ได้รับมอบหมาย					
2.	การประชุมกลุ่มเพื่อดำเนินการตามโครงการและกิจกรรม					
3.	การดำเนินการตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผน					
4.	การดำเนินการตามตารางและระยะเวลาที่กำหนด					
5.	การดำเนินการตามตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐานตามแผนดำเนินการ					
6.	การจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการ					
7.	การกระตุ้นและส่งเสริมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน					
8.	การใช้แรงจูงใจและให้กำลังใจในการดำเนินการ					
9.	การควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน					
10.	การนิเทศ ระหว่างการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน					
11.	การรายงานความก้าวหน้าตามแผนการดำเนินการ					
12.	การเก็บข้อมูลการดำเนินการอย่างเป็นระบบตามแผนงาน					
13.	การจัดทำแฟ้มสะสมผลการดำเนินการ เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายใน					
14.	การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการดำเนินการ					
15.	การใช้งบประมาณในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
16.	การรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรม					
17.	การจัดทำสารสนเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านตรวจสอบประเมินผล	5	4	3	2	1
1.	การประเมินและตรวจสอบการดำเนินการมีระบบสอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา					
2.	การประเมินผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
3.	คณะกรรมการดำเนินการประเมินผลตามตารางการดำเนินการและระยะเวลาที่กำหนด					
4.	การจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความพร้อมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการ					
5.	การจัดสร้างเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผลตามตัวบ่งชี้ที่ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา					
6.	การประชุมชี้แจงการใช้เครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินการชัดเจนและถูกต้อง					
7.	การใช้เครื่องมือประเมินผลการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา					
8.	การประเมินผลระหว่างการดำเนินการ					
9.	การตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการที่หลากหลาย					
10.	การตรวจสอบประเมินผล มีหลักฐานและร่องรอยการดำเนินการ					
11.	การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา					
12.	การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการดำเนินการ					
13.	การเปรียบเทียบผลการดำเนินการกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด					
14.	การนำเครื่องมือการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการมาปรับปรุงแก้ไข					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านตรวจสอบประเมินผล(ต่อ)	5	4	3	2	1
15.	รายงานผลการประเมินอย่างเป็นระบบ					
16.	การจัดทำสารสนเทศ แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ ผลการประเมิน สู่สาธารณชน					

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านพัฒนาปรับปรุง	5	4	3	2	1
1.	การนำจุดแข็ง จุดอ่อน มาวิเคราะห์ผลของการดำเนินการ					
2.	การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง ผลการดำเนินงาน					
3.	การแก้ไขปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ					
4.	การนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงาน อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ					
5.	การนำผลการดำเนินการมาพัฒนาปรับปรุง และวางแผนการ ดำเนินการใหม่					
6.	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อความสะดวกในการแก้ไขปรับ ปรุง					
7.	รายงานผลการแก้ไขปรับปรุง การดำเนินงานอย่างมีระบบ					
8.	สรุปผลการแก้ไขปรับปรุง เผยแพร่ แก่ผู้เกี่ยวข้องและ สาธารณ ชน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางศุภรา ฉันทรักษ์
วัน เดือน ปีเกิด	23 มีนาคม 2498
สถานที่เกิด	อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่บ้านเมืองเอกโครงการ 2 บ้านเลขที่ 67/254 ซอยเอกรัตน 6 หมู่ 4 ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2521 สำเร็จการศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต (เอกคหกรรมศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) ปีการศึกษา 2546 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
สถานภาพครอบครัว	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สมรสกับพันเอกสันติพันธ์ ฉันทรักษ์ มีบุตร 2 คน คือ นายศุภกร ฉันทรักษ์ และนายเดชาธร ฉันทรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้